

247	סדר העבודה.....	4	תוכן עניינים לסליחות.....
258	סליחות.....	5	הסכמות.....
293	תפילת מנחה.....	7	מעלות המחזור.....
294	קריאת התורה.....	8	הוראות למתפלל.....
299	תפילת לחש.....	9	מבוא.....
306	חזרת הש"ץ.....	18	ערב יום כיפור.....
312	סליחות.....	18	כפרות.....
344	תפילת נעילה.....	19	תפילות לבית החיים.....
346	תפילת לחש.....	22	מנחה לעיו"כ.....
351	חזרת הש"ץ.....	32	סדר מלקות.....
355	סליחות.....	33	מנהגי כניסת היום.....
367	שמות.....	34	ערבית ליל כיפור.....
368	ערבית למוצאי יום כיפור.....	39	תפילת לחש.....
377	הבדלה.....	47	סליחות.....
379	ברכת הלבנה.....	69	שיר היחוד ושיר הכבוד.....
382	הימים שאחרי יו"כ.....	89	ברכת הבנים ותהילים.....
	הוספות	91	שחרית ליום כיפור.....
383	תפילות לש"ץ.....	98	פסוקי דזמרה.....
384	ברכת כהנים.....	110	המלך.....
386	ביאור וידוי 'אשמנו'.....	120	תפילת לחש.....
387	ביאור י"ג מידות.....	127	חזרת הש"ץ.....
388	קיצור ענייני תשובה.....	171	סליחות.....
389	שינויי נוסחאות בתפילה.....	208	קריאת התורה.....
391	שינויי נוסחאות בפיוטים.....	217	מוסף ליום כיפור (לחש).....
		226	חזרת הש"ץ.....

תוכן עניינים לסליחות יום הכיפורים

(המספר מפנה לעמוד שבו מופיעים פסוקי ההקדמה לסליחה)

מנחה	מוסף	שחרית
א – אזון תחן 312	א – איך אשא ראש... 258	א – אנא השם 171
ב – משאת כפי 314	ב – אבל אנחנו 260	ב – אנא הואל 173
ג – את הברית 316	ג – אכפרה פני מלך... 261	ג – אמנם אלהי עולם 174
ד – אל ימעט 317	ד – אפסו אישים 263	ד – אדון דין 175
ה – אומץ יוסיף 319	ה – אפס מזיח 264	ה – אדון בשפטך 176
ו – אך בך ... עזרה 320	ו – אמנם אנחנו 266	ו – תעלה תפילתנו 177
ז – מאתך תהלתי 321	ז – אני הוא השואל ... 267	ז – אשפוך שיחי 178
ח – איכבה אפצה 322	ח – אדון בפקדך 269	ח – תגרת יד 180
ט – ה' אלהי רבת 324	ט – אך בך... מעוז 270	ט – אך במתח דין 181
י – את הקול 326	י – אריאל בהיותו 272	י – אל נא תייסר 183
יא – אלהים אל דמי.. 328	יא – ה' אלהי רבת 273	יא – מפלטי אלי 184
	יב – אהבת עזו 276	יב – ה' אלהי רבת 186
		יג – אמונים 188

לעילוי נשמות

ר' שלמה בן החבר ר' משה אומן ז"ל

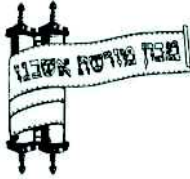
ורעייתו

מרת מרים בת ר' ישראל לנדאו ז"ל

תנצב"ה

מכון מורשת אשכנז

רח' הרב סורוצקין 3, בני ברק 5154439 – ת.ד. 87, בני ברק 5110002
טל. 03-5700783 פקס: 03-6161059

ק"ל"ת, כ"ו בתמוז תשע"ו לפ"ק

אחי ורעי הרה"ג ר' אברהם אומן שליט"א הינו מן החלוצים העוברים לפני המחנה בפעילות להחזרת עטרת אשכנז ליושנה. בחתירתו הבלתי נלאית לבקשת האמת, בכשרונותיו הברוכים ובמסירותו ללא גבול למען קדשי אבותינו, תרם רבות לעבודת התפילה כנתינה מקדם, הן בתור ש"ץ ומורה דרך ב'קהל עדת ישורון' בביתר עילית, והן בעמלו הרב להגהת פיוטי התפילה מהשיבושים שנפלו בהם במחזורים של בני אשכנז שנדפסו בדורות האחרונים, וחלו בהם ידי מדפיסים, מדקדקים ומשכילים.

מזה שנים שמתפללי בתי הכנסת של יוצאי אשכנז בארץ ישראל משתמשים במחזורים שאינם מתאימים להם, ולא רק מחמת הטעויות הרבות בנוסחיהם, אלא שיש בהם כמות דפים שהיא פי ארבעה מן הדרוש להם, מחמת התרגום ללועזית שתופס כמחצית מנפח המחזור ומחמת הימצאותם של כל תפילות יום טוב שני של גלויות שאינן נהוגות בארץ ישראל, שהן כפילות נוספת מיותרת עבורם.

אבל יתירה מזו, בעוד שבני חוץ לארץ נעזרים להבנת הפיוטים בתרגומים לגרמנית או אנגלית שצמודים במחזורים הללו עמוד מול עמוד, אין בני ארץ ישראל מבינים שפות אלה ויוצאים קרחים מכאן ומכאן, מצד אחד מחזור מנופח בידם ומצד שני אין להם שום פירוש יעיל המסייע בידם להבין את לשונותיהם הקשות של הפייטנים.

לכן דבר גדול עשה כבוד הרב אומן שליט"א, שהגיה וזיקק ככל יכלתו את נוסח הפיוטים על פי נוסחי המחזורים הותיקים והנאמנים, והוסיף להם את ביאור המילים הקשות באותיות קטנות וקריאות בתוך השיטין, באופן שהמתפלל מבין מיד את המילים היוצאות מפיו ומתעוררת כוונתו.

ראשית פועלו הוא מחזור של יום הכפורים, היום המקודש ביותר בשנה, בו אנו עומדים ברוב שעות היממה בבית הכנסת ושופכים לבנו לפני השם בתפילות ופיוטים, בלא דילוגים וקיצורי דרך.

זכות הרבים תסייע לו להמשיך במפעלו גם בשאר מחזורי השנה, ויעלו תפילותינו לרצון לפני השם יתברך ויתעלה.

כ"ד ידידו הדושו"ט כל הימים,

הג"ח אהרן הכהן

הרב יהודה גנס

רב ביהמ"ס קהל עדת ישורון

ירושלים

בס"ד

י"א מנחם אב התשע"ו

מכתב ברכה

הנה כאשר ידידי הרה"ג וכו' מוהר"ר אברהם אומן מק"ק ביתר עילית יצ"ו מוציא לאור מחזור ליום הכיפורים כמנהג אבותינו ורבותינו מצוקי ארץ בארץ אשכנז, לאחר יגיעה ועמל רב מאוד, הן בכתובת פירוש לפיוטים בלשון הקודש [אשר הצורך בזה מורגש מאוד עם חידוש הקהילות באר"י המתפללים בנוסח אבותינו, להתפלל עם הבנת הדברים ולא כעוף המצפצף], הן בבירור הנוסח הנכון בלי שיבושי הדפוס והצנזורה וכו' וכו' [אף שבה עדיין לא הושלמה העבודה רבת ההיקף, מ"מ לע"ע נתבררו הרבה דברים בנידון, ועוד חזון למועד], הן בכתובת ההלכות הנצרכות למתפלל שנכתבו עם הרבה עמל ויגיעה בבירור כל נושא וניסוחו באופן הראוי.

והנה אנוכי הקטן לא באתי לידי מידה זו להיות כשר המסכים ובפרט לת"ח גדול כהרב המו"ל, ולא באתי אלא לברכו שיזכה לסיעתא דשמיא בזה ובכל אשר יפנה, ולהעיד שידעתי נאמנה את רוב טרחו ועמלו בכל הנ"ל לשם שמים.

ויה"ר שיזכה להיות תמיד ממזכי הרבים, ולזכות את הרבים בעוד ספרים וחיבורים מועילים, ולשפע ברכה והצלחה בכל אשר יפנה.

כברכת

יהודה בלאאמו"ר הגר"י שליט"א גנס

יהודה גנס

מבוא

- פתיחה ● נוסח המחזור ● מנהגי היום ● העמידה והכריעה בתפילות ובידידים
- סדר אמירת הפיוטים ● חומרת האיסור לדלג פיוטים ● סדר הסליחות ● צורת אמירת הפזמונים ● צורת הפיוטים ● הסבר על סדר הא"ב בפיוטים ● על הפירוש
- טעמי המקרא ● תיאור מקוצר של טעמי אמ"ת ● על מבנה פיוטי יו"ב ● סיום

אשירה ואזמרה לאלהי בעודי, האלהים הרועה אותי מעודי. אשר זכני לשבת באהלה של תורה ולהיות חלק מ"בית גדול - בית שמגדלים בו תפילה" (מגילה כו). הלא היא קהלתנו החשובה "עדת ישורון" בביתר עילית, אשר יחד עם שאר קהילות הנהוגות כמנהג אשכנז המובהק בארץ ובעולם, הולכות לאורם של אבותינו ורבותינו אדירי התורה שבאשכנז אשר "משם יצאת תורה לכל ישראל" (אור זרוע ה"א ס' תשנב ס"ק ט).

מזה שנים מורגש הצורך הבסיסי בסידורים ומחזורים מבוארים אשר יסייעו למתפללים להבין כראוי את התפילות והפיוטים הנאמרים לפי מנהג אשכנז (ובפרט לאלו שאינם מבינים את התרגום האנגלי או הגרמני של מחזורי רעדלהיים הנפוצים).

בשנים האחרונות יצאו לאור כמה ספרי פיוטים מבוארים כמנהג אשכנז, כדוגמת פיוטי ארבע פרשיות (להודות ולהלל) ושאר שבתות השנה (השיר והשבח) מאת הרב משה יהודה רוזנווסר, וכן סליחות מבוארות מאת הרב שמעון שוסטר, קינות מבוארות מאת כותב השורות, ועוד כמה פירושי פיוטים שהופיעו בעיקר בקבצי מחשב.

והנה, ליום הכיפורים, היום הקדוש ביותר בשנה, שיש בו גם הרבה יותר פיוטים מכל יום אחר בשנה, ורבים מהם קשים להבנה, ובכל זאת לא קיים כיום שום מחזור מבואר ליום כיפור כמנהג אשכנז המובהק (גם לא בתכנון).

מציאות זו היא הרקע להופעת מחזור זה, שאמנם אינו נותן מענה מושלם להבנה יסודית של הפיוטים עם מקורותיהם ופירושיהם, אך הוא נותן לכל הפחות את האפשרות למתפלל להבין את הפירוש הבסיסי של המילים הקשות שבתפילות ובפיוטים. ואנו תקווה שבהמשך נזכה גם למחזור מפורש ומבואר כראוי.

כאמור, הצורך בהבנת הפיוטים היווה את הרקע להוצאת המחזור, אך עם זאת נוספו בו עוד מעלות רבות וחשובות כאשר יפורט להלן:

נוסח המחזור

כידוע הקפידו מאוד רבותינו חסידי אשכנז על נוסח התפילה שלא לשנות ממנו אפי' תיבה אחת או אות אחת. ועל כן השתדלנו מאוד להציג את הנוסח המדויק ביותר שיכולנו להשיג כעת. לאחר בדיקה במחזורים ישנים וכתבי יד מאשכנז.

(ההקפדה של רבותינו חסידי אשכנז שלא לשנות שום תיבה בתפילה, והמשנה אפי' אות אחת אין תפילתו נשמעת, וגורם גלות לו ולבניו וכו' וכו', כבר נודעה ונתפרסמה בימינו. פחות ידועה היא הקפדתם של רבותינו שלא לשנות שום תיבה גם בפיוטים (שכולם נתקנו על סודות גדולים, וכמש"כ המחזור ויטרי המובא במ"א ומשנ"ב שכשפייט ר"א הקליר את הקדושה לר"ה ליהטת אש סביבותיו). ואעתיק כאן חלק מלשוננו של השל"ה בסידורו 'שער השמים' בעניין פיוטי יום כיפור:

"בעניין הפיוטים של ימים הנוראים האלה, יש בהם אוצרות גנוזות חכמה אשר אין להעריך ולשער. בפרט בתפילות הגדולות, כמו 'האוחז', ו'האדרת והאמונה', אשר כל תיבה ותיבה מרמז שם או כנוי משמותיו וכינויו יתברך. והרבה באו בדפוס פי' המחזור. אבל עוד יש כהנה וכהנה מי מנה. על כן צריך לאומרם באימה וביראה בקדושה ובטהרה. ומכל שכן שלא ישלח אדם את ידו להגייה איזה דבר, כי לא דבר ריק הוא, ואם הוא ריק הוא רק ממנו. וראיתי קצת מגייהם

בהאוחזו ומוחקים תיבת שהוא בוכל מאמינים שהוא פתוחה ידו' כי לפום ריהטא הוא מיותר, וגורסים וכל מאמינים שפתוחה ידו וכן וכל מאמינים שתמים פעלו. אבל בחשיכה יתהלכו כי תפילה גדולה הזו נתחברה על שם ה"א אחרונה מהשם שהיא אלהים מדה"ד שלמטה הרפה בסוד כוס של ברכה כו"ס בגי' אלהים...

והנה אביא ראיות לבר שכל שכל הפיוטים הם מיוסדים על אדני פו החכמה ואראך ההתחלה והסוף מיום כיפורים. ההתחלה היינו היוצר דיום כיפור, המתחיל "או ביום כיפור סליחה הורית". תמצא בכל ברא תיבת 'אור'... והרוקח בספרו גילה ברוז זה עניינים גדולים עיין בספרו ותמצא. ובסוף יו"כ רצוני לומר בנעילה, תמצא מיוסד על פי השמות אמר "אמונים גשו לנצחך איום" הוא ראשי תיבות 'אגל"א' והוא שם גדול ונורא מרומז גם כן בברכת "אתה גבור לעולם אדני" ואחר כך ראה תראה מלמעלה למטה "אמונים... הנקרא... יח..." ראשי תיבות הם אותיות 'אהי"ה', וכאלה יש הרבה והחכם עיניו בראשו.

ועוד ראו והתבוננו מעניין בקשת 'אוחילה' שאינו אלא רשות לחון ושם יש סודות מופלאים כפי מה שכתבו המפרשים המקובלים: אוחילה לאל הוא סוד הנסתר ברום חביון... הרי כמה סודות נרמזו בכאן ומי שיש לו עינים לראות יראה עיניו וישמח לבו בכמה מקומות ודי בזה למשכיל".

עד כאן לשונו הזהב של השל"ה הקדוש במעלת וקדושת כל תיבה מפיוטי יום הכיפורים. השי"ת יכונן לאמרם ולהבינם כראוי).

נוסח המחזור מבוסס על מחזורי רעדלהיים כמנהג פרנקפורט, ותוקן והוגה במאות מקומות על פי הסידורים הישנים שיש בידינו (חוץ מבמקומות שהשינוי נעשה על דעתם של גדולי אשכנז).

הן אמת שמלאכת הגהת נוסח התפילה היא עבודה שאורכת שנים רבות, ובשלב זה עדיין לא הסתיימה המלאכה. אמנם לאור הצורך הגדול במחזורי אשכנז חדשים ומפורשים, לא יכולנו להמתין עד להשלמת בירור הנוסח, והוצאנו אותו כמות שהוא כעת. ובע"ה עוד חזון למועד.

בכמה מקומות שבהם התקבלו נוסחאות חדשות ע"פ דקדוק וכדו', בעיקר בהשפעת סידורי ומחזורי רעדלהיים, הוספנו את הנוסחאות החדשות בהערות שבתחתית העמוד¹. מאידך נוסחאות שהתקבלו מחמת צנזורה או משכילים, לא הובאו כלל בהערות, אלא ברשימה נפרדת בסוף הספר (עמ' 389) (וכן נוסחאות הידועות כמנהג פפד"מ, כדוגמת 'וישמחו בך', 'ואז צדיקים', השמטת 'גואלנו', או סדר 'ועל חטאים' ודומיהם, לא תוקנו כלל בהערות אלא ברשימה הנ"ל). נוסח הפיוטים תוקן אף הוא ע"פ סידורי אשכנז הישנים (רשימת השינויים מופיעה גם היא בסוף הספר, עמ' 391).

כל השינויים והתיקונים שלא צוינו בהערות סומנו במקומם ע"י כוכבית זעירה (המפנה את המעיין להערות בסוף הספר)

נוסח המחזור מובא בשלמות בלי דילוגים גם בתפילות שחזרות על עצמן (כמו 'אל מלך' וכדומה).

מנהגי היום

לאורך המחזור הצגנו הרבה מהלכות ומנהגי היום על פי מנהג אשכנז. רוב המנהגים נלקחו מ'הלוח למנהג אשכנז המובהק' בהוצאת מכון מורשת אשכנז, ובמקומות שהובאו

¹ זאת בכדי להקל על המעוניינים להתפלל כפי הנוסח שהתקבל באשכנז בדורות האחרונים בהשפעת מדפיסי הסידורים החדשים (ואגב נעיר, שכפי שצינו בהערות, נוסח המדקדקים החדשים בקדיש הוא "מן כל ברכתא" ג' תיבות) ואין משנים אותו גם בשכופלים לעילא (כמופיע במחזורי רעדלהיים, ודלא כמשנ"ב סי' נו ס"ק ב) וזאת מכיון שנוסח זה תוקן על פי דקדוק, ולא ע"פ מניין התיבות של האריז"ל שלא נתקבל באשכנז).

מנהגים ממקורות אחרים, הובאו בגופן שונה וצוינו מקורותם לצידם (בדרך כלל מקור אחד או שנים מתוך רבים).

במקום שיש חילוקי דעות בין קהילות אשכנז השונות, מובא כאן בד"כ רק מנהג פרנקפורט ובנותיה, שעל פיו הולכים רוב רובם של יוצאי אשכנז בדורות האחרונים, וברוב דבריו הוא מתאים למנהג אשכנז – ריינוס העתיק.

במקומות בודדים הובאו גם מנהגי פפד"מ בניגוני הפיוטים והתפילות, בעיקר מתוך ספרי מנהגי אשכנז (וידועה אזהרת מהרי"ל שהובאה בפוסקים שאין לשנות מנהג המקום אפי' בניגונים שאין מורגלים שם). והרבה מאוד מניגוני התפילות והפיוטים (בפרט בימים הנוראים) הם קדומים מאוד ומקובלים דור אחר דור עוד ממהרי"ל וגדולי אשכנז שלפניו. בנוסף הובאו לאורך המחזור גם כמה מאמרי מוסר והתעוררות מרבתינו גדולי הדורות. וכן כמה ענייני תשובה מספר שערי תשובה ועוד המובאים בסוף הספר (עמ' 388).

סדר העמידה והכריעה בוידוים ובתפילות היום

יש עומדים כל (תפילות) הלילה וכל היום (מרדכי יומא תשכז. וטור או"ח תריט). וכיום אין לעשות כן שמוזיק לורידי הרגלים (חיים בריאים כהלכה). ולדעת היעב"ץ גם הטור לא התכוין לעמידה כל היום אלא רובו. וכמפורש בגמ' שהאמוראים היו יושבים עד הוידוי (מור וקציעה). חובה לעמוד בשעת הוידוי (גמ'). ויש לכרוע כמו במודים (מהרי"ל). ומכים על לבם באמירת תיבות 'אשמנו וכו...' ובתיבות 'שחטאנו' של 'על חטא', ובתיבת 'חייבים' של 'ועל חטאים'. וכן בתיבות 'סלח לנו, מחל לנו, כפר לנו' (בכל מקום שמופיעות) וביהי רצון... שתסלח לנו וכו' מכים על לבם בתיבות 'חטאתינו', 'עוונותינו', ו'פשעינו'. וכן באמירת 'כי חטאנו', ו'כי פשענו' בסיום י"ג מידות.

במחזור זה סומנו כל המקומות שנוהגים להכות על הלב לפי מנהג אשכנז בכל תפילות היום (בצורת עיגול קטן מעל המילה).

המנהג הישן להתפלל כל תפילות העמידה של י"ג בכריעה ובקול רם (רוקח). וי"א שרק 'זכרנו', 'מי כמוך', 'ובכן תן פחדך' נאמרים בכריעה, ויש לזקוף בסוף הברכות שלא להוסיף או לגרוע מארבעת הכריעות שתקנו חז"ל (לקט יושר) ויתכן שבטל בדורות האחרונים לגמרי.

סדר אמירת הפיוטים

בני אשכנז הקפידו על אמירת הפיוטים בסדר הנכון כמבואר במחזורים, אשר לחזן לחזן ואשר לקהל לקהל. בכמה מחזורים (כולל מחזורי רעדלהיים) צויין כפי המנהג הישן בהרבה קהילות לומר את רוב הפיוטים והסליחות של יו"כ ע"י חזן וקהל לסירוגין, כאשר החזן אומר קטע וקהל את הקטע שלאחריו (מנהגי ורנקבורג, מנהגי וורסישא, ועוד). אך מנהג ק"ק פרנקפורט בדורות האחרונים, לומר רק את חלקם בסירוגין, ושאר הפיוטים נאמרים ע"י הקהל בלבד (דברי קהלת).

גם כשאומרים באמירת סירוגין, ראוי לקהל לומר בלחש את קטעי החזן והחזן אומר גם את הקטעים של הקהל.

(ויש מפוסקי זמננו שכתבו שמן הראוי להחזיר את המנהג הישן של אמירת סליחות על ידי חזן וקהל לסירוגין שצורת אמירה זו מוסיפה הרבה התעוררות (שערי הימים הנוראים פמחה ב').)

לפי כל המנהגים החזן מסיים את שלושת (או שני) החרוזים האחרונים בקו"ר (וסדרן כדלהלן: החזן אומר משפט ראשון בקו"ר, הקהל אומרים כל הפיוט. החזן מסיים בקול את הקטע שלפני שלושת החרוזים האחרונים, ואת שלושת החרוזים האחרונים אומרים קהל ואח"כ חזן).

ציוני "חזון" ו"קהל" במהדורה זו, הובאו בעיקר ע"פ תיאורו המפורט של ספר "דברי קהלת". אך הפיוטים והסליחות מוצגים כאן באופן שיקל לומר את כולם לסירוגין, כדי להקל על הקהילות הנוהגות לאמנם לפי המנהג הישן.

חומרת האיסור לדלג פיוטים

גדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים הזהירו מאוד שלא לדלג (או להוסיף) על הפיוטים הנהוגים כפי שקיבלו עליהם אבותינו מדורי דורות. והחמירו בזה מאוד עד שאמרו שהמדלג או מוסיף בפיוטים מתחייב בנפשו (ספר חסידים, מהרי"ל, ב"ח, ועוד). ולא נאמר "טוב מעט בכוונה מהרבות שלא בכוונה" אלא על תחנונים של רשות ולא על תפילות חובה (טור ס' א, וכל הפוסקים שם). ועל כן אין לדלג פיוטים בשביל להרבות כוונה, כיון שאמירת פיוטים היא "חיוב על כל אדם" (קב הישר פו).

סדר הסליחות

עיקר תפילות יום הכיפורים הוא אמירת סליחות עם י"ג מידות, ועל כן נפסק להלכה בכל הפוסקים, גאונים ראשונים ואחרונים, שיש לומר סליחות בכל תפילות יום הכיפורים (ובן נפסק בטור ושר"ע ונושאי כליהם).

בספרי הפוסקים מובאות שיטות שונות במניין הסליחות שיש לומר בכל תפילה, המנהג הרווח בקהילות האשכנזים (בכל אירופה) לומר כ"ג סליחות בשחרית, וכן במוסף, וכן במנחה. לאורך הדורות הקפידו רבותינו על מניין הסליחות ושלא לדלג בהם כלל (וראה מש"כ לעיל בעניין "חומרת האיסור לדלג פיוטים"), כי אם במנחה בשעת הדחק מפאת קוצר היום.

(וזהו סדר הדילוג בסליחות של מנחה ע"פ 'דברי קהלת': בשלב ראשון מדלגים סליחה א, (אזון תחן), אם היום יותר קצר מדלגים גם ג' ד' (את הברית, אל ימעט), אם היום עוד יותר קצר מדלגים גם ו' ז' ח' (אך בך, 'מאתך תהלת', 'איכבה אפצה פה'), ואם היום מאוד קצר מדלג גם י' (את הקול). ויותר מזה לא נהגו לדלג גם ביום קצר מאוד).

רק בעשרות השנים האחרונות שלפני חורבן אירופה, החלו בני אשכנז לדלג בסליחות, והחלו לומר רק כג' או ד' סליחות בכל תפילה. נגד המנהג הישן, ונגד קבלת הראב"ה המובאת ברא"ש וטור ושאר ראשוני אשכנז, שבתפילת שחרית יש לומר י"ג פעמים ויעבור כנגד י"ג מידות.

(עדות ראשונה על דילוג סליחות בפד"מ ידועה לי משנת תרי"ח בקהלתו של הרש"ר הירש. בעוד שבקהילה הישנה המקבילה עדיין לא דילגו גם כמה שנים אח"כ (דברי קהלת). כמו"כ בשנת תרכ"ב עדיין לא דילגו סליחות של שחרית במגנצא (מנהגי מגנצא). וכמה עשרות שנים לפני כן בטלו אמירת הסליחות לגמרי ברוב קהילות מזרח אירופה ע"י החזנים נגד דעת 'גאוני עולם' שצווחו עליהם, "ואין כח בידינו למחות" (ערון השלחן ס' תרכ"ט א)).

כבר בזמן הראשונים אנו מוצאים סדרי סליחות קבועים ליום כיפור (כמו למשל בהגהות מיימוני), ובדורות האחרונים התפצלו המנהגים לכמה וכמה ענפים (למשל: פד"מ, וורמיישא, אלזס, שוואבן ושווייץ, בעהמען, פולין, ליטא, ועוד. ריבוי השיטות גרם למחזוריים רבים להוציא את סדר הסליחות מחוץ למחזוריים ובכך תרמו גם הם להעלמות הסליחות מתפילת יו"כ במזרח אירופה).

סדר הסליחות במחזור זה הוא ע"פ מנהג פרנקפורט ובנותיה, וכפי שמקובל כיום ברוב רובם של קהילות אשכנז המובהק.

לתועלת המעוניינים בכל זאת לדלג חלק מהסליחות כמנהג הדור האחרון, הובא תוכן עניינים מפורט לסליחות של שחרית מוסף ומנחה, (מיד לאחר תוכן העניינים הכללי). ולפני כל סליחה מופיעה כותרת גדולה וממוספרת, בכדי להקל על ההתמצאות והמעבר בין הסליחות.

מקפידים לומר לפני כל סליחה את הפסוקים המקדימים כפי שמופיעים במחזור, ועל כן במהדורתנו צוינו מספרי הסליחות לפני הפסוקים, כדי להדגיש את הקשר בין הפסוקים לסליחה שבאה אחריהם (ויש לשים לב שהפסוקים שנתקנו ברוח הקודש, חשיבותם גדולה יותר מהפיוטים שלאחריהם (ספר הסידים)).

צורת אמירת הפזמונים

רבים מהפיוטים והסליחות חוברו בצורה של 'פזמון', דהיינו שבסיום כל בית יש חרוז שחוזר על עצמו, (רפריין בלע"ז). ולפעמים שני חרוזים לסירוגין (ולפעמים גם יותר).

בכל סידורי ומחזורי ריינוס - אשכנז [כתבי יד ודפוס] מופיע החרוז החוזר רק בסוף הבית הראשון והאחרון (למעט מקרים נדירים שבהם נדפס אחרי כל בית). ובכל סידורי ומחזורי אושטרייך - פולין מופיע החרוז החוזר בסוף כל בית ובית (שינוי מכוון זה בולט במיוחד במחזורים שהדפיסו את שני המנהגים, (לדוגמא, סידור השל"ה - שער השמים), ששם החרוז חוזר על עצמו רק בפזמונים של מנהג פולין ולא במנהג אשכנז).

מנהג פד"מ ורוב קהילות אשכנז בדורות האחרונים לומר את החרוזים החוזרים כפי המצויין במחזורים, דהיינו רק בבית הראשון והאחרון. אמנם יש שחזרו והנהיגו את אמירת הפזמונים כפי כוונת הפייטנים לחזור על החרוזים החוזרים בכל בית. במחזור זה העדפנו להשאיר את הפזמונים כפי שהם מופיעים בכל המחזורים והסידורים הישנים. אך כדי להקל על הנוהגים לחזור על החרוז החוזר בכל בית, הוספנו אותו בגופן שונה ובהצללה (כה) בסיום כל בית.

בפזמון לסליחות של מנחה 'אזכרה אלדים ואהמיה' החרוז החוזר בכל המחזורים הישנים (כת"י ודפוס) הוא 'יי אל רחום וחנון... וסלחת...' וככל הנראה זו היתה כוונת הפייטן. אך במחזורי אשכנז מסיימים את הפיוט רק מהמילים 'וסלחת...'; (ויש הנוהגים לחזור עליו אחרי כל בית כנ"ל). במחזור הבאנו בסוף כל בית גם את 'יי...' בהקטנה, וגם את 'וסלחת' בגופן גדול יותר (מלבד הבית הראשון והאחרון כנ"ל).

צורת הפיוטים

בכדי להקל על הבנת הפיוטים, וכן כדי להציג את הסדר שבו חתם הפייטן את שמו או את סדר הא"ב וכדומה, הדגשנו בכל פיוט את האותיות המסדרות את חתימת הפייטן או סדר הא"ב (אקרוסטיכון בלע"ז). ובכותרות הפיוטים צויין הסדר המתאים.

בהתאם למנהג אשכנז ועל פי רבותינו הראשונים, פיוטים רבים מופיעים כאן מדולגים חלקית, (לדוגמא 'יעלה תחנונו' שנוהגים לומר רק ארבעה בתים מתוך שמונה). ויש פיוטים שמופיעים רק שתי שורות מתחילת הפיוט וסופו (לדוגמא 'דרכך אלקינו') או רק שתי שורות האחרונות (לדוגמא 'שמך מעולם'). גם בפיוטים כגון אלו מופיעות אותיות האקרוסטיכון בהדגשה. אך בדרך כלל לא צוין הסדר בכותרות שלהם (בפרט שני הסוגים האחרונים). כמו כן סידרנו את הפיוטים בשורות ע"פ חרוזיהם בצורה שתקל על הבנת הפיוט והמבנה שלו. השתדלנו להקפיד על הסדר הזה גם כשהחרוז מסתיים באמצע משפט, כשבמקרים כאלו הוספנו מקף (כה-) בסיום החרוז (במקום נקודה רגילה).

הסבר על סדר הפיוטים

רוב הפיוטים מסודרים לפי סדר א"ב או תשר"ק, (מהסוף להתחלה). או בחתימת שם המחבר. אך יש עוד כמה סימנים שהובאו במחזור בקיצור ונפרטם פה:

✧ א"ב כפול/תשר"ק כפול – כל אות מופיעה פעמיים.

✧ ~ משולש – כל אות ג"פ.

✧ ~ מרובע – כל אות ארבע פעמים (ויש גם אותיות שנכפלו עד כ"ד פעמים).

✧ א"ת ב"ש – אות ראשונה מהתחלה, אות ראשונה מהסוף. שניה מהתחלה, שניה מהסוף, וכן הלאה.

✧ א"ל ב"ם – מחלקים את כ"ב האותיות לשתי קבוצות, (א-כ ל-ת), אות ראשונה מקבוצה א',

ראשונה מקבוצה ב'. שניה מקבוצה א', שניה מקבוצה ב'. וכן הלאה.

✧ אא"ב גג"ד – אות ראשונה כפולה, אות שניה לא, שלישית כפולה, רביעית לא. וכן הלאה.

✧ אב"ג בג"ד – בתים של ג' חרוזים שמסודרים: אב"ג בג"ד גד"ה דה"ו הו"ז וז"ח וכן הלאה.

על הפירוש

כתב מהרי"ל (הל' ר"ה) "וכל אדם יחזור וילמוד התפילה והקרובץ מקודם להיות שגורים בפיו בר"ה בשעת התפילה". ועל כן ראוי לקבוע זמן ללימוד הפיוטים ופירושיהם בימים ובשבועות שלפני כל מועד. מכיון שמחזורנו אינו מציג פירוש מקיף ומסודר על כל התפילות והפיוטים, (עבודה שאמורה לארוך כמה וכמה שנים טובות, והתוצאה לא תהיה שוה לכל כיון), על כן מומלץ להבין את הפיוטים באמצעות מחזור מפורש כראוי (כיום נדפסים מחזורים כאלו רק בנוסח פולין וליטא. ניתן להשיג מחזורי אשכנז עתיקים ומפורשים במהדורות אלקטרוניות).

הפירוש במחזורנו נערך מתוך נקודת הנחה שהמתפלל הממוצע מבין את כל תפילות הקבע שנאמרות כ-350 פעם במשך השנה, וכן את חמשת חומשי התורה, ובנוסף הוא בקי בשפת העברית הנפוצה בימינו בא"י. ועל כן, כל מילה או ביטוי שאינם כלולים בשלושת הקבוצות דלעיל, פורשו בצמוד להם. הפירוש נכתב בתוך הטקסט, (כמקובל בימינו בכמה סידורים ומחזורים מפורשים), ובכדי למנוע בלבול בינם לבין גוף הפיוט, הם הודפסו באותיות קטנות ובגופן שונה. גם במקומות שיש תפילות שחוזרות על עצמן, הדפסנו את הפירוש שוב. בידוים הודפס פירוש רק בתפילות הלחש.

טעמי המקרא

"ויבינו במקרא – אלו פסקי טעמים" (מגילה ג.) הבסיס העיקרי להבנת המקרא הוא פיסוק נכון. ואין מערכת פיסוק טובה יותר מאשר הטעמים שניתנו למשה בסיני. ולכן לצורך הבנת פסוקי המקרא שבמחזור שילבנו את טעמי המקרא בפסוקים השלמים שמופיעים לאורך התפילות והפיוטים. וגם במקום שהפסוקים שונו מיחיד לרבים וכדומה. אך חלקי פסוקים המשולבים בפיוטים מופיעים בלי טעמי המקרא. שם השם המופיע בתוך פסוקים מופיע בצורתו בפסוק (בד"כ שם הוי"ה ולפעמים אדנות) אבל בשאר התפילות והברכות הוא מקוצר לשני יודין – כזה: יי.

השתדלנו להקפיד על סימוני מלעיל. מלרע בדרך כלל לא סומן אלא במקומות שיש טועים בו.

תיאור מקוצר של טעמי איוב משלי תהילים (אמ"ת).

אין הכוונה במסגרת זו ללמוד את כללי הטעמים, (שגם הם אחד מהחלקים החשובים של תורתנו הקדושה, והוזנחו קצת לצערנו בדורות האחרונים). אלא לסקור בקיצור נמרץ את סימני הפיסוק המופיעים בטעמי אמ"ת. חמשת הטעמים הנפוצים ביותר הם:

- **עולה ויורד.** (המפסיק החזק ביותר. יכול להופיע גם בתיבה אחת **כְּזֶה**). ו**אתנח** (הם מחלקים בד"כ את הפסוק לשני חצאים).
- **דחי,** (רק כשמופיע לפני תחילת המילה!) **רביע,** ו**מגורש** (ע"פ רוב הם מחלקים את חצי הפסוק לשני רבעים).

מלבדם ישנם עוד חמשה טעמים מפסיקים והם: שלושה "לגרמיה", (טעמים שמפסיקים רק כשבאים בצירוף "פסק") (קו מאונך) שבא אחריהם. מהפך|לגרמיה, אזלא|לגרמיה, ושלשלת|לגרמיה. וכן פֶּזֶר וזרקא (זרקא מפסיק רק כשמופיע בסוף התיבה!). (טעמים אלו אינם בהכרח פחות מפסיקים מהקבוצה השניה דלעיל, (דחי רביע ומגורש), אלא שהם קצת פחות נפוצים).

הטעמים המחברים (משרתים) שאינם מפסיקים הם: מרְכָא, טרְחָא, (אינו מפסיק! אף שדומה למפסיק טְפָחָא שבטעמים הרגילים). מוֹנָח, עִילּוּי, ירח בן יוֹמוֹ, צִינּוֹרִית. (רק כשמופיע באמצע מילה!) ומהפך אזלא ושלשלת (שלושת אלו רק כשמופיעים בלי "פסק").

כמה מילים על מבנה פיוטי יום כיפור

למרות שאין מטרתנו להציג את כל הרקע של הפיוטים, (מומלץ לעיין בהקדמה המפורטת למחזורי גולדשמידט). אך בכל זאת לצורך הבנת העניין חשוב לציין כמה מילים על אופי פיוטי יום הכיפורים:

בסיום תפילת לחש של ליל יו"כ אומרים סליחות הבנויות כמעט באותה צורה של ימי הסליחות ועשי"ת (פסוקים, פתיחה, סליחה, עקידה, פזמון, חטאנו, ווידוי, עננו וכו'). בתפילות היום אומרים את הסליחות עם הוידויים לפני סיום הברכה האמצעית (ובמוסף מוסיפים לפני הסליחות את סדר העבודה, ובסופו י"ד פיוטי סליחה (מקוצרים לראש וסוף כל פיוט חוץ מהאחרון).

בסיום הוידויים אומרים כמה חלקי פיוטים קצרים, וכן פיוט "ומאהבתך", ובשחרית ומוסף אומרים אחריו פיוט "מי אל כמוך" (בשונה מסליחות ליל יו"כ, בכל הסליחות של תפילות היום, אין בהם פסוקים ופתיחה, וכן פיוטי הסיום, (כמו עננו וכו') כיון שהתפילה עצמה עם פיוטיה נחשבת לפתיחה וסיום (ומטעם זה גם בתעניות א"א פתיחה וסיום כשהסליחות נאמרות בברכת סלח לנו).

מספר הסליחות (חוץ מהפזמונים וחטאנו) ביום הכיפורים לפי מנהג פפד"מ ובנותיה הוא כדלהלן: בערבית – ב'. בשחרית – י"ג. במוסף – י"ב. ובמנחה – י"א.

בכל סדרי הסליחות אומרים גם 'פזמון' ו'חטאנו' (בנעילה א"א סליחות ולא 'חטאנו' אלא רק פזמונים). לפני כל אחד מהפיוטים הנ"ל אומרים י"ג מידות, ובס"ה = 47 פיוטי סליחות = 47 פעמים 'ויעבור' וי"ג מידות.

בנוסף לסליחות והוידויים הנ"ל (שהם חובת היום, כמבואר בכל הפוסקים). נוהגים לומר בשלושת הברכות הראשונות פיוטי שבה וריצוי, אשר העיקריים שבהם הם הפיוטים דלהלן: מגן – הזכרת זכות אברהם בברכת 'מגן אברהם' (בשחרית נוסף לפניו 'רשות לש"ץ'). מחיה – הזכרת זכות יצחק בברכת 'מחיה המתים' (בשחרית נוסף אחריו תוכחה 'עד יום מותו'). משלש – הזכרת זכות יעקב אחרי סיום ברכת מחיה המתים. במנחה עוברים כאן מיד ל'מיכאל מימין מהלל' (ובנעילה ל'מערב ועד ערב'). אך בשחרית ומוסף מוסיפים לפני כן עוד פיוטים:

בשחרית מוסיפים כאן עוד י"ח פיוטים (מורה חטאים, אדר יקר, ואתה כרחום, אך חנון אתה, אמרו לאלדים, מעשה אלדינו, אשר אומץ תהלתך, על ישראל, אפסי ארץ, מי כמוך, אין כמוך, האדרת והאמונה, נאמירך באימה, רוממו אל מלך, רוממו אדיר ונורא, אמונתך בעליונים, הנקדש באלפי אלפים, ליושב תהלות). ובמוסף מוסיפים כאן רק ו' פיוטים (אשא דעי, אין ערוך, אנא אזון, אך חנון אתה, אשר אימתך, ליושב תהלות).

זה אל זה שואלים – הקדמה לקדושה, בנוי על מעשה מרכבה דישעיה (במנחה 'מיכאל מימין מהלל').

סילוק – פיוט לפני הקדושה (ובאשכנז א"א ביו"כ הפיוט 'ונתנה תוקף' שנתקן לראש השנה בלבד).

פיוט בקדושה – בסיום 'אני ה' אלדיכם' (ובשחרית גם אחרי 'קדוש' 'ברוך' ו'שמע ישראל'). בשחרית ומוסף מוסיפים לפני 'ובכן תן פחדך' עוד פיוטים (בשחרית כ' פיוטים: האדיר, התיכן, האימן, ט"ז פיוטי 'מי לא יראך' וכו', ופיוט שמע ישראל. ובמוסף ו' פיוטים: האוחז (ובל מאמינים), ואיזו תהלה, לך יאדיר, האחד בעולמו, ופיוט שמע ישראל).

ביציאתי אני נותן הודאה על חלקי

מודה אני לפניך ששמת חלקי מיושבי בית המדרש החשוב "חיים עד העולם" בראשות הרב מיכאל יפרח שליט"א ובנשיאות מוסדות "רב פעלים".

למו"ר הרב בנימין שלמה המבורגר שליט"א ראש 'מכון מורשת אשכנז' שאלמלא הוא כבר נשתכחה תורתם של רבותינו חכמי אשכנז מישראל.

ומשנהו רבי אברהם שלמה סולומון, מח"ס 'מערבים וקרובות' לרגלים, שסייע לי רבות בהכנת הטקסט ובהגהתו.

לידידי היקרים שהתנדבו ותרמו עבור הוצאת המחזור לזכוי הרבים.

ולכל שאר העוזרים והמסייעים בכל ענייני המחזור ברוחניות ובגשמיות, אשר חלקם נזכרו בתחילת או בסוף הספר.

זכותם של אבותינו ורבותינו הקדושים פוסקי אשכנז ופייטניה, תעמוד לכולנו שיתקבלו תפילותינו ברצון עם התפילות אשר יעשו ישראל, לברכה והצלחה וחתימה טובה.

חודש הרחמים והסליחות ה'תשע"ו

אברהם בלאאמו"ר אורי מנחם שליט"א אומן

קהל עדת ישורון - ביתר עילית,

מנהגי ערב יום כיפור

משכימים לסליחות לפני עלות השחר ומרבים בסליחות כמו בערב ר"ה. (הסליחות נאמרות מתוך סליחות נוסח אשכנז המובהק. יש לשים לב להתאים את הסליחה האחרונה 'אני עבדך' לערב יו"כ, ולומר גם את החרוזים שנשמטו מאימת הצנזורה. פותחים את הארון בשני הפזמונים). בסיום הסליחות אומרים וידוי רק פעם אחת וממשיכים 'משיח צדקך' עד 'הרחמים והסליחות' ומיד אומרים קדיש תקבל. ואם יו"כ בשבת ממשיכים גם 'אל רחום שמך', 'ענני', 'מי שענה', ו'רחמנא' עד 'בזמן קריב' ואז אומרים קדיש תקבל.

כפרות

בקהילות קטנות בהן מספר התרנגולים לכפרה מועט, נהגו לעשות כפרות ולשחטן בעלות השחר בין סליחות לשחרית, ויש מקומות שעשו כן לפני הליכה לסליחות, ויש נהגו אחר שחרית. בקהילות גדולות בהן התרנגולים מרובים והשוחטים מועטים, ויש לחץ מופרז על השוחטים, העדיפו לשחוט את הכפרות לפני ערב יום הכיפורים, כי כל עשרת ימי תשובה שוים לענין הכפרות, מצום גדליה עד ערב יום הכיפורים לעת ערב, מלבד הרגע של עלות השחר בערב יום הכיפורים. אם לא עשה כפרות לפני יום כיפור, יכול לעשותן בהושענא רבה.

בכל המקומות באשכנז נהגו לעשות כפרות על תרנגולים. בימי מלחמת העולם הראשונה היה מחסור בתרנגולים ויש שעשו אז כפרות על דגים או תחליפים אחרים (למשל עציץ עם זרע), כאשר עלו הנאצים לשלטון בגרמניה בשנת תרצ"ג, חוקקו חוק ארצי האוסר שחיטה ללא הימום. מאז נמנע מיהודי גרמניה לעשות כפרות על תרנגולים, והכל הוכרחו לעשות על דגים או תחליפים אחרים. לכן יש כיום הסבורים שכך היה המנהג באשכנז מקדם.

לוקחים תרנגול לבן לזכר ותרנגולת לבנה לנקבה, ונהגו ליקח עוף אחד לכמה זכרים או לכמה נקבות. במעוברת יש הנוטלים עבודה תרנגול ותרנגולת.

יש לעשות 'כפרות' לעצמו ואחר כך לבני ביתו.

אוחז את הכפרה בידו הימנית ומסבב סביב ראשו ואומר¹:

זֶה חֲלִיפְתִּי, זֶה תְּמוֹרְתִּי, זֶה פְּפֹרְתִּי,

זֶה הַתְּרַנְגוּל יְלֵךְ לְמִיתָה וְאֲנִי אֶכְנֵס וְאֵלֶיךָ לְחַיִּים טוֹבִים אָרוּכִים וְלְשָׁלוֹם:

(כשעושים תרנגול נפרד לכל אחד אומרים: נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ: (מקור חיים))

בְּנֵי אָדָם

יִשְׁבִּי חֶשֶׁף וְצִלְמוֹת אֶסְרִי עָנִי וּבְרִזֶּל: יוֹצִיאֵם מִחֶשֶׁף וְצִלְמוֹת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יִנְתֵּק: אֱוֹלִים מְדַרְךָ פֶּשַׁעַם וּמַעֲוֹנוֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל-אֶכָּל תִּתְעַב נֶפְשָׁם וְאִגְעוּ עַד-שְׁעָרֵי מוֹת: וַיִּזְעַקוּ אֶל-יְהוָה בְּצַר לָהֶם מִמַּצְקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וַיִּרְפָּאֵם וַיִּמְלֵט מִשְׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיהוָה חֶסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לְבְנֵי אָדָם: אִם-יֵשׁ עָלָיו מִלְאָךְ מְלִיץ אֶחָד מִבְּנֵי-אֱלֹהֵיךָ לְהַגִּיד לְאָדָם יִשְׂרָאֵל: וַיַּחַנְנוּ

וַיֹּאמֶר פְּדֵעֵהוּ מִרְדֵּת שְׁחַת מַצְאָתִי כָפָר:

וחזור וקורא 'זה חליפתי וכו', 'בני אדם וגו', ג"פ.

ואח"כ מניח ידו על ראש התרנגול דוגמת סמיכה ושוחטו מיד.

¹ זהו מנהג הראשונים המובא ברא"ש טור ומהרי"ל וסיעתם, אך בדורות מאוחרים יותר נהגו לומר 'בני אדם וגו' לפני "זה חליפתי וכו".

לאחר שהתכפר בעצמו עושה גם לבני ביתו.
ליחיד אומר:

זֶה חֲלִיפְתֶךָ זֶה תְּמוּרְתֶךָ זֶה פְּפֹרְתֶךָ
זֶה הַתְּרַנְגוּל יִלֶךְ לְמִיתָה וְאַתָּה תִּכְנָס וְתִלְכֶךָ לְחַיִּים טוֹבִים אַרְוִכִים וְלְשָׁלוֹם: (בני אדם וגו')
לרבים בתרנגול אחד:

זֶה חֲלִיפְתְּכֶם זֶה תְּמוּרְתְּכֶם זֶה פְּפֹרְתְּכֶם
זֶה הַתְּרַנְגוּל יִלֶךְ לְמִיתָה וְאַתֶּם תִּכְנָסוּ וְתִלְכוּ לְחַיִּים טוֹבִים אַרְוִכִים וְלְשָׁלוֹם: (בני אדם וגו')
לנקבה אומר:

זאת חֲלִיפְתֶךָ זאת תְּמוּרְתֶךָ זאת פְּפֹרְתֶךָ
זאת הַתְּרַנְגוּלֹת תֵּלֶךְ לְמִיתָה וְאַתְּ תִּכְנָסִי וְתִלְכִי לְחַיִּים טוֹבִים אַרְוִכִים וְלְשָׁלוֹם: (בני אדם וגו')
לנקבות בתרנגולת אחת אומר:

זאת חֲלִיפְתְּכֶן זאת תְּמוּרְתְּכֶן זאת פְּפֹרְתְּכֶן
זאת הַתְּרַנְגוּלֹת תֵּלֶךְ לְמִיתָה וְאַתֶּן תִּכְנָסְנָה וְתִלְכְּנָה לְחַיִּים טוֹבִים אַרְוִכִים וְלְשָׁלוֹם: (בני אדם וגו')
למעוברת או לרבים בתרנגול ותרנגולת אומר:

אלו חֲלִיפוֹתֵיכֶם אלו תְּמוּרוֹתֵיכֶם אלו פְּפֹרוֹתֵיכֶם
אלו הַתְּרַנְגוּלִים יִלְכוּ לְמִיתָה וְאַתֶּם תִּכְנָסוּ וְתִלְכוּ לְחַיִּים טוֹבִים אַרְוִכִים וְלְשָׁלוֹם: (בני אדם וגו')
את פדיון הכפרות, כלומר את תמורתן, נותנים צדקה לעניים, ויש הנותנים את העוף עצמו.

שחרית ערב יום הכיפורים

לפני תפילת שחרית נוטלים ידים, (כיון שקמו קודם עלות השחר), מברכים ענט"י בניגון ימים נוראים (כבשאר ימי הסליחות). א"א מזמור לתודה, תחנון, ולמנצח. וכן א"א אבינו מלכנו (אא"כ יום כפור בשבת). ואין אומרים שיר היחוד היומי ולא 'שיר מזמור לאסף' בסיום תפילת שחרית (דברי קהלת). ומרבים באבילה ובשתיה כל היום, וכל האוכל ושותה ביום זה מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי. ואך שלא יאכל יותר מידי שלא יבוא לידי קלות ראש ח"ו (מהרי"ל). וחיוב לפייס כל מי שחטא נגדו, ולתקן כל ענייני ממון שבינו לחבירו. ויתר דיניהם ראה בפוסקים או"ח סי' תר"ו.

תפילות לבית החיים בערב יום כיפור

לאחר התפילה הולכים להתפלל לקב"ה בבית הקברות, וא"א שם תהילים או קדיש שהוא לעג לרש, אלא תפילות פרטיות או תפילות שתקנו גדולי הדורות (ויש נוהגים למעט בתחינות (מנהגי פיורדא) ויש שהולכים לבית הקברות ללא אמירת תפילות ותחנונים (ר"ז יענט) ומרבים בצדקה לעניים. מי שלא היה בבית הקברות ל' יום אומר בכניסתו ברכת 'אשר יצר אתכם בדין', ואינה מצויה בעיו"כ כיון שהלך כבר בערב ראש השנה. תחינה של 'תרומת הדשן':

צְדִיקִים יְסוּדֵי עוֹלָם! יְהִי רְצוֹן שְׁתֵּהא מְנוּחַתְכֶם כְּבוֹד, וְזְכוּת תְּלִמוּד תּוֹרַתְכֶם וּמַעֲשֵׂיכֶם הַטּוֹבִים תַּעֲמִד לִי וּלְבֵיתִי וּלְכָל הַגְּלוּיִם אֵלַי וּלְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל. יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶי אֱלֹהֵי הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת, מִלֶּךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שְׂתִּגְלוּלוּ רַחֲמֵי וְחַסְדֵי הַמְּרַבִּים עַל מְדוּתֵי שְׁנַפְתְּב וְנַחְתֶם בְּזֶה יוֹם הַכְּפּוּרִים לְסִלְיָה לְמַחֲלָה וּלְכַפֵּרָה עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וּלְשִׁנָּה טוֹבָה וּמְתַקֵּנָה, לְחַיִּים טוֹבִים וְלְשָׁלוֹם, וּלְפָרְנֶסָה וְכִלְכֵּלָה, וּלְשִׁנָּת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה וּשְׁנַת בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי יְדֵינוּ, וּשְׁנַת רוּחַ וְהַצְּלָה, וּשְׁנַת הַשְּׁקֵט וּמְנוּחָה

מִכָּל דְאָגָה וּבְהֵלָה, מִכָּל שְׂמֵד וּתְקֵלָה וּגְזֵרָה רָעָה, וְשִׁנְזָפָה לְזֹרַע חַיִּים וְקִנְיָמִים הַעוֹסְקִים
 בַּתּוֹרָה וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, וְשִׁנְזָפָה לְעֹשֶׂר וּלְכַבּוֹד, וְאֵל יִשְׁלַט בְּנוֹ שְׁטָן וַיִּצַר הָרַע, וְנִמְצָא חַן
 וְשָׂכַל טוֹב בְּעֵינֶיךָ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּבְעֵינֵי כָל רוּאִינוּ. עַל כָּל זֹאת שִׁבְקִשְׁתִּי לְפָנֶיךָ אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל אֲדוֹן כָּל הָעוֹלָמִים, הַעֲתֵר לִי לְמַעַן רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ הַמְרַבִּים, וּלְמַעַן זְכוּת הַצְּדִיקִים
 הָאֵלֶּה, וְזְכוּת כָּל צְדִיקֵי עוֹלָם, וְאֵל תְּשִׁיבֵנו רִיקִם מִלְּפָנֶיךָ:

בקשה שנהגו לאמרה על הקברות ונדפסה בידי רבי בנימין הלוי מנירנברג במחזור 'מעגלי צדק' בשנת ש"ט:
אָנָּה יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב, עֲמוּד מִכְּפָא דִּין וְשֵׁב עַל
 כְּפַא רַחֲמִים, וְרַחֵם עָלֵינוּ, לְמַעַנְךָ, וּלְמַעַן זְכוּת אַבּוֹתֵינוּ, וּלְמַעַן הַחֲסִידִים וְהַיִּשְׂרִים בְּלְבוֹתֵם,
 וּלְמַעַן כָּל הַהַרְוִגִים עַל יְחוּדֶךָ, וּלְמַעַן כָּל הַשְּׂרוּפִים עַל קְדוּשׁ שְׁמֶךָ, וּלְמַעַן כָּל אֲשֶׁר נִשְׁפָּד
 דָּמוֹ עַל יְחוּדֶךָ, דָּם נַפְשוֹת אַבּוּיָנִים וְגֵרִים, אֲשֶׁר לְמֹות הָעָרוֹ נִפְשָׁם, וְתַחַת הַחֶרֶב נִתְּנוּ
 רִאשָׁם, אַחֲרֶיךָ יִשְׂאָגוּ, וְעֲלֶיךָ כָּל הַיּוֹם הוֹרְגוּ, יִקְרִיבוּ לְפָנֶיךָ עוֹלָה וּזְבָחִים, וַיַּעֲשׂוּ לְרִיחַ נִיחֹחַ
 אֵת הָרֹאשׁ וְאֵת הַנְּתָחִים, וְהֵם בְּמִיתָתָם שְׂשִׁים וּשְׂמַחִים, זֶה יֹאמֵר לִי אֲנִי, וְלִצּוֹר יִשְׂרָאֵל
 שְׁבָרָאֲנִי אֶקְרִיב אֶת עֲצָמֵי חֲלָבֵי וְדָמֵי נִתְּחֵי וְרֹאשֵׁי, וְאֶתֵּן בְּכוּרֵי פִשְׁעֵי פְרִי בִטְנֵי חֲטָאת
 נַפְשִׁי, וְנִפְשָׁם מִתְעַלְפָּת, בְּדָמִים מִתְבוֹסְסִת, וּמֵאָבוֹת לְבָנִים מוֹרְשָׁה מִסִּינֵי, לַעֲלוֹת לָהֶם
 לְשִׁלְמֵי נְדָבָה לְרִצּוֹן לָהֶם לְפָנֵי יי, לֹא לָנוּ יי לֹא לָנוּ, כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כְּבוֹד, עַל חֲסִדֶךָ עַל
 אֲמִתְךָ, לְמָה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם, אֵיזָה נָא אֱלֹהֵיהֶם, וְאֵתָה תוֹחֲלֵתֵנוּ וְסִבְרָנוּ וְתִקְוֵתֵנוּ. חַנּוּן וְרַחוּם,
 יְהִי נֶגֶד עֵינֶיךָ צְרוּתֵינוּ, וְרֹאה בְּעֵינֵינוּ, וַיַּעֲלֵה עֲלֵבוֹנֵנוּ וְעֲלָבוֹן אַחֲרֵינוּ שְׁבָכַל עִיר וְעִיר לְפָנֶיךָ
 בְּכָל עֵת, עִם עֲלָבוֹן שְׁמֶךָ הַגְּדוֹל הַמְּחַלֵּל בֵּין אֲשֶׁר חֲרַפְוֶךָ וַיִּתְּנוּ אֶת כְּבוֹדֶךָ לְאַחַר וְתִהְיֶינָה
 לְפִסְלִים. שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ חֲרַפְתָּ אֲשֶׁר חֲרַפְוֶךָ, אֱלֹהִים חַי, וְאֵל תִּכְסַּע עַל עוֹנָם, וְחַטָּאתָם
 מִלְּפָנֶיךָ אֵל תִּמְחָה, וַיִּדְעוּ כִּי אֵתָה יי קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, וְהַקְּדִישׁוּ אֶת קְדוּשׁ יַעֲקֹב וְאֵת אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל יַעֲרִצוּ. זָכַר נָא בְּנִיךָ, עֲנִיִּים וְאַבּוּיָנִים, מִצַּפִּים לִישׁוּעָתְךָ כָּל הַיָּמִים. אַבּוּיָנוּ שְׁבִשְׂמֵימִים,
 צְדִיק אֲתָה, וְחֲסִיד אֲתָה, וְכָל מַעֲשֶׂיךָ בְּאִמּוֹנָה, יִגְלוּ רַחֲמֶיךָ עַל בְּנֵיךָ אֲשֶׁר הֵם בְּאֶרֶץ
 שׁוֹבִיָּהֶם, וְתוֹצִיא מִבֵּית כְּלָא יוֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ, וְלְאַסוּרִים פִּקּוּחַ קוֹחַ, וְזָכַר לָנוּ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַקְּדִישׁ
 אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹךְ שְׂבָעִים אַמּוֹת, וּמִתּוֹכָם הַפְּרִשׁתָּ אֶת שְׁבֵט לֵוִי, וְהַפְּרִשְׁתָּ כֹהֵן גְּדוֹל
 לְעַמְּךָ לְשֶׁרֶת וְלַהֲתוּדוֹת עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם, וְעַתָּה בְּעוֹנֵינוּ שָׂרְבוּ, נִגְדַע בֵּית
 מִאֲוִינוּ, וְהַשְׁלִכָה תִפְאַרְתֵּנוּ, וְנִשְׁאַרְנוּ רִיקִים מִכָּל טוֹב, וְאִין לָנוּ כִּי אִם תִּפְלוּתֵינוּ, הַיּוֹצֵאוֹת
 מִקְּרוֹת לְבָנוּ, כִּי צַמֵּאִים אָנוּ לְרַחֲמֶיךָ בְּאֶרֶץ עֵיפָה לְמִים, וְצוּעִקִים לְפָנֶיךָ מִכָּאֵב לֵב,
 וְשׁוֹפְכִים שִׁיחֵנוּ לְפָנֶיךָ בְּדָמַע לֵב. וְזָכַר לָנוּ מַה שִּׁצְוִיתָנוּ בַּתּוֹרָתְךָ, וְכִי יְמוּךָ אַחֲרֶיךָ וּמְטָה יָדוֹ
 עִמָּךָ וְהַחֲזִיקָתָ בּוֹ, וְאַנְחָנוּ בְּנִיךָ יְלִידֵי שְׁעִשׁוּעֶיךָ, רַחֵם עָלֵינוּ כְּרַב רַחֲמֶיךָ, וְקִים לָנוּ מַה
 שִׁנְאַמַּר עַל יְדֵי נְבִיאֶיךָ: לְמַעַנִי לְמַעַנִי אַעֲשֶׂה כִּי אֵיךְ יִחַל וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן. שְׁמַחְנוּ
 כִּימּוֹת עֲנִיתָנוּ, שְׁנוֹת רֹאֲנוּ רָעָה. שְׁלַח הַגּוֹאֵל לְגֵאֲלָנוּ, וְהַעֲלֵנוּ שְׂמַחִים עַל אֲדַמְתְּךָ,
 וְשִׁכְנֵינְתָךְ שִׁכְן בֵּינוֹתֵינוּ, וְכַדְבְּרָךְ יַחֲיוּ מִתֵּינוּ, יִקְיָצוּ וִירְנְנוּ שׁוֹכְנֵי עִפְרוּתֵינוּ, וְשִׁמְחַת עוֹלָם
 תִּהְיֶה עַל רֹאשֵׁינוּ, כְּאֲשֶׁר נֹאמַר: וּפְדוּנֵי יי וְשִׁבוּנוּ, וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה, וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם.

ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה. ועוד נאמר: כי ההרים ימושו, והגבעות תמוטינה, וחסדי מאתך לא ימוש, וברית שלומי לא תמוט, אמר מרחמך יי: ועוד נאמר: עתה אשיב את שבות יעקב, ורחמתי כל בית ישראל, וקנאתי לשם קדשי:

יהי רצון מלפניך, יי אלהינו ואלהי אבותינו, לנחם אותנו על כל הצרות שעברו עלינו, לילות וימים, וכלה שנותינו בטוב וימינו בנעימים, תושיע מעוטי עמים, וסוכנו בשלומך, ולמדנו להועיל, וספק על ידנו לשמר ולעשות, ושימנו מבני אדם אשר בצל כנפיך יחסיון ומדשו ביתך ירונו, ותכין ותזמן לכל אחד די מחסורו, ברוח ולא בדחוק, בהתר ובכשרות. ותשבר ותאבד ותכניע ותשפיל ותכלה כל הקמים נגדך, והאלהים יכניעם ויפילם ויניא ויבטל מחשבות הרעות, מעלינו ומעל כל עמך ישראל, ותכלה ממנו בזה ושביה, ותכלה ממנו גלות וטלטול, ותכלה ממנו דבר ומשחית, ותכלה ממנו הנה על הנה, ותכלה ממנו זעם ועברה, ותכלה ממנו חרונך וקצפך, ותכלה ממנו יצר הרע, ותכלה ממנו כליון עינים, ותכלה ממנו מלאך המות, ותכלה ממנו נגף וחרון, ותכלה ממנו עין הרע ושנאת חנם, ותכלה ממנו כל צרה וצוקה וכל קלון וחרפה, ותננו לראש ולא לזנב, ותננו לרחמים בעיני השלטונים, זכרנו יי ברצון עמך, ופקדנו בישועתך, לראות בטוב בחייה, ולשמח בשמחת גונך, ולהתהלל עם נחלתך. כי אתה שומע תפלה ומאזין צעקה, ואנחנו לא נדע מה נעשה, כי עליך עינינו. ושמע תפלתנו, ושועתנו האזינה, שנאמר, כי שמע אל אביונים יי, ואת אסיריו לא בזה, כי לא בזה ולא שקץ ענות עני, ולא הסתיר פניו ממנו, ובשועו אליו שמע, טרם נקרא אתה תענה, כדבר שנאמר, והיה טרם יקראו ואני אענה, עוד הם מדברים ואני אשמע. וחדש בקרבנו רוח נכון לחזר לפניך בתשובה שלמה, ולעבדך בלב נאמן. וראה דמעוטינו כנסוף המים, ושברון רוחנו ככל הקרבנות, ואנחותינו כלמץ מנחת הדל, ושיח שפתוטינו כשירי הלום למשפחתם וכשירי המלאכים, השתחוותינו לפניך ככל השתחויות משרתיך במרום, ורוח פינו כעולה תמימה וכקטרת הסמים. אלהים השיבנו, והאר פניך ונושעה, ולא נצא ריקם מלפניך. יהי לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יי צורי וגואלי:

ברוך אתה אדון השלום, על כל אשר עשית ואשר אתה עתיד לעשות עמי ועם כל בריותי, וברוכים מלאכיך שעושים רצונך בלבב שלם, אדון השלום, תברכני ותפקדני לחיים טובים ולשלום, תזכני ואת זרעי ואת זרע זרעי, למצא חן וחסד ושכל טוב, בעיניך ובעיני כל רואי, ותעביר עוני פשעי וחסאתי. תזכני לקבל שבתות, מתוך רב שמחה, ומתוך עשר וכבוד, ומתוך מעוט עונות. ותעביר ממני, ומכל בני ביתי, ומכל עמך ישראל, כל מיני חלאים רעים, וכל מיני מדוה, וכל מיני דלות ועניות. ותנחילנו יצר טוב, וחי העולם הבא, ורב עשר וכבוד, לעבדו ביראה ובאהבה. ברוך אתה המלך הכבוד. שלום לכם מלאכי השלום, שלום לכם מלאכי רחמים, בואכם לשלום, מלאכי השלום, מלאכי הרחמים, מלאכי השרת, ברוך בואכם לשלום:

הכנות לקראת היום הקדוש

דרשו רז"ל 'לקדוש ה' מכובד' זה יום הכיפורים. ועל כן יש להציע השולחנות והמיטות ולכבד הבית כמו בשבת (יעב"ט).

הדלקת נרות בבית

כמו בכל שבת וחג הנשים מדליקות נרות מעל השולחן ובנוסף מדליקות נר גם בחדר השינה ומברכות:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו

וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שָׁל (בשבת שְׁבַת וְ) יוֹם הַכְּפוּרִים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֵחֵינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזֶמַן הַזֶּה:

(בנות שלא מדליקות נרות ולא הולכות לבית הכנסת צריכות לזכור לברך שהחיינו לעצמן).

נרות יום הכפורים בבית הכנסת

מרבית בבית הכנסת בנרות שעוה גדולים הדולקים מעת לעת. כל זכר (ולא נקבה), גדול או קטן, מביא נר אחד לבית הכנסת לעת תפילת מנחה של ערב יום הכפורים.

הממונים על תאורת בית הכנסת מדליקים את כל הנרות, בלא ברכה, אחר הסעודה המפסקת, בעוד היום גדול. יש מקומות בהם נהגו למכור את זכות ההדלקה הזו.

לא נהגו להדליק נרות לכפרת הורים שמתו, ובדורות האחרונים יש שהנהיגו להדליק נרות לכפרתם בבית הכנסת או בבית.

יש מקומות שכל אחד הניח את נרו לפני מקומו, ויש מקומות שקבעו להם כלי קיבול לאורך קיר. כדי למנוע שריפה יש מקומות שהגבילו את מספר הנרות לח"י, והטילו כל שנה גורל מי יזכה בכל אחד מהם. בדומה לכפרות, גם כאן יש מקומות שהקלו מחוסר אמצעים לקחת נר אחד לכל בית אב, שהפתילה שבו כרוכה מזוטים כמספר הזכרים בבית (מקור חיים).

יש מקומות שמינו שומר נכרי לשמור על הנרות, והלה קיבל הוראה מערב יום הכפורים להדליק את כל הנרות שכבו, הוראה שאסור ליתן לו ביום הכפורים עצמו.

אין להניח את הנרות במקום בו כל פתיחת דלת או חלון יוצרת משב רוח ומגבירה את בעירת הנרות. או במקום שיש בו חשש דליקה. אם לא נמצא מקום מוגן בתוך בית הכנסת, יש להניח את הנרות מחוץ לבית הכנסת בחדר נפרד.

בגדי לבן

בכל תפילות יום הכיפורים לובשים 'סארגנס' (קיטל) ומצנפת לבנה. ורבים מהדרים להתעטף בטלית שפסיה לבנים לגמרי. נערים ובחורים חובשים מצנפת לבנה אך לא סארגנס. וכן חתן בשנה ראשונה.

נשים מהדרות גם הן אחר בגדים לבנים.

אבל ב"מ לובש את ה'סארגנס' תחת חליפתו ואת המצנפת הלבנה תחת כיסוי ראש שחור, ומתעטף בטלית חול עם עטרה שחורה. בתפילות בהן האבל משמש כש"ץ, כשאין לו מחליף, לובש בגלוי את ה'סארגנס' והמצנפת הלבנה ומתעטף בטלית לבנה.

ה'סארגנס' המקורי, שצורתו כתכריכי אשכנז המקובלים, סגור מלפנים ומאחור, ומשלשלים אותו על הגוף דרך בית הצוואר הפתוח למעלה. חוגרים עליו אבנט לבן.

מדיני היום

מצוה להוסיף מחול על הקודש, ועל כן יש לקבל עליו את קדושת יום הכיפורים בעוד היום גדול. יום הכיפורים אסור בכל מלאכה כמו בשבת (ואף הטמנה המותרת בשבת אסורה ביום הכיפורים) וכן אסור לאכול ולשתות, לרחוץ ולסוך (אפי' להושיט אצבע במים, מלבד כשצריך לנקות לכלוך. ובשחרית וכן כשיצא מבית הכסא, נוטל עד קשרי אצבעותיו בלבד, אבל הכהנים העולים לדוכן נוטלים ידיהם עד

הפרק). וכן אסור לנעול סנדל או נעל מעור, ואין ליגע באשתו כמו בימי נדתה, וכן שאר ההרחקות. הקטנים מותרים בכל הנ"ל מלבד נעילת הסנדל, (ובימינו גם רחיצה וסיכה, לבוש מג"א ומשנ"ב). ומגיל תשע או עשר מרגילים אותם לשעות (מבין יג ובת יב חייבים בכל כמו גדולים). החולים המוכרחים לאכול ע"פ רופאים יעשו שאלת חכם. (ויתר דיני התענית מבוארים בשו"ע ונו"כ או"ח סי' תריא-תריח, ודיני איסור מלאכה שם בס"י רמב-תטז).

הליכה לבית הכנסת

מבעוד היום גדול חולצים מנעליהם בבית והולכים לבית הכנסת (מהרי"ל). אם יורדים גשמים, ילך לבית הכנסת ושם יחלוץ מנעליו).

בהליכה לבית הכנסת, מברכים איש את רעהו:

'לְשָׁנָה טוֹבָה תַּחֲתָם', והמתברך עונה: 'גַּם אַתָּה'. או 'וְכֹן לְמַר'.

ומבקשים זה מזה מחילה. ולא רק מהחברים והידידים, אלא בעיקר מהשונאים (יוסף אומץ תתקפ"ט). ואין יום הכיפורים מכפר על עבירות שבין אדם לחבירו עד שיִרְצָה אותו (משנה).

ואח"כ ילמד משניות מסכת יומא, או יאמר תהילים עד זמן התפילה, ולא יעמוד בטל ויבוא ח"ו לשיחה בטלה, דהוי מצוה הבאה בעבירה (נוהג בצאן יוסף).

זמן מה לפני אמירת 'כל נדרי' (ולפני השקיעה) מתעטפים בטלית. הרב, ואחריו בזה אחר זה בעלי התפילה לפי סדר תפילותיהם, מברכים, בקול רם, בניגון ימים נוראים, את ברכת 'להתעטף בציצית':

**בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית:**

כל נדרי

לפני תפילת ערבית הש"ץ עובר לפני התיבה ואומר 'בישיבה של מעלה' וכל נדרי'. מתחילים כל נדרי מבעוד יום ומאריכים בו מאוד בניגונים כדי לסיים בלילה (ראשונים ואחרונים). (ביוסף אומץ' כתב להתחיל כל נדרי 'קודם שתחשך לגמרי', דהיינו להתחיל לפני שיהיה ודאי לילה (וא"צ שיהיה יום גמור). וכן היה מנהג פפד"מ גם בדור האחרון להתחיל כל נדרי כ-15 דקות אחרי השקיעה, ובהשוואה לאופק א"י בתקופה זו הוא שווה לכ-5 דקות אחרי השקיעה) י"א כאן תחינות לש"ץ (עמ' 383). פותחים את ארון הקודש עד גמר 'כל נדרי', אבל אין מוציאים ספרי תורה ואין מקיפים עמם ואין אומרים 'אור זרוע לצדיק'. אין מתוודים בציבור כלל, שנראה כמוסיף על תקנת חז"ל (מטה אפרים תרי"ח). (ואולי מטעם זה לא התפשט באשכנז לומר 'תפילה זכה' שתיקן בעל חיי אדם). השמש קורא בקור"ר לשנים מנכבדי הקהל בשמותיהם שיבואו להתיר נדרים (למשל: "ראש ב"ד ר' פלוני והדיין ר' פלוני יבואו להתיר נדרים"). ובאים ועומדים לצדי הש"ץ אחד לימינו ואחד לשמאלו, ואומרים עמו ג' פעמים 'בישיבה של מעלה'.

(לפי המנהג הישן היו נשארים לעמוד לצדו לאורך כל תפילות הלילה והיום, [כדוגמת תפילת משה, עם אהרן וחור מזה ומזה] [טור וש"ע בשם ראשונים ע"פ פרקי דר"א]. ובדורות האחרונים נהגו שחוזרים למקומם בסיום ברכת שהחיינו (דברי קהלת). אבל גם בזמננו כתבו הפוסקים: 'ואם נמצא שנים מחשובי העדה הרוצים לעמוד אצל הש"ץ בכל תפילה א' מימינו וא' משמאלו מה טוב' (יעב"ץ).

פותחים הארון

בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעֲלָה, וּבִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה.
עַל דַּעַת הַמְּקוֹם, וְעַל דַּעַת הַקְּהָל
אָנוּ מִתִּירִין לְהַתְּפַלֵּל עִם הָעֲבָרִינִים: ג"פ:

ש"ץ אומר בנעימה ידועה 'כל נדר' ג' פעמים ובכל פעם מרים קולו יותר. הקהל אומר עמו בקול נמוך.

וְאֶסְרִי. וְחָרַמִי. וְקוֹנָמִי. וְכוֹנֵי. וְקוֹנִסִי^{לשונות דברים}. וְשָׁבוּעוֹת. דְּנִדְרָא^{שנדור בעתיד} וְדֹאשְׁתַּבְעָנָא. וְדֹאחְרִימָנָא. וְדֹאסְרָנָא עַל נַפְשָׁתָנָא: מִיּוֹם כְּפוּרִים זֶה. עַד יוֹם כְּפוּרִים הֵבֵא עָלֵינוּ לְטוֹבָה. כְּלֵהוֹן אִיחְרַטְנָא בְּהוֹן. כְּלֵהוֹן יְהוֹן שָׁרוֹן. שְׁבִיקוֹן^{עזובים}. שְׁבִיתוֹן^{משבתים}. בְּטָלִין וּמְבַטְלִין. לֹא שְׁרִירִין^{לא חזקים} וְלֹא קִימִין: נְדָרָנָא לֹא יִהְיֶה נְדָרִי. וְשָׁבוּעָתָנָא לֹא שָׁבוּעוֹת: ג"פ:

חז"ק: (פעם אחת)

וְנִסְלַח לְכָל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלִגְר הַגֵּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל־הָעָם בְּשָׁגְגָה:
אין אומרים 'סלח נא לעון העם הזה...' ולא 'ויאמר ה' סלחתי כדברך'.

ברכת שהחיינו

טוב שהש"ץ יכוון להוציא את הקהל בברכת שהחיינו, והם ישתקו ויכוונו לצאת, (כמנהג הישן המובא בראשונים ורוב האחרונים). משום 'ברוב עם הדרת מלך' (שלה). אכן אם יש חשש שהש"ץ אינו מכוין להוציאם יברכו הקהל בלחש כ"א לעצמו, וימהרו לסיים לפניו כדי לענות אמן על ברכת הש"ץ (דברי קהלת).

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁחַיֵּינוּ וְקִימָנוּ וְהַגִּיעָנוּ לְזִמְנוּ הַזֶּה:
סוגרים הארון

בשבת אומרים כאן 'מזמור שיר ליום השבת' (עמ' 104) ואין אומרים אחריו 'יי מלך', ואחריו קדיש יתום (ואין כופלים בו לעילא).

פתיחים הארון

אֲדַנִּי שְׁפָתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֲלִיּוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים וְקַנְיָה הַכֹּל זוֹכֵר חֲסָדֵי אָבוֹת וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוּ בְּאַהֲבָה.

מְסוּד חֲכָמִים וְנְבוֹנִים. וּמְלֻמֵּד דַּעַת מְבִינִים. ^{שְׁהָם} שְׁאִפְתַּחְהָ פִי בְּתַפְלָה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחִלוֹת וּלְחַנּוּן פְּנֵי מַלְאָךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְעוֹנִים:

ע"פ א"ב.

חַזן אֲמִיד ^{פְּחַד} נִשְׂאֲתִי חַיִּי תַחֲיִנָּה בְּעַרְכִּי. **בְּמַלְאָכוֹת** ^{בְּשִׁלְיֹת} עֲמֹךְ בְּרֹךְ בְּבָרְכֵי בְּנוֹפֵי:
 גּוֹחֵי מוֹצִיאֵי מִבְּטָן אִמִּי הַגִּיהַר הָאֵר חֲשָׁפֵי. **דִּבְרֵי צַחוֹת** בְּרוּר ^{וּבְאַמְתָּךְ} הַדְרִיכֵי:
 הוֹרְנֵי שְׁפָף שֵׁיחַ עָרֵב. **וְלוֹנְנֵי** ^{הַסְתִּירְנִי} בְּצִלְךָ אוֹתִי לְקָרֵב:
 זַעַק יוֹפֵק בְּכוּון קָרֵב ^{בְּכוּוֹנָה}. **חִלוֹתֵי פָנֶיךָ** וְצִדְקָתְךָ תִּקְרָב:
 טְהוֹר עֵינַיִם מְאֹד נַעֲלָה. **יְדַעְנֵי בֵּין** ^{לְהַבִּין} אֵיךְ עָרַךְ לַעֲרוּךְ תַּפְלָה:
 פְּדַת לְחַנּוּן בְּלִי תַפְלָה דּוֹפֵי. **לְהַמְצִיא** ^{שׁוֹלְחֵי אֶרֶךְ} מְרַפָּא ^{וּתְעַלָּה} רַפּוּאָה:
 מְפַתַּח ^{פְּתִיחַת} שְׁפָתַי תִּבְרַר וְתִישֵׁר. **נְדָבוֹת פִּי** רְצָה וְהַכְשֵׁר:
 סֹדֵר הַגִּיגֵי תַפִּילִיתִי כְּשֵׁי יִתְשֵׁר ^{יִתְקַבֵּל}. **עֲתֵר** ^{הַתַּפִּילָה} פְּצָחִי כְּזִילַת חֲשָׁר ^{בְּזִילֵת} גִּשְׁמִים:
 פְּעָמַי ^{צַעֲדֵי} הֵכֵן פְּצוֹתַי מִפְּשָׁל ^{לְהַצִּילֵנִי מִכְשָׁלוֹן}. **צוּר תִּמְלֹךְ** אֲשׁוּרֵי רַגְלֵי מִהַנְּשָׁל ^{מִנְפִילָה}:
 קוֹמְמֵנִי וְחַזְקֵנִי מִרְפִּיּוֹן וְחַשְׁלֵי ^{חוֹלְשָׁה}. **רְצוֹת אֲמָרִי** וְלֹא אֶפְשָׁל:
 שְׁמֵרְנֵי כְּאִישׁוֹן מִפְּלִץ ^{פַּחַד} וּבַעֲתָה. **שׁוּר** ^{רָאָה} *שְׁפִלוֹתִי וּלְכָה לִישׁוּעָתָה ^{לִךְ נֹאֵה לְהוֹשִׁיעֵנוּ}:
 תַּחֲנוּן דְּכַאוּתִי כְּלַחוּןךָ פְּצַחְךָ ^{כִּמּוֹ שֶׁהִבְשַׁחְתָּ} ^{כִּבְבִּיאִךְ מִשֵּׁה}. **תִּרְחַם** עַל בֶּן אֲמֻצָּת ^{חִידוּקְתָּ}:

הזכרת זכות אברהם אבינו. ע"פ א"ב.

קָהַל **אֲמֻצָּת עֲשׂוֹר** לְכַפּוֹר תִּמְהָ ^{יִשְׂרָאֵל}. **בּוֹ לְצַחֲצַח** צְאוּי לִכְלוּךְ **כְּתִמָּה**:
 גְּהוּץ *צִחְנָה ^{לְנִקּוֹת לְכִלּוּכָה} עוּוּיָה לְהַתְמָה ^{לְגַמּוֹר}. **דִּינָה** לְהַאִיר לְתַחֲיִים לְהַתְמָה:
 הַחֲרָדָה ^{פַּחַד} מִתְקַע ^{שְׁלִיּוֹם} תְּרוּעָה. **וּדְבָרִים** קָחָה ^{לְקַחְהָ דְבָרֵי תְשׁוּבָה} סָרְעָה ^{הַלֵּב} לְקָרְעָה:
 זָה ^{אֲתָה} אֵלֵי לְצַדֵּק הַכְרִיעָה ^{אוֹתוֹנוּ}. **חַי חַי** ^{וְאֵל כָּל הַחַיִּים} יוֹדוּךָ ^{בְּהַרְיָעָה} ^{בְּצַלְלֵי חַרוּטָה}:

טְפִיָּה וַיִּשְׁיֶה וְקָנְיָהּ ^{לדיה} בְּעֵנֹי עֵיפִים. יִצְיִגְתֶּם עִמִּידָם שׁוֹר ^{הבט} בִּיַּחַף יַחְפִּים:
 כָּלֶם צָגִים עֹמְדִים וְלִבָּן מְצַעְפִּים לְבוּשִׁים. לְאֲדָרָה לְפִאֲרָה בְקִדְשׁ כְּשָׂרְפִים עָפִים כַּמְלָאכִים:
 מְגֹן עֲקָרִים אֲבוֹתֵיהֶם בְּךָ חוֹסִים. נִשְׁעָנִים בְּתַמָּם שֶׁל הָאֲבוֹת וּבְצִלָּהּ חוֹסִים:
 סְמוּכִים בְּבְרִית *שְׁלוֹשׁ יַחְסִים הָאֲבוֹת. עֹזְדָם הֵיזֶה שׁוֹטְנִימוּ הָסִים מִשְׁתִּיקִים:
 פְּנֵה בְּצַדְקַת אֲבוֹתֶיךָ שְׁאֵת מַעְבְּרָה ^{מִעֲבַר הַנְּהַר}. צִאֲנָה תַּחַת שְׁבֵט כְּהֵעֶבֶר ^{כִּשְׁתַּעֲבִירִים בְּדִין}:
 קָדָמָם רַחֲמֶיךָ בְּלִי הַתְּעַבְּרָה ^{כְּלִי כֶּסֶף}. רַחֵם עַל פֶּשַׁע עוֹבְרָ:
 שְׁמֵץ לְכַלּוֹךְ זְדוּנָם תִּכְבֵּס וְתַטְהֵר. שְׁוֹעֵם קֶשֶׁב וְאֵל תִּאָּחֵר:
 חֲזֹן תְּמוּכֵי יְמִינֶךָ פְּנִיָּהם נִהַר ^{הָאֵר}. תַּעֲתוּעַ חֲטָאִם תִּכְפֹּר לְטַהֵר:
 חֻקְלָה כְּצַהֲרִים מִשְׁפָּטָנוּ הָאֵר. חוֹכְמֶיךָ מַחֲכִיד לְטוֹב תִּשְׂאָר:
 חֲזֹן צִדְקָנוּ תַּחֲפֹשׁ וְתִבְאָר. בְּמִגְנָה נִתְגַּוְּנָן לְהַתְּפַאֵר:
 זְכַרְנוּ לְחַיִּים. מְלֶךְ חֶפְצֵי בְּחַיִּים. וְכַתְּבָנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.
 מְלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמְגֹן. בְּרוּךְ אַתָּה יי' מְגֹן אֲבֹרָהם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה. רַב לְהוֹשִׁיעַ. ¹ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמְתִיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אַמּוּנָתוֹ לִישְׁנֵי עָפָר. מִי כְמוֹךָ בְּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמָה לָךְ מְלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמְצַמִּיחַ יְשׁוּעָה.
 הדברת זכות יצחק. ע"פ תשר"ק

קַהֲלִי: תִּאָּזוּת נֶפֶשׁ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרֶךָ. שְׂקֵד מִהֵרָ לְרַחֵם מְבָרְכֵי זִכְרֶךָ.
 רְצוּנֵי אֱהָבָה ^{בְּצוּרֵי לֵךְ בְּהַרְבֵּה} כְּנֶעֱר וְרַךְ. קְרוּאִים וּנְקוּבִים מְכֻנִּים בְּנֶדֶךָ בְּכוֹרֶךָ:
 צְבָאוֹת * הוֹצֵאתָ מִכּוּר אֲוִיָּהם. פְּדוּתָם מִפֶּרֶךְ הֶלְכוּ שְׂנְאָנִים מְלָאכִים.
 עֲמוּסִים מְבִטָּן פְּצָם הַצִּילִם מִשְׂאוּנִים ^{מִרְעֵשׁ הַגִּלְלוֹת}. סְעָדָם תַּמְכֵם בֵּל לְמוֹד לְמַדוּד ^{כַּמְדָּה} כְּסָאוֹנִים ^{שְׁמַדְדוּ}:
 בְּנֵי יי' שְׁנִתְּוֵנָה בְּרִיתְךָ חֶק בְּשָׂאֲרָם. מִמְּחַצְצֵבַת צוּרָם ^{שֶׁנֶּחְצְבוּ מֵאֲבָרָהֶם} מוֹלְדֵת שְׂאוּרָם ^{לִידֵת} שְׂאֵרִיתָם.
 לְבְרִית הַבֵּט וְתִדְיַח פִּיאֲוֹרָם ^{רַחֲמֵי} טוֹבָתָם וְתִבְהִיק אֲוֹרָם: טוֹבָח וְטִבּוּחַ ^{שׁוֹחֵט וְשׁוֹחֵט} מְדַבְּרָה פַּחַד.
 יִרְאֵה לְפָנֶיךָ עֶקֶד מִיָּחַד יִצְחָק.

¹ י"א – 'מוניד הטל'

חַיִּטִּי צאצאיו חֲלֵץ מֵאֵימַתָּה וּפָחַד. זְבוּחוֹ וּדְשׁוֹנוֹ לִפְנֵיךָ יִתִּיחַד:
 וְאִם הָעָוֹ אָרַח לְסִלְּפֵי דַרְכֵּם. הַזֵּכֶר רַחֲמֵיךָ חֶק הַרְחָמִים מִלְחַלְּפֵי הַמִּידָת.
 דְּרִישַׁת צֶדֶק מְלִיץ יֵאלֶף ילמד. גְּנוּנֵיךָ עַל יַד הַמְּוֹנְנִים * לְחֹן בְּמַגְנַת הַגְּבֵהַ כְּמוֹ אֵלֶיךָ:
 בְּיָדֵי הָאֲבוֹת, שֶׁהֵם יְדִידֶיךָ הַגִּיגִם בֵּין דִּיבּוּרֵם תְּבִין לַחֲפִילָתָם תִּשְׁעַתְּפֵנָה וְחֶטָּא תִלְבִּין:
 חֲזוֹן: אֲנֹן מִתְחַנְּנֶיךָ בְּלֵי תְבִין תִּתִּיחַ. אֲנֶקְ אַנְחָה שְׁמַע וְלַחֵשׁ הֶבִין:
 קהל: נֶפֶשׁ נַעֲנָה תִבְשָׁר סְלִיחָה. פְּלִטָּם מֵעֲמֶק שׁוֹחָה בּוֹר:
 חֲזוֹן: מִתְקוֹמְמִינוּ יְהוּ כְּסוּחָה וְהוּ כְּסוּחָה. הַתִּינּוּ בְּטֵל אִימוּנָתְךָ לְשׁוֹחָה כְּדִי שִׁשׁוּחֵי בְּאִמּוֹנָתְךָ:

חו"ק עד יום מותו תִּחַפֶּה לוֹ לְתִשׁוּבָה. לְהִנְטוֹתוֹ לְתַחֲיָה:
 תּוֹכַחַה. ע"פ א"ב.

קהל: אָנוּשׁ מַה יִּזְכֶּה. וְצָבָא דוֹק הַשְּׁמִים לֹא זָכוּ בְּעֵינֶיךָ:

בְּלַחֲמֵי צִדִּיקִים אִם תִּבְעַר הָאֵשׁ. ק"מ מַה בְּחָצִיר יִבֵּשׁ:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

גְּלוּי לָךְ חֶשֶׁךְ כְּמוֹ אוֹר. מְשׁוּטֵט כֹּל בְּעֵינָי:

דִּירְתָךְ בְּסִתְּךָ. וּגְלוּיּוֹת לָךְ כֹּל נִסְתָּרוֹת:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

הֶדֶן יְחִידִי. וְהוּא דוֹן בְּאֶחָד וּמִי יִשְׁיַבְנוּ מִהַחֲלָטוֹת:

וְעַל גּוֹי אִוְמָה וְעַל אָדָם יַחַד יִנְטָה קוֹ הַדִּין. וְאִין מִי יִרְשִׁיעַ אֶת הַדִּין:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

זֹאת יָבִין * יִצִּיר. וְלֹא יִתְעוּ יִצָּר. לְחֶטָּא לְיוֹצֵר:

חֲתֹלֶת בּוֹרוֹ מֵאִין בֵּאת. חֲפִירַת בְּאֵרוֹ לֹא אֶתָּה. חֶשְׁבוֹן בּוֹרְאוֹ לִפְנֵי מִי עֲתִיד:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

טָמֵא מִשְׂאֵרוֹ מְבִשְׂרוֹ. וּמִטָּמֵא בְּעוֹדוֹ חֵי. וּמִטָּמֵא בְּמוֹתוֹ:

יְמֵי חַיָּי תְּהוּ שִׁמְמָה. וְלִילוֹתָיו בְּהוֹרִיקָה. וְעֵינָיו הֶבֶל:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

כְּחֹלֶם מִהַקִּיץ נִדְמָה. בְּלָהוֹת יִבְעַתוּהוּ תְּמִיד:

לִלְיָה לֹא יִשְׁכַּב בְּשִׁלוּהָ. יוֹמָם לֹא יִנּוּחַ. עַד יֵרְדֵם בְּקִבְרָה:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

מָה יִתְאוּנֶנּוּ אָדָם חַי. דִּי אֲשֶׁר הוּא חַי:
 נוֹלַד לְעֵמֶל* אֲשֶׁר יוֹם יִגְיעוּ בְּדַת אָמֶת:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

עוֹד חוֹתְמוֹתֵימָה מְעִידוֹ עַל פְּעָלוֹ. וְלִמָּה יִחְנִיף כְּאִילוֹ הוּא:
בשיגעי סוֹפוֹ אֵל רֵאשׁוֹ מוֹכִיחַ. וְלִמָּה יִחְנִיף צְדִיק:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

פּוֹעֵל צְדָקוֹת אִם יְהִי. יִלְוֶהוּ לְבֵית עוֹלָמוֹ לְקַבֵּל:

צוּפָה בְּחֻכְמָה אִם יְהִי. עֲמוֹ תִתְלוּנֶנּוּ תְנוּחַ בְּכֻלָּהוּ בְּקַבְרֵהוּ:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

קָצוּרָה נֹכַח בְּדַמִּים וּבְמַרְמָה אִם יְהִי. חֲרוּצִים חֲחוּכִים יִמְיוֹ:

רְצוּנוֹ וְחִפְצוֹ בְּהִיּוֹת בְּמוֹסָר. יְנוּב בְּשִׁיבָה טוֹבָה:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

יְשֵׁם טוֹב אִם יִקְנֶה בְּעַמּוּתוֹ. עֲדִיף מְשֻׁמוֹת נְעִימִים אֲשֶׁר יִקְרָא.

תַּחַת כֶּן לְכוּ, מֵיּוֹם לְדָה יוֹם מִיתָה שְׂבַבֵּר קִנְיָה מוּטָב:

עד יום מותו תחכה לו לתשובה להנשותו לתחיה:

מִי כְמוֹךָ אֵב הֲרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרֵי לַחַיִּים בְּרַחֲמִים.
 וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחֲיִית מֵתִים. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

הזכרת זכות יעקב. ע"פ א"ת ב"ש.

קַהֲלֵ: אֲחֻדָּת יִחַדְת יוֹם זֶה בְּשָׁנָה. תְּרוּפָה וְצָרִי מִרְפָּא שְׁמַתוֹ לְשׁוֹשָׁנָה יִשְׂרָאֵל.

בְּשֵׁלֶם יְרוּשָׁלַיִם בְּהִיּוֹת סִכְף מְקַדְשֵׁךָ בְּרֵאשׁוֹנָה. שְׁרוּתוֹ עֲבוֹדַת הַיּוֹם כִּפּוּר * פְּשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל:

גוֹלִים מְנוּדֵךְ מְקַדְשֵׁךָ זְרוֹיִם מְהֻלָּאָה. רוֹן תְּפִילָה מְפִיקִים לְחַתֵּל תְּלָאָה צְרוּתֵיהֶם לְרִפָּא.

דְּכָאוֹת רוּחַ וְשִׁבְרַת נְהֻלָּאָה הַפְּזוּרִים הַלֵּאָה [יִשְׂרָאֵל]. קְדוּשַׁת חֶשֶׁב כְּזִבְחֵי הַעֲלֵאָה:

הַתְּמָם מִרְחָם יַעֲקֹב, שְׁהִי יוֹשֵׁב אֵהָלִים. צוּרְתוֹ בְּכִסְאָךָ חֲקֵת כְּהֵלִים כְּבוֹכָבִים.

וְלִדְיוֹ תַחֲוֹן בְּעֵצֶר נִקְהָלִים. פְּאָרְךָ מִבְּעֵימִים וְשִׁמְךָ מְהֻלָּלִים:

זָבַד חֲלֵק מִשְׁמֵךְ שְׁתַּפֵּת בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל. עֲמוּתֵיהֶם מִחֻבְרִים לְךָ כַּחוֹתֶם לְשׁוֹמֵם.

חֲשִׁכֶם מֵאֲנָרָה כְּעֵס בְּלִי לְהֵאֲשִׁימָם. סִפָּר חַיִּים יְהִי רְשׁוּמָם:

טוֹרַח עֹון כְּכַד מִשָּׂא. ^{מזולה} נֵעַר בְּצוּל מְחוֹת בְּהַמְסָה לַהֲמִיסוּ.
 יַעֲרַב שֵׁיחַ עֲנִיָּה וּרְמוּסָה. ^{יותה מְנִיחוּחֵי כָּלִיל עוֹלָה, הַקֶּרֶבֶת בְּאָבֹן מֵעַמְסָה בַּהֲמִ"ק:}
 כְּלוּלַת נִישׁוּאֵי אֲהָבִים ^{מִתְּהוֹ} אֲנָא זָכַר. ^{הַמְנַע} פְּלִמַת גְּעוּרִים עוֹד מְלֻזָּר:
 חזן לָבֵן יִקְרֶה יִשְׂרָאֵל זָכוֹר תִּזְכֹּר. ^{מִשָּׁה} לְמַעַן רִבִּינוּ ^{שְׁחָלָה} הַתְּחַנֵּן וְאָמַר: 'לַעֲבָדֶיךָ זָכַר':

יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וּדָר הַלְלוּיָהּ:
 וְאַתָּה קְדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל, אֵל נָא:

אין אומרים 'חי וקיים' ביום כיפור (הרוקח). וכן אין אומרים את הפיוט שלפניו: 'אתה הוא אלהינו בשמים ובארץ'.

חז"ק אֲנָא סְלַח נָא. פִּשְׁעַע וְעוֹן שָׂא נָא. וְכַחֵךְ יִגְדֵל
 נָא. קְדוֹשׁ:

חזן [וקהל]: אֲנָא רַחוּם כַּפָּר. עֹון צָגִים ^{עוֹמְדִים} תְּהַלֵּתְךָ לְסִפָּר.
 וַיַּחֲקוּ יִבְתָּבו לְחַיִּים טוֹבִים בְּסִפָּר. קְדוֹשׁ:

חזן וקהל בניגון 'אדר והוד'.
 חתום "משלם בירבי קלונימוס חזקוק" ועניית הקהל ע"פ פסוקי "תהלה לדוד..."

קהל חזן
 חֲקִיבָה הוּא מוֹרָה חֲטָאִים לְרִשְׁעִים סֵלָה יִשְׂרָאֵל ^{דָּרַךְ} לְהַתְּהַלֵּךְ. מְלַמֵּד לְהַדְרִיכֵי בְּדָרְךָ אֱלֹהִים:
 אֲרוֹמְמֶךָ אֱלֹהֵי הַמַּלְאָךְ:

שְׁחַר וְנִשְׁפָּר עַרְבֵי אֵיחָד לְהַמְלִיכָה. שׁוֹכֵן עַד וְאִין כְּעַרְכָּךָ: בְּכֹל יוֹם אֲבָרְכֶךָ:
 לְבִי חָרַד מִמֶּךָ עֲבוֹדָתְךָ לְתַמְדָּה לְהַתְּמִיד. לְהַעֲרִיץ קְדָשְׁתְּךָ בְּמִשְׁמַר אֶעֱמַד:

גְּדוּל יי וְמַהֲלָל מֵאֵד:
 אֲנָא סְלַח נָא פִּשְׁעַע וְעוֹן שָׂא נָא וְכַחֵךְ יִגְדֵל נָא קְדוֹשׁ:

מִיַּחֲלִים לְחַסְדֶּךָ זָרַע עֲמוּסִיָּה נִשְׁוֹאֵרִי. מְלֵא מִשְׁאֲלוֹתָם וַיִּשְׁמְחוּ חֲסִיָּה:
 דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ:

בְּחִלּוּי תְּפִילָה וְצוּם גְּשִׁים לְעֲבָדֶךָ. בְּרוּאִים כִּי הֵם לְכַבּוֹדְךָ: הָדָר כְּבוֹד הוֹדָה:
 יְקָר מְלֻכוֹתְךָ בְּרַעַד יִאֲמִירוּ יִשְׁבַחוּ. יְחוּדְךָ בְּזָר לֹא יִמִּירוּ: נְעוּזוֹ נוֹרְאוֹתֶיךָ יֵאֱמָרוּ:
 אֲנָא רַחוּם כַּפָּר עוֹן צָגִים תְּהַלֵּךְ לְסִפָּר וּיְחַקּוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסִפָּר קְדוֹשׁ:

רוֹן־שֶׁל פְּגִיעוֹת תְּפִילוֹת לְפָנֶיךָ יִרְבְּעוּ ^{4 תפילות} רַחֲשׁ לַחֲשֵׁת הַלּוֹלֶךְ בַּיּוֹם יִשְׁבְּעוּ ^{7-3 ברכות} :

זְכֹר רַב טוֹבָךָ יִבְיְעוּ:

בְּקָר אֶעְרָךְ לְךָ חֲנוּנִי. בְּפָנוֹת עָרַב תִּמְחָה זְדוֹנִי: תִּנּוֹן וְרַחֵם יְיָ:

יְהִי צוּר חֲזַק, וּנְמֹשֶׁל לְכַפֵּר אֶשְׁכּוֹל. יִכְבוֹשׁ עוֹוִיֵּינוּ עוֹנוֹנוֹתֵינוּ וַיֹּאמְרוּ הַכֹּל: טוֹב יְיָ לְכֹל:

אנא סלח נא פשע ועון שא נא וכחך ינדל נא קדוש:

קוֹמֶם הַקֶּם אוֹוֵי חֲמַדַּת קְרִית עֵיר מְשׁוֹשָׁה יְרוּשָׁלַיִם. קְדַשְׁת אֲבִנֵי גִזְרֵי הַמִּקְדָּשׁ בְּנוֹסְסֶסָה בְּהַקִּימֶךָ:

יְהוָה יְיָ כָּל מַעֲשֶׂיךָ:

לוֹיִיָּהּ וְחֲסִידֶיךָ בְּנֻעַם יִזְמְרוּ. ^{והבהנים שהם} לְבוּשֵׁי בְגָדֵי שָׂרָד רַקַח קִטּוֹרֵת יִתְמַרוּ:

כְּבוֹד מְלִכּוּתֶךָ יֹאמְרוּ:

וְשִׁתּוּלִים בְּנוּךָ בְּמַקְדְּשֶׁךָ יִפְרִיחוּ בְּחִצְרוֹתֶיךָ ^{של}. וַיִּנּוּבוּן בְּשִׁיבָה דְשָׁנִים

בְּטִירוֹתֶיךָ אֲרַמְנוֹתֶיךָ:

אנא רחום כפר עון צנים תהלתך לספר ויחוקי לחיים טובים בספר קדוש:

עַל גִּלְצָחָהּ ^{וַצחונות} וְהַאֲוִיבִים יִנְגְנוּךָ תְּמִימִים וְשְׁלָמִים. נְשַׂאָה בְרוּמֶךָ כֶּסֶף אֶה בְּבֵית עוֹלָמִים מִקְדָּשׁ:

מְלִכּוּתֶךָ מְלִכּוֹת כָּל עוֹלָמִים:

יָחַד בְּכַנְסֶסָה כְּשֵׁתֵי אֶסּוּף לִירוּשָׁלַיִם גְּאוּלָּיִם. יִלְבִּישׁוּךָ עִזֵּי יִשְׂרָאֵל כְּעוֹבְרֵי גְלִים בַּיּוֹם ^{במו העברים} סוּמָךְ יְיָ לְכֹל הַגּוֹפְלִים:

מִבְּיַעֲי מִסְפְּרֵי טוֹבָךָ בְּנֻעַד בְּאִסְיָהּ יִתְחַבְּרוּ. כְּמוֹ מַחִים קִרְבָּנוֹת חֲשַׁב הַחֲשָׁב אֶת הַתְּחִין תְּחִינָה יִדְבְּרוּ:

עֵינֵי כָל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

אנא סלח נא פשע ועון שא נא וכחך ינדל נא קדוש:

יְהוָה יִנּוּחַח לְנִיחּוֹחַ יְעֹלָה שִׁי כְּמַחְנָה עֲדִיךָ אֵלֶיךָ. וַיִּשְׁלַם בְּמַקּוֹם פְּרִים אֲרָשׁוּ דִּיבּוֹר עֲדִיךָ מֵעִידוֹ ^{ישראל} :

פּוֹתַח אֶת יְדֶךָ:

סָלָה בְּרַחֲמֵיךָ יִצִּיץ מִחֲרָפֵיךָ. סָלַח יְרַבָּה לְעַם מְבָרְכֶיךָ: צְדִיק יְיָ בְּכָל דְרָכָיו:

תִּין תְּחִינָה ^{יפנה} * יִשְׁעֵךָ מִגּוֹי מַעַם מְקַרְאֵי הַמְזוּמָנִים לֵוִי. חֲזוֹן יְחֹן קוֹרְאֵי מְקַרְאֵי מוֹעֲדֶיךָ:

קָרוֹב יְיָ לְכֹל קוֹרְאָיו:

אנא רחום כפר עון צנים תהלתך לספר ויחוקי לחיים טובים בספר קדוש:

טָהוֹר קָשַׁב חֲנוּנִי. נִקְנִי מִכֶּתֶם עֲוֹנִי.

מִקְנֶה יִשְׂרָאֵל יי: וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

יְהִמוּ מַעֲיָדָה עָלֵינוּ. מַהֲרֵ רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּנוּ.

וְאַתָּה יי אֲבִינוּ: וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

קו"ח: כְּרַחוּם תִּכְפֹּר עֲוֹן. לְכֹל תִּשָּׂא עֲוֹן.

וְאַל לָעֵד תִּזְכֹּר עֲוֹן: וְאַתָּה כְּרַחוּם סְלַח לָנוּ:

אין אומרים כאן הפיוט 'היום יכתב', 'איזומה בחר'.

חזן: **וּבְכֹן אַךְ חֲנוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל** ^{לכל נברא}:

מיוסד ע"פ א"ב, ומלת אך הוא לאמת הדבור:

קהל

חזן

אַךְ בְּאֵתֶם אֲתִים בְּחִין בְּחִינָה לְפָנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ בּוֹטְחִים בְּחֶסֶדְךָ אֲמוּנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ גּוֹעִים וְיֹעִקִים וּמְרַגְּשִׁים אֶת מְקוֹם מְרִיעֵשִׁים שְׂכָנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

קְהֵל אַךְ דִּלּוֹנְשָׁאוּ עֵינֵיהֶם לְמַעֲוֹנֶךָ. חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ חֲנוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל

אַךְ הוֹגִים מַצְפִּצִים לַעֲנוֹת עֲנִינֶיךָ עֲבוּדְךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ וְעוֹדִים מְחַאֲסִים בְּנִצְוֹת לְנִגְנֶךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ זוֹעֲקִים יַחַד הַמּוֹנֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

קְהֵל אַךְ חוֹכִים מְחַכִּים יְשׁוּעוֹת חֶסֶדְךָ חֶסֶדְךָ. חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ חֲנוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל

אַךְ טְבוּלִים בְּטָהֳרָה ^{במקוה טהרה} לְחַנּוּן ^{להתחנן}. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ יוֹדוּ לְשִׁמְךָ בְּנִיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ כִּפֹּר לְעַמְּךָ מֵאֲמִינֶיךָ. כִּי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פְּעַל:

קְהֵל אַךְ לֹא לָנוּ כִּי אִם לְמַעַנְךָ. חֲנוּן וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל:

אַךְ חֲנוּן אַתָּה וְרַחוּם לְכֹל פְּעַל

אף **מַגֵּר מִתְקוּמְמֵי שׁוּנְאֵי צְפוּנֵיךָ** עמך. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **נִשְׂא זָרַע בְּחֻנֵּיךָ** ^{האבות} שבחנת. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **סְלִיחָה תִּרְבֶּה לְמַתְעַנֶּיךָ**. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 קהל אף **עֲנִם מִשְׁמֵי מְעוֹנֶךָ**. חַנּוּן וְרַחוּם לְכֹל פֶּעַל:

אך חנון אתה ורחום לכל פעל

אף **פָּצַם** ^{הצילים} מִהַמִּית שְׁאוֹנֵיךָ קול רעשך. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **צִדֵּק גּוֹי נְבוֹנֵיךָ**. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **קוֹמֵם עִמְךָ** ^{שקנייתם} ^{מקדים} קִנְיֵיךָ. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **רוֹמֵם תֵּל חוּרְבוֹ** אֲרַמּוֹנֶךָ. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 אף **שְׂעָה פְּנֵה**, אֵל לַחַשׁ מִתְחַנְּנֵיךָ. כי אַתָּה רַחוּם לְכֹל פֶּעַל:
 קהל אף **תִּמְכֶם וְחִשְׁכֶם** ^{הצילים} מִחַרּוֹנֶךָ. חַנּוּן וְרַחוּם לְכֹל פֶּעַל:

אך חנון אתה ורחום לכל פעל:

חזן: **וּבְכֵן אָמְרוּ לְאֱלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֵׂיךָ:**

ע"פ א"ב.

קהל

חזן

אָמְרוּ לְאֱלֹהִים: אֶרְךָ אַפִּים וּגְדֹל כָּח. מְכִין הָרִים בְּכָח.
 חֲכָם לִבָּב וְאִמִּיץ כָּח. נוֹתֵן לַיָּעַף כָּח.

לְכֵן יִתְגָּאֵה גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כָּח:

אָמְרוּ לְאֱלֹהִים: בּוֹנֵה בְשָׂמִים מַעֲלוֹתַיִו בְּנֵינֵינוּ. מִשְׁקָה הָרִים מַעֲלִיּוֹתַיִו ^{מעבניו}.

זָכַר עֲשָׂה לְנַפְלְאוֹתַיִו. וְלוֹ נִתְכַּנּוּ נַמְנוּ ^{גל מעשי} ^{האדם} עֲלִיּוֹתַיִו.

לְכֵן יִתְגָּאֵה הַמְקַרָּה בְּמֵים ^{בחור} ^{תקרה}, אִתְּעִלִּיּוֹתַיִו:

אָמְרוּ לְאֱלֹהִים: גָּאֵה וּגְבוּהַ בְּשָׂמֵי מַעֲלָה. עוֹטֵה עוֹטֶף אֹר כִּשְׂמֹלָה.

לוֹ הַגְּבוּרָה וְהַגְּדֹלָה. וְהָעֵז וְהַמְּמִשְׁלָה.

לְכֵן יִתְגָּאֵה וּמְלֻכּוֹתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: דָּגוּל מִקֹּדֶשׁ מִרְכָּבוֹת מְלֹאכֵי-קֹדֶשׁ. וְנֶאֱדָר בְּקֹדֶשׁ.
 דָּרְכוּ בְּקֹדֶשׁ. וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בְּהִדְרַת קֹדֶשׁ.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַלִּיכוֹת אֵלַי מִלְפֵי בְּקֹדֶשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: הוֹדוּ כֶּסֶף שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם.
 יִרְעֵם מְשָׁמַיִם. לְקוֹל תַּתּוֹ הַמּוֹן מַיִם בְּשָׁמַיִם.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַנוֹטָה כְּדֹק כִּירֵעָה שָׁמַיִם:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: וְכָל מִדָּד בְּשִׁלִּישׁ מִידָה עֶפֶר הָאָרֶץ. יָדוּ יִסְדֶּה אָרֶץ.
 וַיִּמְיֵנוּ טַפְחָה שְׁמַי עֶרֶץ הַחֲזִיקִים. וְהַעֲמִידֵם בְּלֵי פֶרֶץ פִּירְצָה
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ אֶת הָאָרֶץ הַשְּׁמַיִם שְׁמוֹבִיבִים :

אָמְרוּ לַאלֹהִים: זָהָר כֶּסֶאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מְשַׁרְתּוֹ לוֹהֵטֵי אֵשׁ.
 נִגְהָ לְאֵשׁ וּמִבְּרִיק הָאֵשׁ. לְפָנָיו נִמְשָׁכִים נִהְרֵי אֵשׁ.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: חֵי עוֹלָמִים. צָר יִצֵּר בֵּיתָה בְּאוֹתוֹת יְיָ עוֹלָמִים עוֹה"ו
 אִנְהָ בֵּית עוֹלָמִים מְקֹדֶשׁ. מְכוֹן לְשִׁבְתָּה עוֹלָמִים נִצַּח.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה עֲתִיק יוֹמִין הַקְּבִי"ה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: טָהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבוֹתָיו חֲשֵׁרֶת הַתְּקַשְׁרוֹת מַיִם.
 עֲבִי שָׁחַק חֲשֵׁכַת מַיִם. טוֹעֲנֵי מְרַכְּבָתוֹ גְּבוּתָם מְלֹאוֹת עֵינַיִם.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה מְצוֹת יְיָ בְּרָה מְאִירַת עֵינַיִם:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: יוֹדֵעַ מַה בְּסִתְרֵי חֲשֵׁף. לֹא יִחְשִׁיף מִנּוּ כָּל חֲשֵׁף.
 קִץ שֵׁם לְחֲשֵׁף הַיּוֹם בְּשִׁמְאִיר. הוֹפֵף לְבַקֵּר צְלָמוֹת וְחֲשֵׁף.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֲשֵׁף:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: כּוֹנֵן כֶּסֶאוֹ לְמִשְׁפָּט. מְכוֹן כֶּסֶאוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט.
 אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. תֹּאחֲזוּ יָדוֹ בַּמִּשְׁפָּט.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה וַיִּגְבֶּה יְיָ צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: לֹא יֵאָתֶה מִתַּיִם מְלוּכָה. וְאִיךָ שׁוֹכֵן עַד ^{בְּכִיזְוָה} וְאֵת עִם דְּכָא ^{שׁוֹכֵן דְּזוּקָא} הַמְדוּכָאִים.
 מְשִׁיב אֲנֹשׁ עַד דְּכָא ^{דְּכִיזְוָה} הַנְּפֵשׁ. וְאוֹמֵר שׁוֹבֵי בְרוּחַ נְמוּכָה.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה כִּי לִי הַמְלוּכָה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: מוֹשֵׁל בְּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם. הַכֹּל צָפוּי וְלֹא נֶעְלָם.
 זֶה שְׁמוֹ לְעוֹלָם. חֶסֶדוֹ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה בְרוּחַ יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: נוֹצֵר חֶסֶד לְאֶלְפֵי דוֹר. לוֹחֵם קָמְיוֹ מְדוֹר דוֹר.
 מְקִיִּים סִכַּת מְשִׁיחוֹ לְגִדְרָה. הָאוֹר חוֹנֶה עִמּוֹ בְּמִדּוֹר.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה זֶה וְזָכְרוּ לְדוֹר דוֹר:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: סוֹבֵל ^{נוֹשֵׂא} אֶת הַעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. שׁוֹמֵעַ אֶל אֲבִיוֹנִים.
 מְאֲזִין שִׁיחַ חַנוּנִים. מְקַשֵּׁב שׁוֹעֵר ^{שׁוֹעֵר} רְנָנִים.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדַנִּי הָאֲדָנִים:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: עֲזוּזוֹ וְגִבּוֹר אִישׁ מְלַחֵמָה. נוֹקֵם לְצָרָיו וּבַעַל חֶמָה.
 מְכַרִּית קָמְיוֹ בְּמַהוּמָה. נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בְּנִהְיָמָה.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה יי אִישׁ מְלַחֵמָה:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: פֶּעַל וְעִשָּׂה הַכֹּל. בְּיָדוֹ לְגִדְלָה וּלְחִזּוֹק לְכֹל.
 אֵלָיו יִשְׁבְּרוּ עֵינָיו כֹּל. וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בְּכֹל.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה עֲלִיוֹן עַל כֹּל:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: צַדִּיק בְּכֹל דְרָכָיו. יִשָּׁר מְצִיץ מִחֲרָכָיו.
 חָפִץ בְּעַם מְמַלִּיכָיו. יִרְשׁוּ אֶרֶץ מְבָרְכָיו.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה בְּרַכּוֹ יי כָּל מְלֹאכְיוֹ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: קוֹרָא הַדּוֹרוֹת מְרַאשׁ. מְגִיד אַחֲרֵית מְרַאשׁ.
 בְּחַר בָּאֵם דְּלַת רֵאשׁ. עֲזוּזוֹ יוֹם לְדְרוֹשׁ.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַמְתַּנְשֵׂא לְכֹל לְרֵאשׁ:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: רָם וְנִשְׂא שׁוֹכֵן עַד. בְּטָחוּ בּוֹ עַדֵי עַד.
 כְּבוֹדוֹ בְּסוּד קְדוֹשִׁים וְעַד. וּלְעַם קְדוֹשׁוֹ נוֹעַד.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וְתִרְעַד:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: שְׁבִילוֹ בְּמַיִם רַבִּים. שָׁמַיִם מְרַעֲפִי רַבִּיבִים^{גשמים}.
 שָׁמוּ מִיַּחְדָּים שָׁחַר וְעָרְבִים. בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים^{בפרסום}.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה יְיָ צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים:

אָמְרוּ לַאלֹהִים: קוֹחַ: תִּהְלֶתוּ מִלְּאָה הָאָרֶץ. מִעֲבִיר כְּלִיּוֹן וְחֶרֶץ.
 מְשִׁיב אֶף וְחֶרוֹן וְקֶרֶץ^{כריתה}. שְׁוַע מְחַנְנֵי יָרֵץ^{ירצה}.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מֶה-אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכָל-הָאָרֶץ:

חזן: וּבְכֵן מַה נּוֹרָא מַעֲשֵׂיךָ:

ע"פ א"ב. הערכת גבורת הקב"ה אל מול פחיתות מעשה אנוש (וכל חרזי 'מעשה אנוש' דולגו לפי מנהג אשכנז).

חזן
 קהל
 מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אֵין מִי בְּשַׁחַק יַעֲרֹךְ יִשׁוּוֹה לּוֹ. בְּבִנְי אֱלִים מְלֹאכִים יְדַמָּה לּוֹ.
 גְּבוּהֵים שְׁמַיִם עֲלָה קִידֵשׁ לְמוֹשֵׁב לּוֹ. דְּרִי גֵיא^{יושב הארץ} כְּחֻגְבִים לְמוֹלוֹ.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַצּוֹר תָּמִים פְּעֻלוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמְשַׁל וְפָחַד עַמּוֹ. וְהִרְבֵּה פְדוּת עַמּוֹ.
 זָעַק וְלַחֵשׁ עַמּוֹ. חָשׁ מְרַגֵּשׁ וּמַאֲזִין מִמְרוֹמוֹ.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טָרַף אֹכֵל נָתַן לִירָאִיו. יוֹבִילוֹ שִׁי לְמוֹרָאִיו^{מקדשו}.
 כְּתִי גְדוּדֵי צְבָאִיו. לֹא יִשְׁוֹרוּ^{יראו} כְּבוֹד מְרָאִיו.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה הַנֵּה עֵין יְיָ אֵל יִרְאִיו:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: מְלֹאכְיוֹ עוֹשֵׂה רוּחוֹת. נִקְדָּשׁ בְּשִׁירוֹת* וְתִשְׁבְּחוֹת.
 סוֹכְת^{שומע} שְׁפִיכוֹת שִׁיחוֹת. עוֹנֶה וּמַעֲמִיד רוּחוֹת.
 לָכֵן יִתְגַּאֵה אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: פְּוֹדָה מִשְׁחַת עֲמוּסָיו. צוֹר יוֹדֵעַ חוֹסָיו.
 קָדוֹשׁ מִפְּלִיא נְסָיו. רַחוּם לְמַרְצָיו וּמְכַעֲסָיו.
 לְכֹן יִתְגַּאֵה וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו:

גם כאן אין אומרים את החרוז 'מעשה אנוש' המופיע במחזורי פולין.

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: קו"ח: שׁוֹמֵעַ שְׁוֹעוֹת. שׁוֹעֵה פּוֹנֵה אֵל עֵרֶךְ: עֵרִיבֵת שׁוֹעוֹת שׁוֹעֵה.
 תּוֹרוֹתָיו מְשַׁעֲשְׁעוֹת. ב-תַּכְּסִּיסוֹ מִלְחַמְתּוֹ, הוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּכּוֹבֵעַ יְשׁוּעוֹת.
 לְכֹן יִתְגַּאֵה הָאֵל לְנוּ אֵל לְמוֹשְׁעוֹת:

חזן: וּבְכֹן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאִמָּה יַעֲרִיצוּ:

למרות קדושת ורוממות המלאכים, הקב"ה מעדיף לקבל שבח מישראל.
 ע"פ א"ב.

קהל

חזן

אֲשֶׁר אָמַץ תְּהִלָּתְךָ: בְּאֵילֵי חֹקֵי שְׁחַק. בְּבִרְקֵי נְגֵה.
 בְּגִדְוֵי גֹבֵה. בְּדַמוּמֵי דָקָה קוֹל הַשְׂכִּינָה. וְקִדְשָׁתְךָ בְּפִיהֶם:
 וְרִצִּיתְךָ שְׂבַח: מֵהוֹמֵי בְּרִגְשׁ בְּרַעֲשׁ. וְעוֹרְכֵי שְׁוֹע.
 זוֹעֲקֵי תְחִנָּה. חוֹכֵי מַחֲבִים חֲנִינָה. וְהִיא כְבוֹדְךָ:
 אֲשֶׁר אָמַץ תְּהִלָּתְךָ: בְּטַפְסָרֵי מַלְאכֵי טְהַר. בְּיַדְדוֹן יַדְדוֹן מַדְדִּים.
 בְּכְרוּבֵי כְבוֹד. בְּלִגְיוֹנֵי לְהַב לְהַבֵּה. וְקִדְשָׁתְךָ בְּפִיהֶם:
 וְרִצִּיתְךָ שְׂבַח: מִמְּעוֹטֵי יָמִים. נְשׁוּיֵי שׁוֹבְחֵי טוֹבָה.
 שְׁבַעֲי רְגֹז. עֲגוּמֵי נֶפֶשׁ. וְהִיא כְבוֹדְךָ:
 אֲשֶׁר אָמַץ תְּהִלָּתְךָ: בְּפְלִיאֵי נַעֲלָמֵי שְׁמוֹת. בְּצַבָּאת עִירֵינְךָ עִירֵים.
 בְּקִדְוֵי קָדֵם. בְּרִכְבֵּי רַבְתִּים. וְקִדְשָׁתְךָ בְּפִיהֶם:
 וְרִצִּיתְךָ שְׂבַח: קו"ח: מְשׁוֹקְדֵי דְלָתוֹת בִּיהַמ"ד. שׁוֹפְכֵי שִׁיחַ.
 תּוֹבְעֵי סְלִיחָה. תְּאֵבֵי כִפָּרָה. וְהִיא כְבוֹדְךָ:

חזן: ובכן תנו עז לאלהים על ישראל גאֹתו:

הקב"ה משתבח בישראל (כהמשך לפיוט הקודם).
ע"פ א"ב.

חזן	קהל
על ישראל אמונתו.	על ישראל ברכתו.
על ישראל גאֹתו.	על ישראל דברתו ויבורו.
על ישראל הדרתו.	על ישראל ועידתו התנועדותו.
על ישראל זכירתו.	על ישראל חמלתו.
על ישראל טהרתו.	על ישראל ישירתו וישרו.
על ישראל פנתו ב'סוסו.	על ישראל נקרא שמים לאמתו.
על ישראל מלכותו.	על ישראל נעמתו.
על ישראל סגלתו.	על ישראל עדתו.
על ישראל פעלתו.	על ישראל צדקתו.
על ישראל קדשתו.	על ישראל רוממותו: קו"ח:
על ישראל שכינתו.	על ישראל תפארתו:

חזן: ובכן ועזו בשחקים:

ע"פ א"ב.

אפסי קצות ארץ בדברו הקים.	ביראה לעבדו מתלהקים מתאספים.
גולה מגלה מני חשף דברים עמקים.	דבר עבדו מקים.
החוצב להבות וברקים.	ותבל מאירים ומבהיקים.
זוכר ברית מצוקים האבות.	תסדו גדול מעל למוצקים השמים.
טוב ומעזו לאליו דבוקים.	יחיו כל בו דבקים.
פי מרוחו הרים מתפרקים.	לא יכילו זעמו צורים וצוקים.
מפחדו יתבקעו עמקים.	נמוגים וכדונג נמקים.
סופה וסערה דרכו נאבקים באבקים.	ענו מדרף רגליו פאבקים.
פדות שלח לעם לו חשוקים רצויים.	צוה לעולם בריתו לנשוקים האהובים.
קנויים לו ובימינו נחבקים.	רצים ואחריו נדבקים. קו"ח:
שועם שומע ממעמקים.	תפארת עז לשושנת העמקים:

חזן: **וּבְכֹן יי מִי כְמוֹד:**

ע"פ א"ב.

מִי כְמוֹד אֲדִיר בְּמְרוֹמִים.	מִי כְמוֹד בּוֹרָא כֶסֶם וְהַדּוֹמִים:
מִי כְמוֹד גָּבוֹר וּמוֹשִׁיעַ.	מִי כְמוֹד דּוֹבֵר בְּצַדִּיקָה וְרַב לְהוֹשִׁיעַ:
מִי כְמוֹד הוֹד וְהִדָּר לּוֹבֵשׁ.	מִי כְמוֹד וְחֵטָא וְעוֹן כּוֹבֵשׁ:
מִי כְמוֹד זָךְ בְּעֲלִיוֹנִים.	מִי כְמוֹד חֲסִין וְחֶזֶק בְּאַלְפֵי שְׂנְאָנִים מְלֹאכִים:
מִי כְמוֹד טוֹב וּמְטִיב.	מִי כְמוֹד יִשְׂרָיִם לְהִיטִיב:
מִי כְמוֹד פּוֹנֵס כַּנֵּד מִי הַיָּם.	מִי כְמוֹד לְהַשִּׁיב מִמְצֻלוֹת יָם:
מִי כְמוֹד מְדַד בְּשִׁעְלוֹ בְּעֵדוּ מַיִם.	מִי כְמוֹד נֹאדָר מִקּוֹלוֹת מַיִם:
מִי כְמוֹד שָׁם עֵבִים רְכוּבוֹ.	מִי כְמוֹד עוֹזֵר וְיֹדֵעַ חוֹסֵי בּוֹ:
מִי כְמוֹד פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת.	מִי כְמוֹד צוֹעֲקֵי לְהַשְׁעוֹת לְהוֹשִׁיעַ:
מִי כְמוֹד קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שָׁמוֹ. קו"ח:	מִי כְמוֹד רוֹצֵה בְּעַמּוֹ:
מִי כְמוֹד שׁוֹמֵר הַבְּרִית וְהַחֲסֵד.	מִי כְמוֹד תַּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב וּלְאַבְרָהָם חֲסֵד:

חזן: **וּבְכֹן אֵין כְּמוֹד בְּאַלְהֵים אֲדָנִי וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה:**

ע"פ א"ב. חרוז אחד על המלאכים והשני על ישראל.

קהל

חזן

אֵין כְּמוֹד בְּאֲדִירֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּבְרוּרֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּגִדְדוֹדֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּדָרֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּהַמּוֹנֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּיַעוּדֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּזַכֵּי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּחַיִּלֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּטְהוּרֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּיִקְרֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּכְרוּבֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּלְגִיוֹנֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּמַלְאָכֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּנִגְיָדֵי חֲשׁוּבֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּשָׂרְפֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּעֲרִיצֵי חֲזִקֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּפִלְאֵי נַעֲלָמֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּצַבָּאוֹת מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּקָדוּשֵׁי מַעְלָה. קו"ח:	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּרְוֹנֵי מְטָה:
אֵין כְּמוֹד בְּשְׂנְאָנֵי מַעְלָה.	וְאֵין כְּמַעֲשָׂיָה בְּתִקְיָפֵי מְטָה:

השבת הזה הוא שיר המלאכים, ויש לאמרו בנגון ובנעימה ובכריעה ובכפיפת ראש ובהשתחויה (מהר"ל)

וּבְכֹן נֶאֱדָרָךְ חַי הָעוֹלָמִים:

ע"פ א"ב כפול.

לְחַי עוֹלָמִים:	הַבְּיָנָה וְהַבְּרָכָה	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהָאֱמוּנָה	וְהַאֲדָרְתָּהּ
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַדְּעָה וְהַדְּבוּר	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַגְּדֻלָּה	וְהַגְּאוּוֹה וְהַגְּדֻלָּה
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַתְּעוּדוֹת הַמְּלָאכִים	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַהוֹד וְהַהֲדָר	וְהַהוֹד וְהַהֲדָר
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַתְּחִיל וְהַתְּחִסּוֹן	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַיְחֹד וְהַיְרָאָה	וְהַיְחֹד וְהַיְרָאָה
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַלְבֹּב ^{הַכַּמֶּת}	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַמְּלֹכָה וְהַמְּשֻׁלָּה	וְהַמְּלֹכָה וְהַמְּשֻׁלָּה
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַנְּצַח	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַשְּׁגוּיָה וְהַשְּׁגוּבָה	וְהַשְּׁגוּיָה וְהַשְּׁגוּבָה
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַצְּבִיבוֹ וְהַצְּדִק	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַקְּרִיאָה וְהַקְּדוּשָׁה	וְהַקְּרִיאָה וְהַקְּדוּשָׁה
לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַתְּפָאֵרָה וְהַתְּפָאֵרָה	לְחַי עוֹלָמִים:	וְהַשְּׁבַח	וְהַשְּׁבַח

וּבְכֹן נֶאֱמִירָךְ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵימָה:

ע"פ א"ב כפול.

נֶאֱמִירָךְ בְּאֵימָה.	נִבְרָכָךְ בְּבִינָה:
נִגְדָלְךָ בְּגְדֻלָּה.	נִדְרָשְׁךָ בְּדַעָה:
נִהַדָרְךָ בְּהוֹדָיָה.	נִוָּדָךְ בְּוַעֲדָה:
נִזְכָּרְךָ בְּזִמְרָה.	נִחְסָנְךָ בְּחִילָה ^{בַּפֶּחַח} :
נִטְעִימְךָ בְּטָהֳרָה.	נִיחָדְךָ בְּיְרָאָה:
נִכְבָּדְךָ בְּכְרִיעָה.	נִלְבָּבְךָ בְּחִיבָה:
נִמְלִיכְךָ בְּמְלוּכָה.	נִנְצַחְךָ בְּנִצְחָה ^{בַּסֵּפֶר} :
נִשְׁגָבְךָ בְּשׁוּמְרָה.	נִשְׁרָרְךָ בְּשִׁעוּרָה:
נִפְאָרְךָ בְּפִצְיָה.	נִצְלָצְלְךָ בְּצַהֲלָה:
נִקְדִישְׁךָ בְּקְרִיאָה.	נִקוּחְךָ בְּרִוּמָה:
נִשְׁוָרְךָ בְּשִׁבְחָה.	נִתְמִידְךָ בְּתַהֲלָה ^{בְּאֵמָר} :

וַיְבַכְּנוּ רֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַדָּם רַגְלָיו (מקדשו) קְדוֹשׁ הוּא:
 ע"פ א"ב.

רֹמְמוֹ אֵל מְלֶךְ נְאֻמָּן.	קְדוֹשׁ הוּא בְּרוּךְ בְּכָל זְמַן:
רֹמְמוֹ גּוֹמֵל חֲסָדִים.	קְדוֹשׁ הוּא דְתוֹתִיו דוֹדִים אַהֲבִים:
רֹמְמוֹ הַנְּקֻדָּשׁ בְּצַדִּיקָה.	קְדוֹשׁ הוּא וּמְאֲזִין צַעֲקָה:
רֹמְמוֹ יָרַת בְּרַת שְׁתֻקִּים.	קְדוֹשׁ הוּא חָכֹ מִמֵּתֻקִּים:
רֹמְמוֹ טוֹב לְכָל.	קְדוֹשׁ הוּא יוֹדֵעַ הַכָּל:
רֹמְמוֹ כְּבוֹד אוֹמֵר כְּלוּ בְהִיכְלוֹ.	קְדוֹשׁ הוּא לְהַקְדִּישׁוּ וּלְעֹלוֹ:
רֹמְמוֹ מוֹנֵה מִסְפָּר לְכּוֹכָבִים.	קְדוֹשׁ הוּא נֹצֵב בְּעֵדֹת כְּרוֹבִים:
רֹמְמוֹ סוֹבֵל נוֹשָׂא בְזָרוּעוֹ עוֹלָם.	קְדוֹשׁ הוּא עֹזֵז וּמְכַל נְעֹלָם:
רֹמְמוֹ פּוֹדֵה וְחוֹנֵן יְדִידִים אַהֲבִיו.	קְדוֹשׁ הוּא צַדִּיקָתוֹ שְׁמִים מְגִידִים:
רֹמְמוֹ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו.	קְדוֹשׁ הוּא רוֹצֵה יְרֵאָיו: קו"ח:
רֹמְמוֹ שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת.	קְדוֹשׁ הוּא תִפְאָרְתוֹ נִאֲמַרְתָּ בְּמִקְהֵלוֹת:

וַיְבַכְּנוּ רֹמְמוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לְהַר קְדֻשׁוֹ כִּי-קְדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:
 ע"פ א"ב.

רֹמְמוֹ אֲדִיר וְנֹרָא.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא בְּרוּחוֹ שְׁמִים שְׁפָרָה פֶּרֶשׁ בְּאוֹהֵל:
רֹמְמוֹ גְּדֻלְתוֹ בְּקֵהֵל יִשְׂרָאֵל.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא דוֹבֵר צְדָקוֹת מְגִיד מִיִּשְׂרָאֵל:
רֹמְמוֹ הַנְּעֲרִץ בְּקֻדְשָׁהּ.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא וְהִלִּיכוֹ בְּקֻדְשָׁהּ:
רֹמְמוֹ זוֹכֵר בְּרִית אָבוֹת.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא חוֹצֵב לְהַבּוֹת:
רֹמְמוֹ טָהוֹר שׁוֹלֵחַ בְּרָקִים.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא יוֹסֵד אֲרָקִים אִרְצוֹת:
רֹמְמוֹ כְּסָאוֹ הַכִּין בְּשָׁמַי רֹמְמָה.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא לוֹכֵד חֲכָמִים לְהַרְעֵ בְּעֶרְמָה:
רֹמְמוֹ מוֹחָה כְּעֵב פְּשָׁעִים.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא נוֹתֵן יָד לְפּוֹשְׁעִים:
רֹמְמוֹ שְׂגִיָּא גְדוֹל שְׁנָיו לְאִין חֲקָר.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא עֲשֵׂתוֹנוֹת מִחֻשְׁבוֹת חוֹקֵר:
רֹמְמוֹ פּוֹדֵה נַפְשׁ עֲבָדָיו.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא צַדִּיק קִשְׁט אִמֶת מְעַבְדָּיו מִעֲשִׂוֹ:
רֹמְמוֹ קוֹנֵה שְׁמַיִם וָאָרֶץ.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא רָם הַמְּבִיט לְקִצּוֹת הָאָרֶץ: קו"ח:
רֹמְמוֹ שׁוֹכֵן עַד וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ.	כִּי קְדוֹשׁ הוּא תְהִלְתּוֹ כְּשִׁמוֹ:

זמן: וּבִכְנֹן כִּי אֶתָּה אֵל אֱמוּנָה:

ע"פ א"ב.

המלאכים הם בעולמות העליונים וישראל בעולמות התחתונים

אֱמוּנָתְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. בְּרִיתְךָ בַּתְּחִיבוֹת:

גְּדֻלַּתְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. זְדוּתְךָ בַּתְּחִיבוֹת: הוֹדְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. וְעוֹדְךָ בַּתְּחִיבוֹת:

זְבוּלְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. חֲנֻנְיָתְךָ בַּתְּחִיבוֹת: טְהוֹרַתְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. רְאֵתְךָ בַּתְּחִיבוֹת:

כְּבוֹדְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. לְמוֹדְךָ בַּתְּחִיבוֹת: מְעוֹנְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. נְוֶה בַּתְּחִיבוֹת:

סִכְתְּךָ בְּעֲלִיוֹנִים. עֲדוּתְךָ בַּתְּחִיבוֹת: פְּאָרְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. צְדָקַתְךָ בַּתְּחִיבוֹת:

קְדוּשַׁתְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. קו"ח: רוממותך בַּתְּחִיבוֹת: שְׂכִינְתְךָ בְּעֲלִיוֹנִים. תְּהִלַּתְךָ בַּתְּחִיבוֹת:

זמן: וּבִכְנֹן תַּעֲרִץ וְתִקְדֹּשׁ:

ע"פ א"ב (כפול חלקית)

כל הפיוט הזה מתאר את המלאכים בנינויים שונים

הַנִּקְדָּשׁ בְּאַלְפֵי אֲלֵפִים. הַנִּעֲרֵץ בְּבָרְקִים קְלִים מְהִירִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּגַעֲשׁ גְּלִגְלִים. הַנִּעֲרֵץ בְּדַהֲרַת אוֹפְנִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּהַמּוֹנֵי עִרְיָן. הַנִּעֲרֵץ בְּנֶעַד קַדִּישֵׁין:

הַנִּקְדָּשׁ בְּזָקִים זוֹרְחִים. הַנִּעֲרֵץ בְּחֻצוֹבֵי לְהַבִּים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּטָכָס טְהוֹרִים. הַנִּעֲרֵץ בְּיַקְדִּים יוֹקְדִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּכַתֵּי כְרוּבִים. הַנִּעֲרֵץ בְּלִהֲקַת לוֹהֵטִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּמַחְנוֹת מְלֹאכִים. הַנִּעֲרֵץ בְּנֶעַם נוֹגְנִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּשָׂרְפִים עוֹמְדִים. הַנִּעֲרֵץ בְּעוֹז אֲרָאֵלִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּפִרוּדֵי אֲגָפִים. הַנִּעֲרֵץ בְּצִלְצוּל קוֹל הַחַיִּית, שֶׁהֵן-מִשִּׁיקוֹת מִשְׁשֻׁקוֹת כְּנָפִים:

הַנִּקְדָּשׁ בְּקוֹלֵם בְּהַמּוֹן. קו"ח: הַנִּעֲרֵץ בְּרַבּוֹ רַבּוֹן:

הַנִּקְדָּשׁ בְּשִׁקֵּט שְׂנֵאֲנִים. הַנִּעֲרֵץ בְּתִכּוֹן תְּלַתְלִים:

חזן: לְיוֹשֵׁב תְהִלּוֹת ^{ומצפה לשמוע את} יִשְׂרָאֵל. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת ^{בשמים.} קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:

ע"פ א"ב בפול. שורה אחת על המלאכים, ושורה אחת על ישראל

קהל
אומרים קדוש:
אומרים ברוך:
אומרים קדוש:
קדוש וברוך:
חזן
אֵלֵי שַׁחַק ^{חוקי שמים} חֲצוּבֵי לְהַבִּים ^{נבראים מאש}.
אֲדִירֵי ^{האדירים ש} כָּל חֶפְצֵי ^{כל רצונם הוא בתורה} הַנְּאֻהָבִים.
בְּלוּלֵי ^{מעורבבים} קָרַח וְשִׁלְג וְשִׁלְהַבִּים.
קֹהֵל בְּדֵי צִאצְאֵי ^{יוצאי} צֶדֶק הָאֲבוֹת גְּזֵי רֵהָבִים ^{מצרים}.
לְיוֹשֵׁב תְהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:

אומרים קדוש:
אומרים ברוך:
אומרים קדוש:
קדוש וברוך:
גְּבֵהָ לָהֶם וַיִּרְאֶה לָהֶם.
גְּבוּרֵי כַח בְּמִשְׁכָּנוֹת אֶהְלִיָּהֶם.
דְּאֵי ^{עפים} בְּכַנְפֵי מְכֻסִּים פְּנִיָּהֶם.
קֹהֵל דּוֹרְשֵׁי דְתוֹת דְּבָקִים בְּאַלְהֵיָּהֶם.
לְיוֹשֵׁב תְהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:

אומרים קדוש:
אומרים ברוך:
אומרים קדוש:
קדוש וברוך:
הַמּוֹנֵי עֵרִין וְסוּד קְדִישִׁין.
הוֹגֵי שַׁעֲשׂוּעֵי ^{התורה} מִטַּע קְדוּשִׁים.
וְעוֹדֵי ^{המתאספים} מֵעַל ^{למעלה} גּוֹיְתָם ^{גופם גדול} כִּתְרֵשִׁישִׁים ^{גדול}.
קֹהֵל וְחוֹלֵי אֶהְבֶּה אֶהֱבֵת ^{ה'} סְמוּכֵי בְּאֵשִׁישִׁים ^{משיבים נפשם בין.}
לְיוֹשֵׁב תְהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:

אומרים קדוש:
אומרים ברוך:
אומרים קדוש:
קדוש וברוך:
זְבוּדֵי ^{שקיבלו חלק} זָהָר כְּעֵין חֲשִׁמְלִים.
זוֹקְקֵי שְׁבַעֲתֵים ^{בעסק התורה} בְּרוּר מְלִים.
חֲסוֹן ^{חזוק} חִילִים רַבּוֹת אֲלֵים.
קֹהֵל חֲנִטֵי ^{צאצאי} כֶּשֶׁר בְּנֵי אֲלֵים ^{צאצאי האבות.}
לְיוֹשֵׁב תְהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבוֹת. קְדוֹשׁ וּבְרוּךְ:

- טְכוּסֵי מְתוּקִים טָהֵר. חֲדָשֵׁי בְקָרִים נִבְרָאִים מִחֲדָשׁ כֹּל בּוֹקֵר. אומרים קדוש:
- טְעוּנֵי נוֹשָׂאֵי מוֹרָאָה בְּצוּוֵי עֲקָרִים עֵיקְרֵי הַדָּת. אומרים ברוך:
- יְדוּוֹן יְדוּוֹן בְּקִפְיָהּ. בְּחֵיל נְזָקִים בַּפֶּחַד נִזְקָפִים. אומרים קדוש:
- קָהַל יוֹדְעֵי בֵּין לַהֲבִין אֵת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה שֶׁהֵם מְפַנֵּינֵם יְקָרִים. קדוש וברוך:
לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבּוֹת. קדוש וברוך:
- פְּסוּיֵי אַרְבַּע מְכוּסִים בְּד' כִּנְפִים. מְרַבְּעֵי פָּנִים ז' פָּנִים. אומרים קדוש:
- כְּרוֹתֵי כְּרִית. פָּנִים בְּפָנִים דִּיבַר ה' עִמָּכֶם בָּהָר. אומרים ברוך:
- לוֹבְשֵׁי בָדִים. זָכִים וְחָפִים נִקְיִים. אומרים קדוש:
- קָהַל לוֹבְשֵׁי לְבָנִים. נְעִימִים וְיָפִים. קדוש וברוך:
לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבּוֹת. קדוש וברוך:
- מְשַׁרְתִּים* נְעִים מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. רָמִים וְגִבּוֹהִים. אומרים קדוש:
- מְלַמְּדֵי חֻקִּים. מְשִׁיבֵי נְכוּחִים. אומרים ברוך:
- נוֹגְנֵי נְעָם. סָפִים מְרוֹפְפִים מְרַעֲדִים אֵת הַמִּפְתָּן. אומרים קדוש:
- קָהַל נָאוּ וְלִתְיִים. כְּעִגּוּר מִן עֵיף מְצַפְצָפִים. קדוש וברוך:
לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבּוֹת. קדוש וברוך:
- סְכוּכֵי אֶבְרָה מְכוּסִים בְּכִנְפֵם. כְּקָלָל כְּבוֹשֶׁת נוֹצָצִים. אומרים קדוש:
- סְגוּלֵי מַעֲמִים. בִּירְאָה מְעַרִיצִים. אומרים ברוך:
- עוֹמְדִים מִמַּעַל. בְּדַבְּרוֹ נְחוּצִים מְהִירִים. אומרים קדוש:
- קָהַל עוֹרְכֵי מַסְדֵּרֵי עֲזָתוֹרָה. בְּרַעַד שְׂבוּצִים מִתְחַלְחָלִים. קדוש וברוך:
לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבּוֹת. קדוש וברוך:
- פָּנִים מְכַל צֶדֶק וְלֹא עֲרָף אֵין לָהֶם עוֹרֵף נִתְאָמְרִים מִחֻבְרִים. אומרים קדוש:
- פְּרוֹשִׁים מוֹבְדִלִים לָךְ, אֲחֻוּיִם מִחֻבְרִים וּמִתְאָמְרִים. אומרים ברוך:
- צְבָאוֹת עֲלִיוֹנִים. גְּאִים וְרָמִים. אומרים קדוש:
- קָהַל צְבָאוֹת תְּחַתּוֹנִים. לְרִצּוֹתָךְ מְעִרִימִים מִתְחַכְּמִים. קדוש וברוך:
לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרֻבּוֹת. קדוש וברוך:

קוראי בשלוש קדוש זר תפארה. אומרים קדוש:

קוראי פעמים ביום חטיבת אמירה יחוד של 'שמע ישראל'.

רגליהם רגל עמידת ישרה. אומרים קדוש:

קהל רצוני שדי משורי ישרה. קדוש וברוך:

ליושב תהלות. לרוכב ערבות. קדוש וברוך:

שנאני שקט שלום במחנם. אומרים קדוש:

שוקדי דלתות בית המדרש בשיח מענם קריאתם.

תולדי תעמ מגביהם לעוף בשפר ביופי הגיונם.

קו"ח: תמימי דרך לרבונם וקונם. קדוש וברוך:

ליושב תהלות. לרוכב ערבות. קדוש וברוך:

חזן: ובכין שרפים עומדים ממעל לו:

חזן: זה אל זה שואלים המלאכים. איה אל אלים.

אנה שוכן מעלים. וכלם מעריצים ומקדישים ומהללים:

חזן

ע"פ א"ב ג"ד.

אין מספר לגדודי צבא חילו. אזורים חגורים אימה אחוזים פחד חילו.

ברעד ורתת ורטט צגים עומדים לעלו לעלות. קהל: שרפים עומדים ממעל לו.

זה אל זה שואלים. איה אל אלים. אנה שוכן מעלים. וכלם מעריצים ומקדישים ומהללים:

גוינתם גודל גופם כתרשיש גדול תהלה ישמיעו יחד. ואת גבה וגאון של עדיו לבושו. יחודו ליחד.

דוהרים גוהרים לנפלים לאחד ושמו אחד. קהל: שש כנפים שש כנפים לאחד.

זה אל זה שואלים. איה אל אלים. אנה שוכן מעלים. וכלם מעריצים ומקדישים ומהללים:

הנאדר בקדש רב טוב מצפוניו אוצרותיו. הוד והדר ועזו בחביוני מחבואי פניו.

וממנו יגורו יפחדו אלים ויתחבאו מפניו. קהל: בשמים כסה פניו.

זה אל זה שואלים. איה אל אלים. אנה שוכן מעלים. וכלם מעריצים ומקדישים ומהללים:

השמים וְרוּתִי מְדוּדִים זֶהָר מְרַעִיף נִטְפֵי אֶגְלִיוֹ גֶשֶׁם. זְפִי שָׁמַי טְהֵר מְלֹאכֵי שָׁמַיִם תִּכּוּ לְרַגְלֵי לְנַפְלִים לְמַרְגְלוֹתָיו.

חָלִים פּוֹחֲדִים חֲתִים מֵהַסִּים חֲפּוּזִים נַחֲפִזִים אֵימִים נִדְגְלִיו מְלֹאכֵי. קֹהֵל: וּבְשָׁתִים יִכְסֶה רַגְלָיו. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

טָסִים וְדָאִים כְּדַמְיוֹן נִשָּׁר מְעוֹפָף. טִיסָתֶם כְּבָזָק סָבִיב כֶּסֶם לְעוֹפָף.

יִשְׁמִיעוּ הַגְּנוּ בְּמִשְׁלַחַת קוֹנֵם לְהִתְעוֹפָף. קֹהֵל: וּבְשָׁתִים יַעֲוֹפָף. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

כְּסוּיֵי שֵׁשׁ יַעֲרִיצוּ בְּלֹאט מַחְזֶה כְּסוּיֵי אֵת ה' ה' מְבִיר וְרַב כֹּחַ וְשִׁפְלַ יַחְזֶה.

לְהַקְדִּישׁוּ* בְּפֶחַד נְרָשִׁים נֹשֵׁתִים זֶה מְזֶה. קֹהֵל: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

מוֹשֵׁל עוֹלָם בְּגִבּוֹרָה עָשָׂה כָּל בְּמֵאֶמֶר. מְנִיעִים מְדַעֲוִים אַמּוֹת הַסְּפִים הַמְשַׁקּוּפִים קִדְשָׁתוֹ לוֹמֵר. נוֹצֵצִים נוֹגְהִים לְפָנָיו יַנְעִימוּ מֵאֶמֶר.

קֹהֵל: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאֶמֶר. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

שְׂרַפֵי הוֹד יִכְתִּירוּ נֹזֵר לְקָדוֹשׁ. סְלוֹ שְׁבַח לְרוֹכֵב בְּעַרְבוֹת מְרוֹם וְקָדוֹשׁ. עוֹנִים כָּלֶם כְּאֶחָד שְׁלוֹשׁ קָדוֹשׁ.

קֹהֵל: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

פְּלִיאֵי אֶלְפֵי אֶלְפִים וְרַבֵי רְבוּאוֹת. פּוֹצְחִים הַלֵּל וְזִמְרָה לְאֵלֵהִי הַצְּבָאוֹת. צוֹר עוֹלָמִים בְּתוֹךְ צְבָאוֹ הוּא אֹת.

קֹהֵל: יֵי צְבָאוֹת. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

קוֹרָא הַדּוֹרוֹת דָּר בְּשָׁמַי עֲרִץ הַחֲזִקִים. קָלוֹת סְעָרָה תַעֲשֵׂ דְבָרוֹ בְּמַרְצָן.

רָם וְנִשָּׂא דְבַר וְיִקְרָא אֶרֶץ: קֹהֵל: מְלֹא כָל הָאָרֶץ. זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים. וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

שׁוֹכֵן עַד וְקָדוֹשׁ וְנִשְׁגָב שָׁמוֹ לְבָדוֹ. שָׁמַיִם וְשָׁמַיִם לֹא יִכְלָלוּ הוֹדוֹ.

תִּקְרָה תְרַשְׁיָשִׁים וְאֵלִים מְלֹאכֵי חֲזִקִים צָר יַעַר לְכַבּוֹדוֹ. קֹהֵל: מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֵלִים. אִיֶּה אֵל אֵלִים. אֲנִי שׁוֹכֵן מַעְלִים.

וְכֹלֵם מַעְרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַהֲלִלִים:

אֵין אֹמְרִים בְּיוֹם כִּיפּוּר אֵת הַפִּיּוֹט 'לֹאֵל עוֹרֵךְ דִּין'.

זמן: ובכּוּן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה. כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מְלֶכֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

ע"פ תשר"ק משולש.
שבח לקב"ה

קהל: מִי יִתְנֶה יִסְפֹּר תִּקְוֶה תִּהְלֶתְךָ. מִי יִשְׁנֶן שְׁעוֹר שְׁבַחְךָ.
 מִי יִרְגֵן רַב רוֹמְמוֹתֶיךָ. מִי יִקְצֹב יִמְדוּד קְרִיאַת קְדֻשְׁתֶּךָ.
 מִי יִצְפֹּצֵף יִשְׁמִיעַ צְבִי רַצוֹן צְדָקוֹתֶיךָ. מִי יִפְרֹשׁ פְּלֵאֵי פְּאֲרֶךָ.
 מִי יַעֲרֶף עֲצָם עֲזוֹנֶךָ. מִי יִשְׁיַח סָגֵב סְלוּלֶךָ ^{גודל} ^{שבחך}.
 מִי יִנּוּבֵב גּוֹי גִּזְעָךָ. מִי יִמְלֵל מְעַשׂ מוֹרְאֶךָ.
 מִי יִלְהַגֵּס לְמַד לְקַחְךָ. מִי יִכִּיל כֶּסֶף כְּבוֹדְךָ.
 מִי יִידַע יָפִי יְקַרְךָ. מִי יִטְיִף יִתְבַּב טוֹב טַעֲמֶךָ.
 מִי יִתְוַהֵב חֶקֶר חִידוֹתֶיךָ. מִי יִזְיוּ זִיו זְהָרְךָ.
 מִי יוֹרֶה וְעַד וְתִיקוּתְךָ ^{באמנותך}. מִי יִהְיֶה הוֹד הַדְרָתְךָ.
 מִי יִדְלֶה יִשְׁאֵב דָּע דְּתוֹתֶיךָ. מִי יִגִּיד גְּדֹל גְּבוּרָתְךָ.
 מִי יִבְרֹר בְּרוּר בִּינְתֶךָ. מִי יֵאמֵר אֶמֶץ אֱיִלוֹתֶךָ ^{בחור}.

ע"פ א"ב בפול.

כִּי בְּנִשְׁמָךְ כֵּן בְּנִשְׁמָתְךָ ^{בגודל} ^{באותה} ^{מידה} תִּהְלֶתְךָ.

כְּתִהְלֶתְךָ כֵּן אִמְרָתְךָ. כְּאִמְרָתְךָ כֵּן בְּרִיתְךָ ^{בריתך}. כְּבְרִיתְךָ כֵּן גְּדֻלַּתְךָ.
 כְּגְדֻלַּתְךָ כֵּן דַּעְתְךָ. כְּדַעְתְךָ כֵּן הִלִּיכְתְךָ. כְּהִלִּיכְתְךָ כֵּן וְעִדְתְךָ.
 כְּוְעִדְתְךָ כֵּן זְהָרְתְךָ. כְּזְהָרְתְךָ כֵּן חִפְתְךָ. כְּחִפְתְךָ כֵּן טְהָרְתְךָ.
 כְּטְהָרְתְךָ כֵּן יִשְׁרָתְךָ ^{ישרך}. כְּיִשְׁרָתְךָ כֵּן כְּמִירְתְךָ ^{רחמים}. כְּכְמִירְתְךָ כֵּן לְבִישְׁתְךָ.
 כְּלְבִישְׁתְךָ כֵּן מִדְתְךָ. כְּמִדְתְךָ כֵּן נְעִימְתְךָ. כְּנְעִימְתְךָ כֵּן שְׂרָרוֹתְךָ.
 כְּשְׂרָרוֹתְךָ כֵּן עֲנוּתְנוֹתְךָ. כְּעֲנוּתְנוֹתְךָ כֵּן פְּרִישוֹתְךָ. כְּפְּרִישוֹתְךָ כֵּן צְנִיעוּתְךָ.
 כְּצְנִיעוּתְךָ כֵּן קְדֻשְׁתְךָ. כְּקְדֻשְׁתְךָ כֵּן רוֹמְמוֹתְךָ. כְּרוֹמְמוֹתְךָ כֵּן שְׁבַחְךָ.
 כְּשְׁבַחְךָ כֵּן תִּפְאָרְתְךָ:

גדלות ה', מעבר למה שהפה יכול לדבר. ע"פ תשר"ק כפול.

וְשִׁמְךָ מְרוֹמָם על מעי כל בְּרָכָה וּתְהִלָּה. על כל תְּקֵף וְתַפְאָרָה.

על כל שִׁבְחָה וְשִׁירָה. על כל רִנָּה וּרְחִישָׁה. על כל קְדוּשָׁה וּקְרִיאָה.

על כל צְפִינוּף וְצִהָלָה. על כל פֶּאֶר וּפְצִיחָה. על כל עֹז וְעֲנִיָּה.

על כל סְפֹר וְשִׁיחָה. על כל נְצוּחַת וּגְנִינָה. על כל מְעַן וּמְלָה.

על כל לְבוּב וּלְהִיגָה. על כל כְּבוֹד וּכְרִיעָה. על כל יְחֹד וְיִרְאָה.

על כל טַעַם וְטִהָרָה. על כל חֶסֶן וְחִידָה. על כל זְמֵר וְזִמְרָה.

על כל וְדוּי וְתוֹדָה. על כל הִלָּל וְהוֹדָה. על כל דְּבוּב וְדָעָה.

על כל אֲגָדֵל וְאֲגָוָה. על כל בְּטוּי וּבְרָכָה. על כל אֲמַר וְאֲמִירָה:

עליונותו על הכל.

אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים. מְלֶךְ עַל כָּל מְלָכִים. מוֹשֵׁל עַל כָּל מוֹשְׁלִים.

אֵיִם עַל כָּל אֵימִים. נוֹרָא עַל כָּל נוֹרָאִים. רַם עַל כָּל רָמִים.

גִּאָה עַל כָּל גִּאִים. נִשְׂאָ עַל כָּל נִשְׂאִים. גְּבוּהָ עַל כָּל גְּבוּהִים.

וּמְבִיט אֶל עֲנִיִּים וּנְכֹאִים. וְאֵת שָׁחִים וְדַכָּאִים. לְהַחְיֹת לֵב נְדַכָּאִים.

רוּחַ שְׁפָלִים וְחִלְכָּאִים. עַל כֵּן גְּדֹלְתָּ יְיָ אֱלֹהִים. וְנִעְלִיתָ עַל כָּל אֱלֹהִים.

כִּי אֵין כְּמוֹךָ בְּאֱלֹהִים. וְאֵין זוֹלָתְךָ בְּתַחְתּוֹנִים. וְאֵין בְּלָתְךָ אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים:

כל הבריאה משבחת את הקב"ה.

שְׁמִים וְשְׁמֵי שְׁמִים כְּבוֹדְךָ מְסֻפְרִים. כְּנִפּוֹת הָאָרֶץ זְמִירוֹת לְךָ מְשֻׁמְעִים.

שֶׁרְפֵי הַקֶּדֶשׁ קִדְשְׁתָּהּ מְקַדְשִׁים. אוֹפְנֵי הַמְרַכְבֶּה כְּבוֹדְךָ מְבָרְכִים.

כּוֹכְבֵי בְּקֶר יַחַד מְרַנְנִים. וְוִרְיעוּ כָּל בְּנֵי אֱלֹהִים. מְשַׁבְּרֵי יָם שְׁמֶךָ מְאֻדְרִים.

הַרְרֵי גְבוּהָ וְעֲצֵי יַעַר מְרַנְנִים. נְהָרוֹת כַּף מְמַחֲאִים.

חִיתוֹ אָרֶץ וְזִיז שְׂדֵי^{הרמשים} שָׁרִים כְּחוֹלְלִים. תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת מְהַלְלִים כְּבַחְלִילִים.

וְכָל יְצוּרֵי בְּרֵאשִׁית פּוֹצְחִים הַלּוֹלִים. לְשֵׁם קְדֻשָּׁתְךָ אֵל אֱלִים.

וְכֹלֵם אֱלִיךָ מְשַׁבְּרִים וּמִיַּחְלִים. לְתַת לָהֶם צִיד מְאָכְלִים.

הַתַּחְתּוֹנִים מִפְּתִיחַת יָדְךָ נִזּוֹנִים וּמִתְכַלְכְּלִים. וְהַעֲלִיזִים מִזִּיז הוֹדְךָ שְׂבָעִים וּמִתְמַלְאִים.

כִּי כְּבוֹדְךָ שְׁמִים וְאָרֶץ מְלֵאִים:

מעלת עם ישראל

וּמִי כַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאָרֶץ.

הַמְאֲמִירִים אֲדוֹנוֹתְךָ. הַמִּיַּחְדִּים אֱלֹהוֹתְךָ. הַמְבָרְכִים שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתְךָ.

הַמְסַפְּרִים תְּהִלָּתְךָ. הַעוֹרְכִים תַּחַן^{תחינה} לְחִלּוֹתְךָ. הַמְנַעֲמִים זְמֵר לְעִלּוֹתְךָ.

המאריכים רון לרצותה. השופכים שיח לפתותה.
 והם עמך ונחלתך. צאנה וצאן מרעיתך. קדש ראשית תבואתך. קדם קנינה וסגלתך.
 חלקך וחבל שפרתך יפיו. ישראל תפארתך. ישרון מבחר מנתך.
 הדבקים באמונתך. ההוגים בדתך. החפצים בתורתך.
 העוסקים ביראתך. התמימים בעבודתך.
 הנכספים לחצרות ביתך. הפמהים בקדש חזותך. התאבים לקרבנותך.
 הנהרגים על תורתך. הנסקלים על אהבתך. הנשרפים על עדותיך.
 הנחנקים ונטבחים ונטבעים ונתלים ונקברים חיים על יחוד קדשתך.
 הקרואים עדתך. יסוד אגדתך. ואתה אל גדול בגדלתך. והם עדיך כי אין בלתך:

אפסות האדם

ומה יעצר כח ילוד אשה. נוצר מטפה באושה.
 ומה יעז עזף לדרשה. שבחה בפה לפרשה.
 נצחה בניב לארשה לבטא. להטיף צקון ולחיתה.
 להפיל תחנה ובקשה. ומחיתו עליו קשה.
 ודרכו מעקשה עקומה. ונתיבתו דרכו נתוסה נחוצה ונטושה.
 וחתאתו על לוח חרושה. חקוקה ומפורשה.
 וגזעו ועף בחישה מהש. וגוע ומת בחלושה.
 וגויתו בגיאה באדמה נטושה. בתחתית ארץ רטושה מרוטשת.
 באשון בהחשך חשף כפוישה כפויה. באשמנים באפילה רפוישה טבועה ברפש.
 בטמון בסתר חבושה. כמשה ויבשה. נמסה ועבשה. ביבשת מיבשה.
 וכלו מלא בושה. ומה יעצים עתה וגיתה תפילה. וישית ויהמה ברגישה:
ומאז הכל צפוי לפניך. ואין להסתר מעיניך.
 ואין להחבא מפניך. כי בכל משוטטות עיניך:
 וגלוי לך כי יציר חומר הוא.
 הבל הבלים הוא. עלה נדף הוא. קש יבש הוא.
 חרש את חרשי אדמה הוא. ובמה נחשב הוא.
 אנוש אנוש הוא. כי כשמו כן הוא. אדם ראשי תיבות: אפר דם מרה הוא.
 בש"ר ראשי תיבות: בושה סרוחה רמה הוא. מיוחם נוצר בחטא הוא. מחולל נברא בעון הוא:

כוחו ורעתו של היצר הרע

וַיִּצַר לְבוֹ רַע מְנַעֲרָיו. חוֹרֵשׁ רַע בְּמַגְרָיו. אוֹרֵב לוֹ בְּמִסְתָּרָיו.
מְקַנֵּן כְּנָחֵשׁ בְּסִתְרָיו. כְּנֹבֵב בְּמִפְתָּחֵי חֻדְרָיו. מְבַאֵשׁ הָעֵפֶסָה בְּזָהֻמוֹת שְׂאוֹרָיו.
מְסִיתוֹ לְהַטּוֹת אֲשׁוּרָיו צַעֲדָיו. וְהוּא לוֹ בַּעֲכָרָיו. קָשׁוּב לוֹ כְּצָרָיו.
וְהוּא רֵאשׁ לְכָל צוֹרְרָיו. מִצַּר לוֹ בְּכָל מִצָּרָיו. צוֹדֵה אוֹרֵב לוֹ בְּכָל עֲבָרָיו.
מְרַגֵּז כָּל אֲבָרָיו. מַעְצִיבוֹ בְּדַבְרָיו. מַחְטִיאֵם בְּרַע הַהֲרֵוּרָיו.
מְתַנַּקֵּשׁ לְהַפִּילוֹ בְּמַכְמוּרָיו רֶשֶׁת. מְתַנַּכֵּל לְדַחְוֹתוֹ בְּמַהְמוּרָיו מַכְשׁוּלָיו. וְצַר עָלָיו בְּמַצּוּרָיו.
לוֹלֵי אֶתָּה עוֹזֵר לוֹ מִצָּרָיו:

וּבְכָל יוֹם יוֹם מִתְחַדֵּשׁ עָלָיו. חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת עָלָיו. לְהַתְּגוּלָּל וּלְהַתְּנַפֵּל עָלָיו.
לְעַקְשׂוֹ בְּאַרְחוֹת עֲקוּלָיו. לְהַאֲשִׁימוֹ בְּאֲשַׁמַּת גְּעוּלָיו. לְהַלְעִינוֹ בְּמִסְדַּי תְּרַעְעָיו.
וְאֵינְנוֹ דוֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם אֵלָיו. פְּחִים טוֹמֵן לְרַגְלָיו. רֶשֶׁת פּוֹרֵשׁ לְיַד מַעְגְלָיו וְדַרְכָּיו.
מוֹקְשִׁים שֶׁת בְּמַסְלוּלָיו. כּוֹרֵה שַׁחַת בְּשִׁבְלָיו. לְמוֹגֵה רַפּוֹת לֵב וּלְהַרְבוֹת מַכְשׁוּלָיו.
וּכְהוֹלֵם פְּעַם כְּדוֹפֵק וּמַכָּה הוֹלְמוֹ בְּכִילְפוֹת וְכַשִּׁילָיו מִשְׁחִית.^{כָּל}
עַל כֵּן יֵאמְרוּ מוֹשְׁלֵי מִשְׁלָיו. אֵי אֵי לְבַיִת שְׁמֵהֶרְסִיו וּמַחְרִיבֵיו מִשְׁלָיו מְתוּכֵי.
וּמָה יִצְדַּק בְּמַפְעָלָיו. וּמָה יִזְכֶּה בְּמַעַלְלָיו. כִּי שׁוֹדֵד בָּא בְּגָבוּלָיו.
לְשִׁדְדוֹ לְלַחֲמוֹ בְּרַב תַּחְבוּלָיו:

מעלת יום הכיפורים

לְכֹן הִקְדַּמְתָּ רְפוּאָה וּתְעַלָּה מְרַפָּא. וְהַעֲלִיתָ אֲרוּכָה רְפוּאָה לְנִהְלָאָה יַגְעָה וְנַחֲלָה חוּלָה.
וְהַכְנִיתָ צָרִי וְחַתּוּל לְלֹא חֲתָלָה. וְהַגְהֵתָ הָאֵרֶת מְזוֹר לְהַרְטוֹת לַחֲבוּשׁ מַחֲלָה.
וְקַבַּעְתָּ יוֹם זֶה לְסְלִיחָה וְלִמְחִילָה. לְבוֹא שְׁעָרֶיךָ בְּתוֹדָה וּבִתְהִלָּה.
לְקַדֵּם פְּנֵיךָ בְּחִילָה. לְהַזְכֵּר בּוֹ רְבוּצֵי מַכְפָּלָה.
בְּעֵת רְצוֹן לְשִׁמְעַת תְּפִלָּה. לְהַעֲבִיר כָּל שְׂמִץ וְתַפְלָה.
לְהַנִּיא כָּל אָנוֹן וְתִהְלָה אֲשֵׁמָה. לְהַצְמִיחַ צְדָקָה וּתְהִלָּה.
לְהַפֵּר כָּעֵס וּלְהַרְבוֹת חֲמָלָה. לְהַרִים מַכְשׁוּל וּלְהַסִּיר תַּקְלָה.
לְפָנוֹת דְּרָךְ וּלְיִשָּׁר מְסָלָה. לְתַת לְשׁוֹבְבִים טְהָרָה וּטְבִילָה.
לְהַעֲמִיד רוּחַ וְהַצְלָה. לְהַשְׁלִיךְ עוֹן בְּעַמְקֵי מְצוּלָה. לְשִׂאת זָדוֹן וּמַעֲלָה:

עבודות היום

וּמְכַל יָמִים יוֹם זֶה קִדְשָׁתָּ. וְעַל כָּל יָמִים אוֹתוֹ עֲלִיתָ.
וּבוֹ מְכַל יוֹם בְּחֻרְתָּ. וּמִצָּרוֹ מְשִׁיעֵת הַיָּמִים אוֹתוֹ לְךָ אַחֲדָתָּ.

וְלָדוֹר דַּע הַמְדַבֵּר דָּר כָּחוֹ יִדְעֶתָ. וְאָדָם דִּי זָהָב ^{חטא} הַעֲנִל בּוֹ וְתָרַתָּ.
 וּמִכְתָּב חֲרוֹת שְׁנוֹת לוחות שניות ^{למשה} לַעֲנֹר ^{רבינו} נָתַתָּ. וְסִלַּחְתִּי כַדְבָרְךָ בַשָּׂרָתָּ.
 וְעַל הָרַעָה נִחַמְתָּ. וְעַל בְּנִיךָ רַחַמְתָּ.
 וְכַגְבוֹהַ שְׁמַיִם חֲסִדְךָ לְמוֹ הַגְּבִרְתָּ. וְכַרְחוֹק מְזַרְח מִמְעַרְב פְּשָׁעִם הִרְחַקְתָּ.
 וְזִכּוֹת הַרְרֵי קָדָם ^{האבות} זָכַרְתָּ. וְכָאֵב אֵת בֶּן אוֹתָם רָצִיתָ. וְעַל כָּל אוֹם רֵאשָׁם נִשְׂאָתָּ.
 וְקָרַנְם בְּכַבוֹד רוֹמַמְתָּ. וּמִשְׁפָּל הַגְּבִהֶתְמוֹ וְהִתְלַלְתָּ ^{הגבהה}. וְאוֹת לְטוֹבָה עֲמָהֶם עָשִׂיתָ.
 וְחַבְתָּם לְכָל הָרְאִיתָ. וְאַהֲבָתָם לְעֵין כָּל גְּלִיתָ. וְלִשְׁכֹּן בְּתוֹכָם תֵּאָבֵתָּ.
 וְלַחְנוֹת בְּיַנְיָהֶם חֲמַדְתָּ. וְלִשְׁבֵּת בְּוַעֲדָם אוֹיֵתָּ.
 וְעֵין בְּעֵין לְמוֹ נִרְאִיתָ. וּבֵין כְּרוּבִים כְּבוֹדְךָ צִמְצַמְתָּ.
 וְעַנְנֵךָ עַל כְּפָרֶת הַצִּעֵתָּ. וְעַנְנֵךָ הַקְּטָרֶת לְכִסּוֹתוֹ הַיּוֹם פָּקַדְתָּ.
 וּמֵאֵז לְסִלִּיחָה אוֹתוֹ שָׁמַתָּ. וְלִכְפָּרָה אוֹתוֹ יִסְדַּתָּ.
 וּמִצּוֹתַי בְּדַתְךָ צִוִּיתָ. וְכַתְבְּתָּ אֵת מִצּוֹת יו"כ בְּאֲחֻרֵי יָמוֹת וְשְׁנֵיתָ בְּאִמּוֹר וְשִׁלַּשְׁתָּ בְּפִינִי ^{חטא}.
 וְאַזְהַרְתִּיךָ פְּרִשְׁתָּ. וְעוֹנָשֵׁי פִלְשֶׁתִי ^{חשפת}. וְקַרְבָּנֹתַי קִצַּבְתָּ.
 וְעִרְךָ עֲבוֹדוֹתַי סִדַּרְתָּ. וְרִצְוֵי הַזִּיזִיתִי סִפַּרְתָּ. וְרִקְוֹת תְּמִרוֹתַי ^{הכנת} הִקְטַרְתָּ. וְעִדְפָתָּ.
 וְסִדַּר מְעַרְכוֹתַי ^{על המזבח} הוֹסַפְתָּ. וְטָהַר טְבִילוֹתַי מְנִיתָ.
 וְקִדְוֵשׁ רְחִיצוֹתַי חֲשַׁבְתָּ. וְאַזְכָּרוֹתַי בְּשֶׁכֶל סִימָתָּ.
 וְתוֹדוֹתַי וּוְדוּיָי * סִכַּמְתָּ. וְעַנְוִי בְּפִקְדֵי רִשְׁמָתָּ.
 וְלִבְנֵי עֲטוּיֹתַי חִוִּיתָ. וּפְזוּי שְׂרָדִי ^{החבת} שִׁרִי הוֹרִיתָ.
 וְעֵלוּי מַחְלְצוֹתַי ^{בגדי} בְּאַרְתָּ. וְשֹׁנֵי מַחְלְפוֹתַי ^{החלפת} לְמַדְתָּ. וְלִקְדוּשֵׁיךָ אוֹתָם מְסַרְתָּ.
 וְכָל תּוֹרוֹתַי הוֹדַעְתָּ. וְכָל דְּתוֹתַי חֲקַרְתָּ. וְכָל מִשְׁפָּטַי חֲרַצְתָּ.
 וְכָל חֲקוֹתַי חֲקַקְתָּ. וְכָל גְּזֵרוֹתַי גְּזַרְתָּ. וְכָל עֲנִינֵי חֲרַטְתָּ.
 וְחַבְלוֹ גִּוְרָלוֹ מִכָּל הַנְּעַמְתָּ. וְחַלְשׁוֹ גִּוְרָלוֹ מִכָּל הַשְּׁפָרֶת ^{שפרת}.
 חֲפֵשׂ לְרִצּוּצִים אוֹתוֹ שְׁוִיתָ. דְּרוֹר לְשִׁבוּיִם אוֹתוֹ הִתּוֹוִיתָ.
 פָּקַח קוֹחַ ^{לשחרר} מִשְׁבִּי ^{משבי} לְאַסִּירִים אוֹתוֹ תִּכְנַתָּ. יוֹם עֲשׂוֹר לְעֵשִׂירֵיהָ ^{השארית של} עִם יִשְׂרָאֵל ^{עם ישראל} חֲקַקְתָּ.
 שִׁבַּת שְׁבַתוֹן לְשׁוֹבְתֵי עֲנָג שְׁתָּה. יוֹם כְּפוֹר לְגוֹתְנֵי כֶּפֶר תִּתָּה:
 כְּפַרְתִּי הַיּוֹם

לְכַפֵּר עֲוֹנוֹת. לְמַחֹת זְדוֹנוֹת. לְכַלֵּה פְּשָׁעִים. לְהִתֵּם לְכִלִּית חֲטָאִים. לְטָהַר טְמֵאִים.
 לְהַדִּיחַ דָּמִים. לְצַחֵצַח כְּתָמִים. לְהַרְחִיץ צוּאִים. לְהַלְבִּין כְּשִׁלְג שָׁנִים. לְצַחֵר ^{להלבין}
 כְּצֶמֶר אוֹדָמִים. לְמַרְק חוֹבִים. לְנַקוֹת חֲבִים. לְזַכּוֹת אֲשָׁמִים. לְזַכּוֹד אֲשָׁמִים.
 לְוַתֵּר לְנִתְאָמִים. לְסַלֵּחַ לְכָל עַדַת תְּמִימִים:

תיאור תפילותינו ביום הכיפורים

וְעַמְךָ בַּיּוֹם זֶה יִחַד נְאֻגְדִים. וּבְחִיּוֹן לְפָנֶיךָ נוֹעְדִים.
 וְשִׁכְיַנְתָּךְ אִתָּם מְוַעְדִים. וְנַעֲצָרִים וּמִתְוַעְדִים. וּבִירְאָה אוֹתָךְ עוֹבְדִים.
 וּבְאַיְמָה עוֹמְדִים. וּבְגִילָה רוֹעְדִים. וּבְחִילָה פָּחַד מְסֻלְּדִים ^{מתחממים}.
 וּפְשָׁעֵיהֶם מִתְוַדִּים. וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים. וְכוֹרְעִים וּבוֹרְכִים וְסוֹגְדִים. וְאַרְצָה לְךָ קוֹדִים.
 וְדִלְתוֹתֶיךָ שׁוֹקְדִים. וּכְאֶחָד נְאֻחָדִים ^{מתחברים}. וְיַחְוֹדְךָ מִיַּחְדִּים.
 וְקֹדֶשְׁתְּךָ מְעִידִים. וְאַמוֹנְתְּךָ מְסֻהָדִים ^{מעידים}. וְצִדְקַתְּךָ מְגִידִים.
 וְחִסְדְּךָ וְאַמְתְּךָ לֹא מִכְחָדִים.
 וְעוֹרְכִים שְׁוֹעֵשׁוּעָה בְּמַעֲמָדִים. וּמְזַרְיָהָ עַד שְׁקִיעָה שְׁבַחְךָ מִתְמִידִים.
 וּפְגִיעוֹת תְּפִילוֹת חֶמֶשׁ מְאֻמָּשׁ מְעַתְדִים ^{מכונים}. מוֹל עֲבוֹדוֹת חֶמֶשׁ בְּעַתוֹדִים ^{המזומנות}.
 וְלִשְׁמֶךָ מְהוֹדִים ^{מודים}. בְּכֹל עֹז וּמְאוֹדִים:
 וְכֹלֵם צָמִים וּמִתְעַנִּים. יִחַד אָבוֹת וּבָנִים. גְּדוֹלִים וְקִטְנִים. בְּחוּרִים וְזָקְנִים.
 וּמְרַבִּים חֲנוּנִים. וּמְדַבְרִים תְּחֻנוּנִים. וְעוֹרְכִים רְנָנִים. וּמְרַנְנִים וּמִתְחַנְנִים.
 לְפָנֶיךָ אֲדוּנֵי הָאָדוּנִים. לְפָדוֹתֶם מִכַּבֵּד עוֹנִים. וְלִמְחֹת פְּשָׁעֵימוֹ כַּעֲנָנִים.
 לְשִׁעוֹת ^{לפנות אל} שְׁוַעַם מִמְּעוֹנִים. לְהַאֲזִין מֵהֶם שִׁיחַ * מְעַנִּים.
 כִּי הֵם דְּלִים וְאַבְיוֹנִים. וּבְצַלְךָ מִתְלוֹנְנִים.
 וּבְאַבְרָתְךָ ^{כנפך} מִתְגוֹנְנִים. וּבְסִתְרְךָ נִצְפָּנִים. וּבְךָ נִשְׁעָנִים.
 וּכְעֵינֵי עֹבְדִים אֶל יַד אֲדוּנִים. וּכְעֵינֵי שְׁפָחָה אֶל יַד גְּבֻרָתָהּ לְךָ פּוֹנִים.
 לְהִרְבוֹת לָמוֹ פְּדוּיֹנִים. לְכַבֵּסֶם מִצַּחַן דְּפּוּיֹנִים ^{דופי}. לְהַצְלִיל בְּצוּל ^{להטביע במצולה} זִידוּנִים.
 לְשַׁתֵּק בְּעֵלֵי דִינִים. לְאַלֵּם מְלֻשָׁנִים. לוֹטְשֵׁי חֲצִים וְכַדוּנִים.
 לְהַשִּׁיב חֶרֶב לְנִדְנִים. לְהַגְבִּיר מְלִיצֵי יִשְׂרָאֵל וְזִכְיוֹנִים. וְלְהַחֲסִים קִטְגוּרִים עִמָּהֶם מְדִינִים.
 וְסֹדֵר סְלִיחָה מְכִינִים. וְדַבְרֵי רִצּוּי מְכֻנְיִים.
 וּבְרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מְדוֹת אוֹפְנִים. אֲשֶׁר אֶלְפֵת ^{למשה רבינו} לִימֹת לְנֶאֱמָן ^{בחיזיונים} ^{מחזה}.
 בְּעֵבֶר כְּבוֹדְךָ עַל פָּנִים. בְּדַבְרְךָ עִם צִיר ^{משה רבינו} פָּנִים אֶל פָּנִים.
 וְכֹל הַיּוֹם בָּם מִתְגַּלְגְּלִים וְנֶאֱפָנִים ^{חוזרים עליהם שוב ושוב}. וְעַרְךָ וְדוּי מִשְׁנָנִים.
 וְצִדְקוֹתֶיךָ מִתְנַיִם ^{מספרים}. לְזִכּוֹר לָמוֹ שְׁלֹשֶׁת אֵיתָנִים ^{האבות}. יוֹם קְדוֹשׁ חֲתוּנִים ^{מתן תורה}.
 לְחִלְצָם מֵרֹאשׁ פְּתָנִים ^{השטן}. * לְהַדְרִירָם ^{להוציאם לחפשי} מִפְּרֶךְ מְעַנִּים ^{מעניהם בפחד}.
 לְדִלוֹתָם מִדְּכוּי ^{מהשפלה} מִקוּם ^{במדבר שהוא מקום שלי} תָּנִים. לְהַעֲלוֹתָם מִבוֹר שְׁאוּנִים.

לְנִתְק מֵהֶם מוֹסְרוֹת שׁוֹטְנִים. לְפָצוֹתָם מִלְעַג הַגִּימִים הַשְּׂאֲנָנִים הַשְּׁלוּוִים*.

לְהַצִּילֵם מִגְּאֵי יוֹנִים וּמַצְעָרִים^{נאים}. לְהַשִּׁיב שְׁבוֹתָם כְּיוֹנִים.

לְמַלְטָם מִתַּפְתֵּי הַיָּהֲנָם דְּרָאוּנִים הַבְּזוּיִם. מִלְּהֵט מִתְּהַפֶּכֶת בְּדַמְיוֹנִים^{שכל פעם מתחפף לצורה אחרת}.

רִשְׁפֵי לֶהָב גִּיהֲנָם^{אש} וְעֲשׂוּנִים עֲשׂוּ. מְדוֹרֵת אֵשׁ וְאוֹדִים עֲשֻׁנִים.

לְנִצְחָךָ בְּשִׁיר כְּעַל זִמְרֵי שׁוֹשָׁנִים:

המלאכים ישבחו את הקב"ה על שמוחל עוונותינו

וְרַבּוֹתֵי קָדוֹשׁ צָבָא עֲלִיוֹנִים. בְּשׁוֹרֵם בְּרֵאוֹתָם כִּי תִצְדִּיק בְּנִים. אֲשֶׁר לְעֶבְדִּים לָךְ נִקְנִים.

תִּמְהוּ זֶה לְזֶה בְּתַמְהוֹנִים.

וְכַתִּי כְתִים הַמוֹנִים הַמוֹנִים. יִשְׁמְעוּ וַיֹּאמְרוּ בְּאָרֶשׁ שְׁנוֹנִים^{דיבור}.

מִי אֵל כְּמוֹךָ נוֹשֵׂא עוֹן זָרַע אָמוּנִים. וְעוֹבֵר עַל פִּשְׁעֵי נְעֻמָּנִים נְעִימִים^{צאצאים}.

אֲשֶׁרֵי הָעַם שִׁפְכָה לּוֹ עוֹנִים. וְאֲשֶׁרֵי הַגּוֹי שְׁיִי אֱלֹהֵיו רּוֹנְנִים.

וַיִּקְדִּישׁוּךָ עֲלִיוֹנִים. וַיַּעֲרִיצוּךָ תַּחְתּוֹנִים:

כל הפיוט הוא תיאורים למלאכים ולשבח שמשבחים.

וְאֵז

ע"פ א"ב כפול

אֱלִים יִאֲדִירוּךָ. בְּרָקִים יִבְרְכוּךָ. גְּדוּדִים יִגְדְּלוּךָ. דּוֹלָקִים יִדְרִשׁוּךָ.

הַמּוֹלֵה יִתְדְרוּךָ. וְתִקִּים יוֹדוּךָ. זָכִים יִזְכִּירוּךָ. חִילִים יַחֲסִנוּךָ.

טְהוֹרִים יִטְעִימוּךָ. קָרִים יִתְדוּךָ. כְּבִירִים יִכְתִּירוּךָ. לוֹהֲטִים יִלְבְּבוּךָ.

מִלְאָכִים יִמְלִיכוּךָ. נוֹגְנִים יִנְצְחוּךָ. שָׂרְפִים יִסְלְדוּךָ. עִירִין יַעֲלוּךָ.

פְּלָאִים יִפְאָרוּךָ. צְבָאוֹת יִצְלְצְלוּךָ. קָלִים יִקְדִּישׁוּךָ. רַבְבוֹת יְרוֹמְמוּךָ.

שְׁנָאִים יִשְׁבְּחוּךָ. תְּרַשִּׁישִׁים יִתְמִידוּךָ. קְדָשָׁה מְשַׁלְשֶׁת:

סוגרים הארון

חזן: כְּפִתּוּב: וְקָרָא זֶה אֵל זֶה וְאָמַר:

קהל: קְדוֹשׁ | קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֵא כָל-הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

ע"פ א"ב.

קהל: אֵל בְּרַב עֲצוֹת תִּפְנוּ הַכִּין אֶת רִוְחַ. טָרֵם בְּכְרוּב מִלֶּאךָ טָס עַף וַיִּדָּא עַל פְּנֵי רִוְחַ.

גַּם פָּלַס וּמִשְׁקַל שָׁם לְרִוְחַ. טָרֵם דְּבָרוֹ בְּזִרְיוֹת תַּעֲשֵׂה רִוְחַ.

הֲלֵא עַל סַעְרָה שְׁלֵא תִזְקֵה הָעֵמִיד רִוְחַ. טָרֵם וּמֵאוּצָר יוֹצִיא אֶת רִוְחַ.

זֶה יָם סוּף הַגְּדוֹל יִטִּיל בּוֹ אֶת רִוְחַ קְדִים: חזן: טָרֵם חֵיל חוֹמַת נוֹזְלִים מִים יַעֲרִים עֵי-רִוְחַ. יַעֲשֵׂה

טָעַם-יְדִיבוֹר יְפוּצֵץ יצוה אֵל וַיַּעֲמִיד יַעֲצוֹר אֶת-רִוְחַ. טָרֵם יָזְלוּ מִיָּם גִּשְׁם יִשִּׁיב רִוְחַ:

קהל: לכן כל ליל בידו תפקד כל רוח איש. טרם לאצלו תשוב הרוח.
 האדם המקום מצויר בצלמו נפח בו נשמת רוח. טרם נשמה אליו תאסף עם רוח.
 סלל הליכה בגן נטעלד מתהלך לרוחה. טרם על פני גיא ארץ העביר הרוח במבול.
 פץ אמר עבור מודים המבול לא ידון ימתיו רוחה של. טרם צרחו לה סור ממנו ויכלו מרוח מכעסו.
 קדם שנברא כל נקרא אלהי הרוח: חזן. וגם טרם רחף על פני מים רוח אליקים.
 שלטון לא שם ליציר לכלא את הרוח מלצאת. טרם מקדם תנה אמר מנגו המלך אנה אלף אברת מרוח ה:
 קו"ח: לכן כל אשר באפיו נשמת רוח. אכן שזמן באנוש היא הרוח.
 יסלדו ישבחו יסלסלו לאל בורא רוח. כחיה ואופן עת יבוא בם הרוח ה' רצו:
 חזן: כבודו מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו לעמתם ברוך יאמרו.
 קהל ברוך כבוד יהוה ממקומו:

ע"פ תשר"ק.

קהל: תמיד לילה תתלונן תלון בידך כל נפש. שגגות וזדונות לך תודה הנפש.
 רצית להמציא כפר כפרה לנפש. קדוש לבעבור תברכה כל נפש.
 צום אבחרהו שחרת בו קראת ענוי נפש. פשע בלא דעת לא טוב לנפש.
 עמל וכל פעל לא ימלאות נפש: חזן: את סכופך אברים תמלא חית נפש כל תגוף הנשמה ממלאת.
 נעלם מכל נהם הנפש בעת יציאת הנפש. מיתה ממרקת עון חטאת נפש:
 קהל: לכן בכל צרה אשפך לך את הנפש. כצפור מפח למלט בנו נפש.
 יחד כל הנפשות נחשבות לך כאחת נפש. טהוריה החדלת מנעת משראל מכל טמא נפש.
 חשבון ודין בעת תת כל נפש. אס זכה וטהורה בהיות הנפש.
 ושובי למנוח כי תאמר לנפש. הלא בצרור החיים תצרך הנפש.
 הצדיקים דורשי הגיון דת משיבת נפש: חזן: גוי* ונכרי בהעיפם מהם כשחצא נפש.
 בכף הקלע תקלע מהם הנפש. אליך אל באמן באמונה אשא אמסור את הנפש:

קו"ח: לכן בכל לב ובכל מאד ובכל נפש. איחד זכרך תמיד נשף ערב —
 ושחר. עד אשלים אשיב לך את הנפש:

חזן: ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובקר בכל יום תמיד פעמים
 באהבה שמע אומרים:

קהל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:

ע"פ א"ת ב"ש.

קהל: אֱלֹהֵי וְעֵדֶיךָ יְבוֹא כָּל בְּשֵׁר. תַּחַת כִּי מַעֲשֶׂיךָ לֹא כְּמַעֲשֵׂה בְּשֵׁר.
 בְּיָדְךָ תִּאֶסֶף רוּחַ כָּל בְּשֵׁר. שְׂאֵתָהּ הוּא אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל בְּשֵׁר.
 גַּם לְרִמָּה הַגּוֹרֵם הוּא רַבּוּי בְּשֵׁר. רְעֵ פֶה הוּא הַמַּחֲטִיא בְּשֵׁר.
 דוֹר שְׁטֵטֶף הַמְּבֹל כְּהַשְׁחִית וְעֵשֶׂה זִמַּת בְּשֵׁר: חֲזוֹן קְצֹפֶת וְנִמְתָּ אִמְרַת בְּשֵׁגֶם שְׁהֵר הוּא בְּשֵׁר.
 הֲלֹא בְּקִצְפָּךָ עַל חַטָּאת בְּשֵׁר. צוֹר זְכוֹר תִּזְכֹּר כִּי הֵמָּה בְּשֵׁר:
 קהל: וְלִכֵּן בְּיָדְךָ אֶפֶל וְלֹא בְיָדִי בְּשֵׁר. פְּקַדְתָּ דִּינְךָ לֹא כְּדִינִי בְּשֵׁר.
 זֶה אַתָּה הוּא אֱלֹהֵי הַרוּחוֹת לְכָל בְּשֵׁר. עוֹרֶךָ וְנוֹתֵן לְחֵם לְכָל בְּשֵׁר.
 חַי לְכָל הַחַי קִרְאתָ שֵׁם בְּשֵׁר. סִכַּכְתָּ גִיד וְעֵצִים וְאַרְגָּתָ עוֹר וּבְשֵׁר.
 אֵת הַטְּהָרָה תִּטְמֵא כְּזֵית בְּשֵׁר. נָא הִנֵּה לִכֵּן אוֹי לְבָשֵׁר מִפְּנֵי בְּשֵׁר בִּידוֹ כְּשׁוֹפֵל.
 לֵל צָרִים שְׁמַעְנוּ וְסִמְר בְּנוֹ בְּשֵׁר: חֲזוֹן מַעֲיָךְ רַחֲמֶיךָ יְהִמוּ עַל כָּל בְּשֵׁר.
 אֵת כְּבוֹד שֵׁם קְדֻשְׁךָ יִבְרַךְ כָּל בְּשֵׁר. לְמוֹד דְּתָךְ מִרְפֵּא לְכָל בְּשֵׁר:
 קו"ח: לִכֵּן לַעֲת תִּשְׁפֹּךְ רוּחְךָ בְּבוֹאֲתֶךָ עַל כָּל בְּשֵׁר. גְּלוּי כְּבוֹדְךָ יִרְאֶה כָּל בְּשֵׁר.
 וּבְהַשְׁמִיעֶךָ שְׁנִית "אֲנִי ה'" יְהוָה יִשְׁתַּקֵּץ כָּל בְּשֵׁר:
 חזן: אֶחָד הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אֲבִינוּ הוּא מְלַכְנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ. וְהוּא יִשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמֵי שְׁנִית,
 לְעֵינֵי כָּל חַי לְהִיּוֹת לָכֶם לְאֱלֹהִים: קהל: אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

ע"פ א"ב.

אֱלֹהֵיךָ תְּלוּיּוֹת עֵינֵינוּ.	בְּרוּךְ בְּמַקְהֵלוֹת עַמְּךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
גְּאֻלָּנוּ שְׁנִית מְמַעֲנֵינוּ.	דָּר בְּשָׁמַי מְרוֹמְךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
הֵן לְךָ הָאֱמֻרָנוּ שִׁיבְחָנוּ.	וּמִי כַעַם מְרוֹמְמֵי שְׁמֶךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
זְכֹר בְּרִית אֵיתָנוּ הַאֲבוֹת.	חַי כִּי אֵין זֶר עַמְּךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
טָהוֹר לְשִׁמְךָ קִנְנוּ.	יְחִידֵי הַדָּן בְּעוֹלָמְךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
כַּחַךְ יִגְדֵל מְלַכְנוּ.	לְבָנוּ רַחַשׁ לְרוֹמְמְךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
מְנוּפֵי מְצָרִים בְּזָרוּעַ גְּאֻלָּתָנוּ.	נְהַלֵּלְךָ כְּאֵילֵי מְלַאכֵי מְרוֹמְךָ*.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
סְעָדָנוּ וְסִמְכָנוּ.	עֲנֵנוּ וְנוֹדֵה לְשִׁמְךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
פְּדָנוּ וְחַנְּנוּ.	צוֹר עוֹלָמִים שְׁמֶךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
קוֹמְמָנוּ וְהַקִּימָנוּ.	חזן: רַחֲמֶיךָ קִדְּמוּ זַעֲמָךָ.	מה אדיר שְׁמֶךָ:
שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ.	תִּתְרוֹמֵם מִנְּשׂוֹאֵי רַחֲמְךָ	מה אדיר שְׁמֶךָ:

מישראל הנשואים בדועותיך מעת יציאתם מרחם

קהל וזן: שְׁמֶךָ אֵל לְבַבְנוּ אֲהַבְנוּ. יְחִוּדְךָ יַחַד הִנְעַמְנוּ בְּנֵיעִימָה:
 זן: אֲדִיר אֲדִירָנוּ יְהוָה אֲדִנְיָנוּ מֵה־אֲדִיר שְׁמֶךָ בְּכֹל־הָאָרֶץ: וְהִיָּה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
 כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד: וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לֵאמֹר:
 קהל: יְמֶלֶךְ יְהוָה | לְעוֹלָם אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדָר וְדָר הַלְלוּיָהּ:

פּוֹתָחִים הָאֲרוֹן
 זן: לְדוֹר וָדוֹר נִגִּיד גְּדֻלָּתְךָ וּלְנֶצַח נִצְחִים קִדְשָׁתְךָ נִקְדִּישׁ וְשִׁבְחָתְךָ אֱלֹהֵינוּ מִפִּינוּ לֹא
 יִמוּשׁ לְעוֹלָם וְעַד כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אַתָּה.
 אין אומרים 'חמול על מעשיר' (וכן בשאר התפילות).

כִּי הָרִי אַתָּה מְקַדְשֵׁיךָ בְּקִדְשָׁתְךָ קִדְשָׁתְךָ. לְכַנְּאֵה מִתְאִים לְקָדוֹשׁ לְקַבֵּל פָּאָר מְקֹדְשִׁים:
 בְּאֵין מְלִיץ יִשְׂרָאֵל מִגִּיד פִּשְׁעֵנוּ. מוֹל מִגִּיד חֲבוּר לִיעֲקֹב שְׁמִקִּימִים דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט.
 וְצִדְקָנוּ בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט:

עוֹד יוֹפֵר לָנוּ אֶהְבֵּת אֵיתָן אַבְרָהָם, אֲדוֹנֵינוּ הַקָּבִי"ה. וּבִבְנֵי הַנְּעֻקָּה יִשְׁבִּית מְדִינָנוּ קִטְגוֹר. וּבְזִכּוֹת
 הַתָּם יַעֲקֹב יוֹצֵא אִיּוֹם לְצַדֵּק דִּינָנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדוֹנֵינוּ:
 וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ. עַל יְרוּשָׁלַם עִירְךָ. עַל צִיּוֹן מְשֻׁפָּן כְּבוֹדְךָ.
 עַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. עַל מְכוּנָתְךָ וְהִכְלָתְךָ מִקְדָּשְׁךָ:

ע"פ א"ב.

הַבּוֹחֵן סְרַעְפֵי לֵב וּכְלִיּוֹת:	הָאֲדִיר בְּשָׁמֵי עֲלִיּוֹת הָעֲלִיוֹנִים.
הַדָּן בְּצַדֵּק בְּרִיּוֹת:	הַגָּד מִגִּיד מִרְאשִׁית אוֹתִיּוֹת הָעֲלִיּוֹת אוֹתוֹת.
הַהוֹה וְעֵתִיד לְהִיּוֹת:	הַהִיָּה קָדָם לְכֹל הִיּוֹת:
הַחֹנֶה עַל אַרְבַּע חִיּוֹת:	הַזֵּן וּמְכִין לְכֹל מַחִיּוֹת.
הַיֹּסֵד רְקוּעָה אַרְצֵי עַל מִיּוֹת מִיּוֹם:	הַטֹּפֵחַ מִדָּד גְּבֵהֵי תְלוּלִיּוֹת שָׁמַיִם.
הַלְחֵשׁ עֲמוֹ מֵאֲזִין בְּשִׁעִיּוֹת בְּפִיּוֹת:	הַכּוֹנֵן מִכִּין מִיִּשְׂרָאֵל וְזִכִּיּוֹת.
הַנְּפֹצִים מִקַּבֵּץ מֵאַרְבַּע זְוִיּוֹת:	הַמְכַנֵּס נִדְחֵי גְלִיּוֹת.
הָעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו מִתַּחַת־יּוֹת:	הַסּוֹכֵחַ מִתְּמַקְשֵׁיב פֶּלֶל תְּפִילּוֹת פִּיּוֹת.
הַצּוֹר צַדִּיק וְרַב עֲלִילִיּוֹת:	הַפּוֹדֶה נַפְשׁ עֲבָדָיו מִשְׂאֵיּוֹת.
הַקּוֹרֵא לְמֵי הַיָּם וּשְׁפָכָם בְּדִכְיּוֹת בְּמַעֲמָקִים. קו"ח: הָרֵם וְנִשָּׂא בְּכֶסֶם שְׁבִיבִיּוֹת יִצְעוֹת:	הַשׁוֹכֵן בְּשִׁקְט מִלְאכֵי־חֲצוּבֵי שְׁלֵה־בֵיּוֹת. הַתּוֹמֵךְ מִיַּחְלָיו וְעֵינֵיהֶם לֹא תְלוּיּוֹת:

ע"פ תשר"ק

הַתִּכּוֹן הַכּוֹן מִתַּחַת זְרוּעוֹת שֶׁלוֹ אֵת כָּל הָעוֹלָם. הַשָּׂר הַרוּאָה כָּל וּמָנוּ לֹא נֶעְלָם.
הָרוּפָא לְשִׁבּוּרֵי לֵב וּמִחַתֵּל מִחֶלֶם ^{הַרְפָּא תּוֹלִיִּים}. הַקּוּרָא ^{צוּפָה} הַדּוֹרוֹת מְרֹאֵשׁ וּמִכְלָכְלָם.
הַצָּר יוֹצֵר בֵּיהָ ^{בְּאִתּוֹת י'ה' אֵת שְׁנֵי ה' -} עוֹלָמִים וְסוּבָלָם. הַפּוֹשֵׁט יָד לְשָׁבִים וּמִקְבָּלָם.
הָעוֹזֵר לְשָׁמִים בּוֹ כְּסֵלָם מִבְּטָחָם. הַסּוֹלָה ^{הַרוֹמֵס} שׁוֹגֵיִם נוֹשְׂאֵי עֵץ פְּסָלָם.
הַנּוֹתֵן לְיִשְׂרָאֵל בְּעֵזִים ^{סוֹף} נְתִיבָה לְהַסְלִילָם ^{לְסוּלֹל}. הַמְכִּין מְאוֹר וְשִׁמְשׁ בְּמִסְלוּלָם.
הַלְּבוּשׁוֹ כְּשֶׁלֶג לְבָנָיו ^{עֲבוּר} לְהַלְבִּין מֵעֵלָם ^{הַטָּמֵם}. הַכְּצִמָּר נָקִי שֶׁעָרוּ לְנִקּוֹת גְּעוּלָם.
הַיִּשָּׂר וּמִלְמַד פּוֹשְׁעִים לְהוֹעִילָם. הַטּוֹב וּמוֹרָה חֲטָאִים פּוֹשְׁעִים דָּרָךְ לְהַשְׁכִּילָם.
הַחֹבֵשׁ אֶרֶץ רְפוּאָת עַמּוּסָיו יִשְׂרָאֵל לְהַתְּעִילָם לְרַפְאוּתָם. הַזּוֹכֵר בְּרִית רֵאשׁוּנִים מְלַגְעָלָם.
הַנּוֹכַח הַרְאוּת ^{תָּא} עוֹוִים מְצַלִּיל ^{מַעֲלִים} מִשְׂאוֹן ^{בְּכִי} גִּיהֶנֶם לְהַעֲלָם.
הַהֲצִיב ^{וְלֹא} גְּבוּלוֹת עַמִּים ^{בְּדוֹר} לְמִסְפָּרָם ^{עֲבוּר} מִסְפֵּר ^{בְּנֵי} לְעֵלָם ^{יִשְׂרָאֵל} שֶׁיִּצְאוּ מֵהֶם לְעֵלּוֹתָם.
הַדּוֹדָם אוֹהֲבֵם וְחוֹשֵׁקֵם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֻמְלָתוֹ הוּא גְּאָלָם.
קו"ח: הַגּוֹנְנִים וּמִצִּילִים לְנִטְלָם לְשִׂאתָם וּלְנִשְׂאָם כִּימֵי עוֹלָם:
הַיְּבוֹרָאָם בְּרִיָּה חֲדָשָׁה עוֹשֵׂם וּבּוֹעֵלָם. הָאוֹמֵר חֵי אֲנֹכִי לְעוֹלָם:
פִּירוּט סֹדֵר מַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית: ע"פ א"ת ב"ש.
הָאֵלֶּן כְּפִי שְׁחָקִים ^{כִּפְתִּים} וְהַקְּצִיבֵם ^{מִדְּדוּם}. הַתְּכַנְסֵם ^{מִדְּדוּם} בְּזֵרֵת וְעַם רָגֵב הַשְּׁלִיבֵם ^{חֲבוּרָם} לְאֶרֶץ.
הַיְּבוֹרָא קְצוֹת הָאֶרֶץ וְהַרְחִיבֵם. הַשֵּׁת מְנִיחַ מִמְּדָם מִיְדָם וְעַמּוּדֵי מַחְצָבָם.
הַגּוֹלֵל אֹר וְחֶשֶׁף בְּנִתִּיבוֹת קָנָם. הַרוֹגֵעַ שִׁיבֵר יָמִים וּמְחַץ רְהֵבֵם ^{שֶׁ} הַיָּם.
הַדְּפָאָם לְמָקוֹם יָסֵד וְחוֹל הַסְּבִיבֵם. הַקָּנָם וְכַנְסָם כְּנֵד וְהַעֲמִיק מְקוֹנָם.
הַהַשְׁרִיץֵם תְּנִינִים וְעֵיט וְדָגָה הַרְבָּם. הַצּוּמְצוּוֹה וּמְכִין לְמוֹ צִיד אֲבָם מֵאֲכָלָם.
הַיְּתַקְחֵם הַיָּם וּגְבָעוֹת וְהַצְמִיחַ תְּנוּבָם. הַפּוֹעֵל יִצְוִרִים וְחַיּוֹת לְרַעוֹת טוֹבָם.
הַזָּמֵן כָּל גְּבוּלוֹת אֶרֶץ וְהַצִּיבֵם. הַעֲתוֹתֵי קִיץ וְחֶרֶף הַקֵּיפָם וְהַסְּבִיבֵם.
הַחֹכִיּוֹ מַחְבִּי מְאֹשֵׁר מְשָׁלִיכֵי עֲלָיו וְהֵבֵם. הַסּוּמְכָם לְשִׁבְעָם בְּצַחְצוּחוֹת ^{הַשֵּׁשׁ} בְּלֵי לְהַרְעִיבֵם.
הַטָּרְף מִזֵּוּן נָתַן לְיִרְאָיו מַעֲנֵי לְשִׁגְבָם. הַנּוֹתֵן יוֹרָה וּמִלְקוֹשׁ בְּעֵתָם לְהַרְבִּיבֵם ^{לְטַפְטָפָם}.
הַיִּמְנָחֵם סְלִיחָה לְשׁוֹכְבֵים לְהַשִּׁיבֵם. קו"ח: הַמְטַהֵרֵם בְּזָרִיקַת מִיִּם טְהוֹרִים בְּצִלוֹ לְהוֹשִׁיבֵם:
הַכּוֹנֵן כְּסָאוֹ לְמִשְׁפָּט לְאֲמִים לְיִשְׁבָם: לָכֵן בְּמָלְכוֹ יִשְׁמְחוּ אֵיִם רַבִּים בְּהַתִּישְׁבָם:

92	ברכות השחר	שלא עשני גוי	נברי
92	ברכות השחר	מלביש ערומים לפני פוקח עורים	פוקח לפני מלביש
92	ברכות השחר	אשר הכין לפני שעשה לי	שעשה לפני אשר הכין
93	המעביר שינה	גומל חסדים טובים	הגומל
93	ברכות השחר	א"א לעולם יהא אדם	אומרים
93	ברכות השחר	מה ישענו מה כחנו	מה ישועתנו
94	ברכות השחר	ערב ובוקר בכל יום תמיד פעמיים...	ואומרים פעמיים בכל יום
94	ברכות התורה	ובפיפות עמך בית ישראל	ובפי עמך
95	ברכות התורה	ולומדי תורתך בא"י המלמד...	ולומדי תורתך לשמה
98	ברוך שאמר	האל אב הרחמן	האב הרחמן
117	אהבה רבה	אבינו אב הרחמן	האב הרחמן
119	צור ישראל	אין אומרים גואלנו ה' צבאות ¹	אומרים
40	תוספת לשבת	וישמחו בך ישראל אוהבי שמך	וינחו בה ישראל מקדשי שמך
156	קדושה ביו"כ	ככתוב וקרא זה אל זה ואמר	ככתוב על יד נביאך
208	הוצאת ס"ת	אין אומרים 'ברוך שמייה' לעולם ²	אומרים
208	הוצאת ס"ת	אין אומרים 'שמע' אחד אלהינו.	אומרים
214	מי שבירך לקהל	וכל מי שעוסקים בצרכי ציבורם	בצרכי ציבור
371	ברכת 'ראו עינינו'	הושיענו אלהי ישענו וקבצנו והצילנו	ה' אלהינו וקבצנו מן הגוים
24	חונן הדעת	וחננו מאתך בינה דעה והשכל	דעה בינה והשכל
372	אתה חוננתנו	ותלמדנו לעשות בהם חוקי רצונך	לעשות חוקי רצונך
24	ברכת המינים	למשומדים... המינים... אויבי עמך...	נוסח מצונזר
25	על הצדיקים	ושים חלקנו עמהם ולעולם לא נבוש	לעולם ולא נבוש
376	ויתן לך	מוסיפים פסוק 'ופדויי ה' ישובון'	משמיטים
31	עלינו	מסיימים 'לעולמי עד תמלוך בכבוד' ³	מסיימים 'ה' אחד ושמו אחד'

¹ ראה שרשי מנהג אשכנז ח"א

² ראה שרשי מנהג אשכנז ח"א

³ ראה ירושתנו ח"ג.

(הבהרה: רוב השינויים המופיעים כאן, תוקנו על פי מחזורי אשכנז הישנים, כמעט ולא הערנו על שינויי ניקוד) רשימה זו, בקודמתה, אינה מלאה, נשמח להוספות והערות.

עמ'	ד"ה	במחזור זה	במחזור רעדלהיים
35	כל נדרי	הַעֲבֹרִינִים	הַעֲבֹרִינִים
49	פתיחה	צעקותינו לפניך יהו מקורבים	יהו נקשבים
51	אם עוונות	ואתה תשמע אל מקום שבתך...	ואתה תשמע השמים מכון שבתך...
51	סלח נא	טפלות רשעי אומך	רשעי עמך
55	בטחנו בשמך	רוגז שבעים	ברוגז
56	חיים חון	מהם בנטלך	בבטלך
56	יכפר ירצה	יערב לפניו	ותערב לפניו
56	עמדי עשות	פלילינו יעידו בהתבצרם	לידע בהתבצרם
63	עננו יי עננו	עזרת השבטים משגב אמהות...	משגב אמהות עזרת השבטים...
112	אז ביום כיפור	סמכנו באורך כסוכת מראית	סוככנו באורך
112	אז ביום כיפור	רצנו כמקדם ותארנו יונהר	רענו כקדם
112	אז ביום כיפור	תחטאנו ונטהר ביום סליחתי	תחטאנו באיזוב
116	קדוש אדיר	קדוש טהר טומאת טהורים	טהר טמאים
116	קדוש אדיר	קדוש פשעים עובר בצדקתו	פשעים מעביר
116	קדוש אדיר	קדוש צופה בעיניו נפש יונתו	נפש תמתו
127	אמיך נשאתי	להמציא שולחי ארך ותעלה	להמציא לשולחי
127	אמיך נשאתי	שור שפלותי ולכה לישועתה	שור בשפלותי
127	אמצת עשור	גהוץ צחנה עיוויה להתמה	גהוץ צחנתה
128	אמצת עשור	סמוכים בברית שילוש יחסים	שלושת יחסים
128	תאות נפש	צבאות הוצאת מכור אונים	צבאות קודש
129	תאות נפש	גנוניך לחון במגינת אלף	גנוניך לחזק
129	אנוש מה יזכה	זאת יבין יציר ולא יתעו יצר	זאת יבין כל יציר
130	אנוש מה יזכה	נולד לעמל אשריו אם יהי יגיעו	נולד לעמל ויגיעו